

מְאֵיר בֶּרֶעַם
שִׁימִי וְסִימִי

שִׁימֵי רִסְימֵי

מַאֲיר בָּרְעֶם

תבונה - מכון ספרותי חרדי

התוכן

7.....	פרק ראשון הפגישה
18.....	פרק שני באמת חברים?
27.....	פרק שלישי מעוז העולם הבא
38.....	פרק רביעי התלמיד החכם
49.....	פרק חמישי צמד חמד
58.....	פרק שישי כתוב הסתרים
64.....	פרק שביעי השבת
75.....	פרק שמיני ההצלמות
85.....	פרק תשיעי בית ה' גלך
101.....	פרק עשירי האורב
111.....	פרק י"א אין חושפים עיר
117.....	פרק י"ב החלום שנתקטע
127.....	פרק י"ג תחנת הסרק
133.....	פרק י"ד לאו
139.....	פרק ט"ו אין הוופכים לב
146.....	פרק ט"ז ליל שמורים
151.....	פרק י"ז הפטיוון
160.....	פרק י"ח הרקוד
166.....	פרק י"ט הפטרוון
174.....	פרק כ' התחזה
179.....	שאלות למבחו עצמי
191.....	תשובות למבחו עצמי

©
כל הזכויות שמורות
”תבונת“
מכון ספרותי חרדי
טל': 03-5705097
צ'ור: סטודיו כוכב 8046688
הפקה, כרייה ועריכה: בן נון 054-6211070

مؤلفי שבעית
תשפ"ג

פרק ראשון

הפגישה

שִׁימֵי הָוָא בְּחוֹר דַּיְקָן. שׂוֹנֶה כָּל כַּף מִהְדָּמוֹת שְׁפָנֵסִים לִיחִסּ לוּ, מַנְאָל כָּל דָּקָה. בְּחִמְשָׁה לְשֻׁמוֹנָה בְּדִיקָה הָוָא חֹטֶף אֶת שְׁקִיתַה הַאֲכָל, אֵין לוּ פָנָאי לְהַכְּנִיסָה לְיַלְקֹוט. מִפְרִיחַ שְׁלוֹם לְחַלֵּל הַדִּירָה, וּשׂוּעַט בְּמִדְרָגּוֹת בְּדַרְכּוֹ לְחַדָּר. חִמְשׁ דָּקוֹת לְשֻׁמוֹנָה הָוָא הַזָּמָן הַמְּדִיק לְהַגִּיעַ לְחַדָּר לִפְנֵי שְׁהַשְׁעָרִים יִסְגָּרוּ, בְּשֻׁמוֹנָה וּשְׁלֹושׁ דָּקוֹת. שְׁלָא לְעַבְרַ עַל 'בֵּל תּוֹסִיף', וְגַם לֹא עַל 'בֵּל תָּאָחר'. אֶת הַנְּשִׁימָה הַטְּרוֹפָה הָוָא יַחֲזִיר לְעַצְמוֹ בְּכַפָּה.

אֵיזָה יוֹם יִפָּה. הַשְׁמֵשׁ זָוִחת וְקָרוֹם מַלְטָפָת, אֲבָל שִׁימֵי מִמְהָר מַכְדִּי לְשִׁים לְבָ. הָוָא מַגִּיעַ לְכָפֶר. אֲגַב, הָאָם שְׁמַתָּם לְבָ שָׁאַיִן בְּמוֹדִיעַן עַליָּת רַמּוֹזִים, וְכָל הַעִיר מְרַשְׁתָּה בְּכָבְרוֹת? הַאֲמַחִיה בְּכָפֶר הַיְתָה ذְלִילָה וּכְמוֹשָׁה מִפְאַת שְׁנַת הַשְׁמַטָּה, גַּם לְכָה לֹא שָׁם לְבָ. כְּמַעַט וְעַבְרַ עַל פָּנֵי הַנְּעָר שְׁעִמְדַּשְׁם, עַל שְׁפַת הַמִּדְרָכָה, תֹּוֹהָה. אֲבָל מַשְׁהוּ חַרִיגַה חַלְחָל לְתוּךְעַתָּה.

הַיְתָה זֶה נְעָר, לֹא סְפָק. עַם פָּאוֹת אֲרַכּוֹת וְכֶפֶה עֲנָקִית, שְׂזֹוף כָּמו אַחֲר מַנְעָרִי הַגְּבֻעָות, וּרְגַלְיוֹ נְתַנוֹת בְּסִנְדָּלִים. הָוָא נָרָאָה צָעִיר, אֲבָל עַל מַצְחוֹ

ספרי מאיר ברעם

סדרת עלילות על רקע מאורעות העבר

אבן מזבח

מלחמת החשמונאים

עיר מלוכה

המרד ברומאים והחורבוֹן

הפרנס מקולוניה

תקופת מסעי הצלב

השליחות האורלית

תקופת בעלי התוספות

האוצר הספרדי

תקופת רדייפות האינקוויזיציה

סדרת "שעון הקסמים"

שעון הקסמים

על חשיבות ניצול הזמן

מבצע אלול

על חשיבות הזיהירות משקר

עלילה בכפר

לدون לכף זכות

הפגישה

התנוססו חפלין. לובוש היה בגדים ארכיה מאמר מפספס, בפסי אדם כחל לבן בזוקים. אולי זו האפנה החדרשה שם. שימי חשב לה ממשיק, עוד מעט יסגורו השערים. אבל נזכר בדרכיו ספר ה"חנוך". כן, לפחות הוא מקשיב ואפלו זוכר, כשהשער מענגן. ותរבה צטט שפצות אהבת הגיר מלמדת, שיש להתייחס לאדם זה שנקלע לעיר, או לתלמיד חדש שהגיע לכיתה – הוא שם לב שהרביה נמנעה מהבית לכונו של יוסף שלום, הילד החדש שהצטרף אליהם – ולקראב אותו. להתחנן בו, ולעוזדו.

שימי עצר, וידע שהיום אחר. פנה אחריו ושאל את הנער: "אַתָּה מַחְכָּה כֹּאן לִמְישָׁהוּ?"

"בנראה שאני מחה לך", היתה תשובה. "אולי תסביר לי, מה זה שם?"

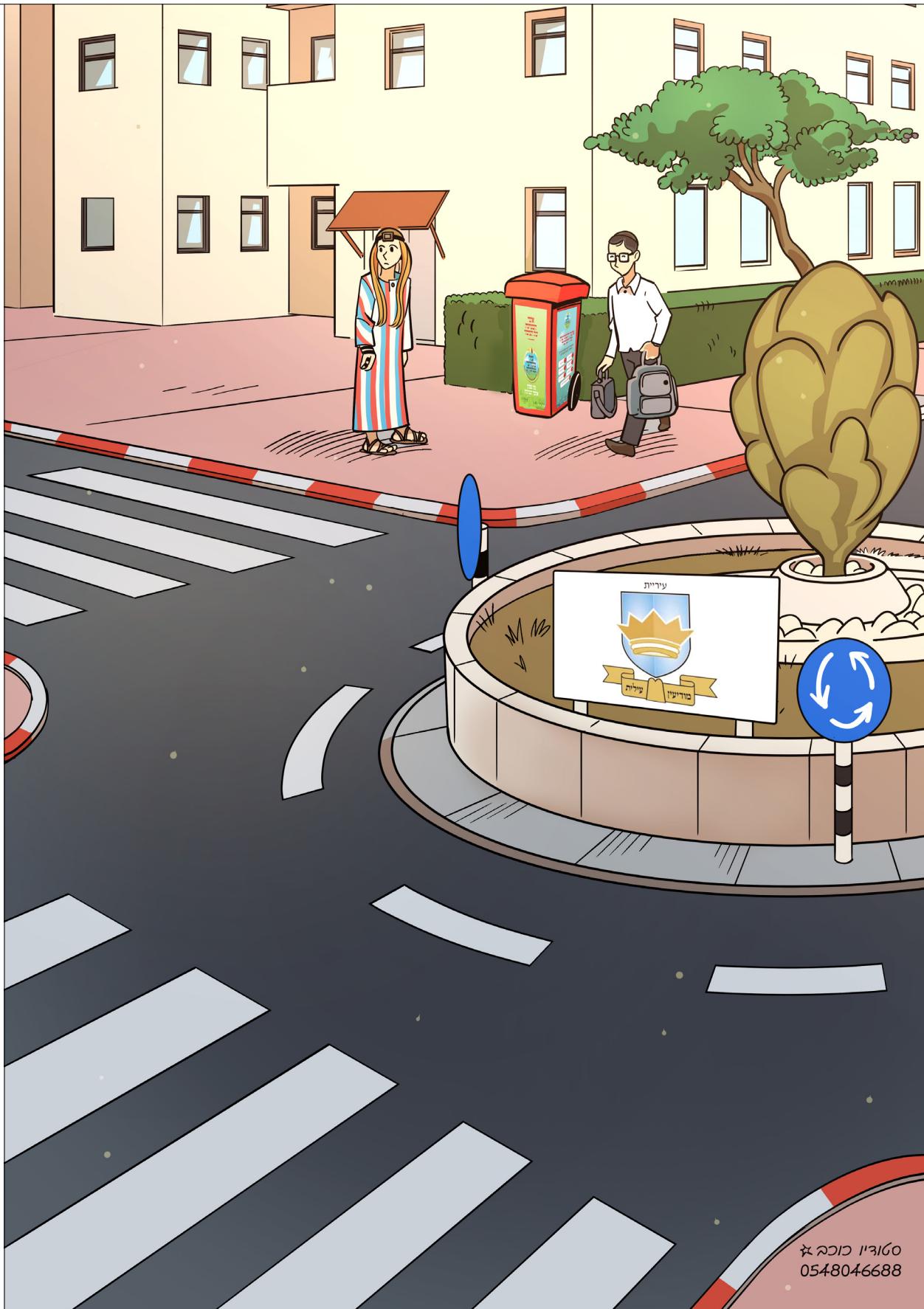
שימי הביט ולא ראה דבר. משך בכתפיו.

חשב על תשובתו של הנער. תשובה מוזרה: "בנראה שאני מחה לך". אבל הוא ענה אותה בכוו טבעיות, שחלפה בו המחשבה: אולי היא ברוח מאיה שהיא מוסך. עומד לו נער לבוש מצחיק, בזזה מעבר לרחוב, ואומר שהוא מחה ל?!

"מי אתה?", שאל.

"אני סימי", ענה הנער.

הפגישה

"אני שואל עלייך איתה שאלה", ענה סימי. "איך יזאת מהபיה לא גלים ? אבל לאט לי, עלי להסתגל למה שאני רואה".

הוא שב ומקדר מבטו מעבר לפקר. שימי הבית בעקבותיו, וכמלבדם לא ראה דבר. בלבו התהזקה התחושה שהנער ברוח מאיה מקום סגור. "מהיכן אתה", שאל.

"אני מההוה", היתה התשובה, שהפכה את הצעירה לנדרית. "זאת, מנין ?" שאל שימי בסקרנות.

"אתה מהעתיד", השיב הנער בטעיות.

חלה. מה הפרוש ? אבל עד שיחשב בדבר, יש לו ענינים דוחופים יותר לטפל בהם. נזכר בדברי ר'ש: "אורח בא לעיר, על עסקי אכילה ושתייה שואلين אותו !" בין אם ברוח ממוסד או הגימן העבר, רעב הוא לבטה. פתח את שkeit האכל שהביא אותו. "אתה רואה כאלו לאכל ?" כמו כל ילד מצור, נטה ראשו של שימי קדימה וסקר את הפירק המগים מהפה. ראשו נעה לשליה. שימי נבוך. ודאי, איך עליה ברעתו להציג ? היכן יטל כאן ידים ? הוא פשפש בשkeitת, ולשה תפוח אדם.

סימי נטלו, סקר ורחרח. שאל: "הוא שטופ ?"

"בטח", ענה שימי בבטחה. "אם שוטפת כל תפוח !"

שםי וסימי

שיימי לא הבין. "איזה שם זה ?"

הנער ענה: "סימי זה קצר של סימון".

"איזה שם זה סימון ?"

הנער גלה אפוק למוות: "סימון זה אוצר. כך כנראה חשבו הורי, שכראו לי בשם זה". הוא הבליע חיק. "וואיך קוראים לך ?"

שיימי נזכר שעדיין לא האיג את עצמו. "אה, אני קוראים לי שימי".

"איזה שם זה", חקר הנער באידיות.

"אה, קצר של שמון".

"וזאי על שם שמון הצדיק, או שמון בן שטח ! דע לך: זה שם שיש להתגאות בו, לא לקאר אותו !"

כallow שזה עסך שלו, חשב שימי. ומדובר על שם שמון הצדיק ושמון בן שטח, האם לא מצא גנטאות אחרות ? אני דוקא קרי על שמו של סבא שמון. אבל אלו חיות ארייך לבחר על שם איזה שמון להזכיר, חיות בוחר להזכיר על שם רבי שמון שkopf, או רבי שמון בר יוחאי ...

עמדו ובאו זה בזה. שימי שבר את השתקה: "למה אתה לבוש פה מצחיק ?"

הפגישה

"מֵהָאֲרָגֹן", הביט בו האב.

חשב, ואורו עיניו. "אה, מהפטיליה!" קרא.

גמן ובחר פפום, ועוצר: "אףם חברים?" חקר.

שמי פמה לשאלת. מי, אם הוא ואביו חברים? שאלת מענית,

חזר למחשבה...

אביו קלט. "זה בסדר, מעשר כדיין".

האורם ברך, ונגב בהנאה.

האב עקב אחורי בעינים מצמצמות, ופנה אל בנו: "ה יודע אפתה מה

היא פטיליה?"

שמי נבוך: פטיליה, פטיליה... השם הזה מזקיר לו ממשgo. היכן

נתקל בו...

האב מלמל בהשלמה: "אמרתי שזו ברכה לבטלה". כי למדתם

משמעות סדר טהרות?!"

רבי חיים קנייבסקי המליין, וכל העיר נרתמה. בישיבות 'בין הזמנים'

nlמד סדר טהרות, הקשה בסדרי ה"ס. יבאו טהורם ויעסקו

בטהרות. אבל מה נותר מכל זה, אם לא חוזרים...

"אה!" נזכר שימי, וצטט: "הפטיליה טמאה, ובסינה טהורה!"

שםי וסימי

סימי הצעיר ראשו לשלילה, והחזר את הפה. "אני יכול. אנו אוכלי חלין בטחה!"

מה זה, אבל לא עת לבון מושגים עתה. "בוא אתי", אמר לנער, נחוש להביאו לביתו. נמצא עבورو פpowח לא שטופ ויחליף את בגדי לבגדים רגילים, שלא יבלט כל כך. אחר כך יידאגו להחזרו למקום מפנו בא. הוא לא שער עד פה הדברים סבוכים.

אם לא היה ביתו, יצאה לעובדה, ואבא עמד לצאת אל הפול. הפטע לראותם, ונראה מטרד. עם אלו חברים בוחר בנו להתרועע. צרייך לשים עליו עין.

"זה שימי, אבא, והוא טוען שהגיע מבהר". עיניו של האב האצטמאמה. איזה ספר הוא. יש לערב את שרומי הרכחה.

"הוא סרב לאכל מהשקייה, אמר שהוא אוכל חלין בטחה. מה זה, אבא?"

האב שמע, ופנה אל האורם: "לודם כל, קח תפוחים מהארגן. הם אינם שיטופים". השטיפה מכשירה את האכל לקבל טמאה. פסוק מפרש הוא, ומסקנת שלמה יעדיה לך. מסכת "מכשירין"!

שמי הבית סביר. "מהicken לךחת?!" שאל.

שימי וסמי

טיליה היא ארגד!

חיווק של הערכה התפשט על שפתי האב, ונקבעת מרת רות עלתה על פניו של האורח. "חסינה", פקן, בהבלטו את החרית. האב אשר במנודראש. בכלל, הבחן שהו מדבר בהטעמה גרונית יהודית. התחזקה בו החרכה כי, אין יודע כיצד, אבל ספורו של הנער נכוון. טוב, עוזה רשם ששימי יעדר לפניו האחים מהלמודים, וגם הוא עצמו יאוחר לכולל האברכים. אין בררה, לפניהם מצוה שאפשר לעשותה בידי אחרים, והוא דוחה פלמוד תורה.

שם היה לו לא היה שימי נתקל בנער קור, לו לא היה מביאו לביתו. אלו הרבה, למשל, היה נתקל בו. אבל התפוח הלוהט נפל בחיקו.

הוא אמר: "קדם פל, אכין לך חביתה. היא לא תקשר על ידי השמן, למרות שהוא משבעת המჭקין המCLUSרים, ששימן —"

הוא הביט בשימי, שענה: "יד דם שחט".

עיגני סימי נצחו: "איזה סימן יפה!" קרא, "זין דבש, דם מים, שמן חלב טל".

"נכון", אישר האב. "ולמה לא תקשר בשמן?"

את מי הוא בוחן, חשב שימי, אולי או את סימי? וענה: "כי זה שמן סולה, ולא שמן זית!"

הפגישה

בזמנינו. הפעם: "שמע, נערך לך' הפטרת נדרים', נתיר כל דבר שהוא משומם מנהג. גם הפטלן לפניו גיל בר חמוץה, גם אכילת חלין בטהרה".

הנער הרפין ראשו בהסכמה. "אך דרכה, יתיר לי כבודו כייחד מקחה".

האב נרפא בנסיון נחיש: "חלילה, אני מקחה! נכאים לךآن שלושה קידיות. אבל, פגید, אם לא דואגת לך?"

הוא לא החכוין לפרטקדמות שגביע מעיני הנער. שפתיו רטטו כאשר חסם את פיו בגבורה, אבל העיניהם בעבעו דמותו באשד.

האב נבהל: "למה, מה קרה. מה אמרתי, לא התפונתי..."

ההתנצלות לא עזרה. הילד בכה בלי הפוגות. כשנרגע מעט, ספר את סיפורו.

שים וסימני

בימים טרף האב את הביצה, המליח וטאן וחתך לאלהת. הגיש לשימי שהנהן בבחנה: "אה, ביצה מגלאת!"

"נו", פנה האב אל בנו, שהabit בונבוק. לא הבין מה רצונו.

"ביצה מגלאת. מסכת עזקץין, פרק במשנה ו", אמר האב. "אמרתי, ברכה לבטלה..."

שים לא שמע דבר, עסוק היה בבליטה להוטה.

עד שאכל, פנה האב וחפש בארון הבגדים של שימי. תוך כדי חנות הרכיבו הבגדים לביל סבוק, אבל על המיטה נערכמו הפריטים הנוחוצים, מכפת קטיפה ועד גרבים. נטל את הבגדים, וכיוון את הנער לחדר הרחצה. הנער חлиз את תפליו, ונכנס. בעבר דקות אחדות יצא, לבוש בנער רגיל. פיאותיו העבותות נותרו יבשות. פנראה איינו יודע לפתח ברז מים, ובחר שלא להסתכן. שימי טרם לו את נעליו השבת שלו, רק עם השורוכים לא הסתר. נטל ידיו ועמד להגיח את הפטלן.

"בן פמה אפה", שאל האב.

"בן פשע", ענה.

האב הנהן. ברירתא מפרשת היא, קטן היודע לשמר תפליו אביו לוזם לו תפליין. ומעקר הדין, היה הולכים בתפלין כל היום. אבל לא פה, לא

בְּאַמֶּת חֲבָרִים ?

מה שלמד מאBIN, והבחן במתבזד. היה זה אדם צער בעל מבט יוקד שפשע לbedo במשמעותו הגדולה ומילמל לעצמו בלהט עצור. מפעם לפעם היה מזדקף ונושא פניו למורים, מניף ידייו אל על ומשורר בקול נעים, ולפתע משתחווה בפשוט ידים ורגלים על מצוע הדשא. זה היה מפחיד כל כך ! התושבים נהגו בוירות כבוד, אמרו שהוא איש קדוש.

קיתה למתחזק מערה מסתור באוזור. היה עולה בהר, ונבלע בתוכה. סימי החלהל, רעד עבר בגופו. שימי ואביו הקשיבו בפה פעור. הפתור היה כי כל כך.

סימי המשיך וספר: "עקבתי אחריו, והוא לא אהב זאת. גלית את המערה. ראייתי שפאם הוא נכנס לשם, קיתה המערה מתמלאת אורה. נסתיי להכנס כSSHה שם, והוא הזריר אותו שאתרםך. דחק بي שסטלק. שלא אדרח לערנים לא לי. לא שמעתי לקולו, והוא..." קולו השתק. "והוא אמר שהו ישליך אותו אל העתיד... ואני צחקתי, איך רעיון. להשליך אל העתיד ! אני צחקתי, והוא עצם את עיניו ואמר מהו, והזיק ברק, ואני, אני, מצאתי את עצמו כאן... והצן בלי שמייה. כמה אבא יכעס ! ואמא בטח דואגת, לא יודעת לאן נעלמתי..." מעין הריםות שבונפתה. האב לטף את שערו של סימי ברק, ולחש: "אל תבהה, אל תבהה. יהיה טוב." כך הבטיח, ובעצמו לא האמין לדבריו.

שִׁימִי וְסִימִי

פרק שני

בְּאַמֶּת חֲבָרִים ?

ספר שהם מתגוררים בעיר מודיעין. עיר, הבהיר, זה ישב בו מתגוררים לפחות מאה ועשרים משפחות.

"זו התנהלות, מצפור", גחן שימי, "זו לא עיר".

אביו נמן בו מבט זעף: "זו מונה מפרש במקחת סנחרין", הפטיר. "תמשיך, סימי".

סימי המשיך: "האחים הגדולים שלו לומדים בירושלים, בישיבתו של נפא ארבל, גם אני אלם שם כשיאהיה גדול. בעת אני רוצה את צאן אבי, ולומד מפיו".

"ודאי", מלמל האב, "הרי זה עוד לפני תקנת יהושע בן גמליאל !"

סימי משך בכתפיו. השם לא אמר לו מואה, גם לא ידע מה קיתה התקנה.

המשיך וספר שעה את הצען, שעונות אלו היו מקדשות לחזורה על

בְּאַמֶּת חֲבִרִים?

השפרה שתקה מזכה. שימי הרים ידו על זרועו של סימי. ואמר בקול שקט: "עוד תראה, יהה טוב..."

סימי לא משך את זרועו, אבל הזדקף ופניו התקשה: "נחומים של הבל", הפטיר. מה שנכון. אבל מיד הפסיק. הבין ששימי התכוון לעודו, לא מאייה לו פגובה צו. חיך בمبוקה. שימי חיך כנגדו, במבוקה כפולה. הדלת שנפתחה חלה אותם מבוקתם.

האב נכנס, ואתו שני אברכים. לא היה נגיד גדול מהם. האחד תזויתי, פרץ ברום סערה, פאותיו מתבהרות ועיניו בורקות. חלצתו חזהה מכונסת במכנסיו וחזהה מגיחה חוויה, ועמה בוגדות איזיתו מהם משלולות האיזיות, פזרות בפהו, ופיו לא מפסיק להאג. השני רציני ושתקן, פאותיו אסופים ולבושו מקף. שימי זהה אותם מכך. הראשון הוא העלי של הפול, שנון וمبرיק. אבל השני הוא ראש הפול, בראמהacha.

האב אמר: "תקירו, זה סימי, אורחנו". העלי גמן קידימה, למן את ידו של סימי בחזקה. ראש הפול הרכין את ראשו בברכת שלום אלמת. "סימי נהג בבית הורי בכמה... חמות, שהוא רוצה להתרן למשה ימי שהותו כאן", אמר האב.

העלי התרעם: "מי אמר שזה אפשרי בכלל?"

"למה לא?", ענה האב. "על הצד שמנาง טוב הוא כנור, אם בכוחו

שִׁימִי וְסִימִי

אביו של שימי קם בהחלתיות. "אני הולך לךbia עוד שני אברכים, לערך התרת נדרים". יצא מהביה, והשאים לבדם.

"איזה קטע!" מלמל שימי.

סימי בחה בו, לא הבין. "קטע?!"

"לא, החפנתי לומר פה מנייב!"

סימי נראה מבלבל עוד יותר: "מניב?!"

"אני רוצה לומר שזה מושא בטרוף!"

"תגיד", שאל סימי, בורר את מילויו בזירות, כדי שלא לפגע.

"האם אני מדברים באותו שפה?!"

"באותה שפה, כמובן. אבל לא באותו סלנג."

"מהו סלנג?"

"צורת התבטהות צו".

סימי עוזת פניו: "קזה מין קטע מנייב שקסגע בטרוף"...

"בדיוק!" קרא שימי בהתלהבות, שמח על קליטתו המהירה של חברו החדש.

בְּאַמֶּת חֲבִרִים ?

לֹנְדָר, בַּיְדוֹ לְהַתְּחִרְטֵ וְלְהַתִּירֵ .

"מַי אָמַר שֶׁזֶה פָּלוּי בָּזָה. יְתַכֵּן שַׁבְּיַדוֹ לֹנְדָר, אֲבָל אֵין בַּיְדוֹ לְהַשְׂאֵל
עַל נְדָרוֹ ! יְשֵׁשָׁנָה לְפָלָךְ" שָׁאוּמָר ..."

רַאשׁ הַפּוֹלֵל הַתְּעִירָב : "בָּן כִּמָּה הוּא ?"

"בָּן תְּשֻׁעָה", אָמַר הָאָב.

"נוּ, מָה הַבָּעֵיה, זוֹ מִשְׁנָה מִפְרַשָּׁת ! הַבָּה גָּאָמֵר שְׁלַשְׁתָנוֹ : מִתְּפָר לְהָ
מִתְּפָר לְהָ, מִתְּפָר לְהָ !"

כְּלָם אָמְרוּ יְחִינָו, וַרַּאשׁ הַפּוֹלֵל פָּנָה לְצָאת עִם הַעַלְיוִי. שִׁימֵי שְׁמָעוֹ
אָוּמָר לוֹ : "בָּעֲנֵינוּ כִּי מִשְׁנָה לְפָלָךְ" שְׁהַזְּבָרָת ..."

יוֹתָר לֹא שְׁמָעַ, הִם הַמִּשִּׁיכָו בְּשִׁיחָתָם, אֲבָל הַתְּרַחְקִי וַהֲדַלָּת גַּסְגָּרָה
מַאֲחֶרֶי גַּבְּם.

"טוֹב", אָמַר הָאָב, "מוֹבָן שְׁעָלִי לְדִבָּר עִם אָמָא, אֲבָל הִיא וְדָאי
פְּסָכִים. אֲפָה תְּהִיה אָוֶרֶחָנוּ ..."

שִׁימֵי נִרְאָה מִטְּרָד. "פָּגִיד", פָּנָה אֶל הָאָב, "אַתֶּם בְּאַמֶּת חֲבִרִים ?"
שׁוֹב אָוֹתָה שְׁאֵלָה. שִׁימֵי לֹא הָבִין, אֲבָל הָאָב עֲנָה. נִרְאָה הִיא שְׁהָוָא
וְשִׁימֵי מִשְׁׁקָרִים עַל תְּדָר מִשְׁתָּף. מִשְׁׁוֹחָחִים בָּאָוֹתוֹ קֹודֶה. "אָמַר אֶת הָאַמֶּת",

בָּאַמֶּת חֲבָרִים?

"מֹרֶה שְׁעָות", הַסְּבִיר בְּלֹשׁוֹן אַרְקָאִית.

סִימִי עֲדֵין לֹא הָבֵין.

"זֶה מְرָאָה מָה הַשְׁעָה".

עֲדֵין לֹא הָבֵין.

"זֶה אָמַר מַתִּי זָמֵן קָרִיאָת שְׁמֻעָה, וַזָּמֵן תְּפִלָּת מִנְחָה".

עֲכָשׂוּ נְחָה דִּעְתּוֹ שֶׁל סִימִי. עֲדֵין לֹא הָבֵין כִּי צָדֶה זֶה פּוּעַל, אַבְלָל הָבֵין
כָּבֵר עַבּוּר מָה זֶה נָעוֹד.

הָאָב הַצִּיז בְּשַׁעַן וְגַדְךָ: "אוֹי! עַלְיִ קָרוֹז לְמִנְחָה! אַפְּתִם בָּאים?!"

קָמוּ כָּאִישׁ אֶחָד, וְהַדָּלַת גְּפַתְּחָה לְקָרְאָתָם. שְׁנִי רָאשִׁים הַצִּיזוּ, וְעַצְרוּ
בְּפִתְחָמָה. "פְּכִירֹו", אָמַר הָאָב, "יְוָסִי וְסָסִי, אֶחָדוֹ שֶׁל שִׁימִי". הָרָאשִׁים
הַתְּנַתְּקוּ מִפְּדָלָת וְאַחֲרֵיהֶם הַגּוֹפִים הַזְּעִירִים. הַתְּקַרְבוּ בְּזָהָiroת, וְסַקְרוּ
אֶת הָאָורָם. סִימִי חִיךְ לְעַבְרָם בָּנָעַם, עוֹשֶׂה רַשֵּׁם שְׁהַתְּבִיבָה. נִחְשָׁה: "יְוָסִי,
אֵיזָה שֵׁם יִפְּהָ! עַל שֵׁם יְוָסִי בֶּן יוֹעֵזֶר, אוֹ יְוָסִי בֶּן יוֹחָנָן? וְסָסִי, עַל שֵׁם
אֶבְיוּ שֶׁל גָּדִי?"

הָאָחִים נִבּוֹכִים, וְאַבְיוּם חִיקָה. "לֹא, לֹא", אָמַר. "יְוָסִי זֶה קָצָר שֶׁל
יְוָסִף, וְסָסִי קָצָר שֶׁל יְשַׁשְׁכָר. טֻוב, יְלָדִים, אַנוּ קַוְּפָצִים לְמִנְחָה וּמִיד
חֹזְקִים!"

שִׁימִי וְסִימִי

הַחֲנָה, "אִינְנוּ חֲבָרִים" בְּמַוְּכָן שֶׁל הַמִּשְׁנָה, כָּبֵר אֵין בְּיִגְיָנוּ 'חֲבָרִים'
בְּמַוְּכָן זה. אַבְלָל כָּל הַחֲנִיוֹת כְּאֵן בְּפִקְוּת, וְהַמְּשִׁגְיָח מַעַשֵּׂר אֶת הַסְּחָוָה.
וּמִירְקָן", הַוָּא הַבְּחִין שִׁימִי אַינוּ מַבִּין אֶת הַמִּשְׁגָּג, וְתַקְנָ: "הַחֲנָנוּי הָוָא
יָרָא שְׁמִים, אָפְּשָׁר לְסַמֵּךְ עַל הַהַשְׁגָּה. אַבְלָל אֶם תְּרֵצָה, תּוֹכֵל לְשַׁוְּבָה
וְלַעֲשָׂר, כְּמַוְּכָן. וּמְדִיעַ שָׁאַלְתָּה הָאָם אָנוּ בָּאַמֶּת חֲבָרִים? מָה עֹזֶר אֶת
חַשְׁדָּךְ?"

וְהַסְּבִיר לְשִׁימִי: "חֲבָרִים קָרְוִיִּים פָּלְמִידִי הַחֲכָמִים הַגְּאַמְנִים עַל
הַמְּעֻשָׂרוֹת, בְּנִיגּוֹד לְעַמִּי הָאָרֶץ שָׁאַיִם נְאַמְנִים עַל יִהְיָה"

"כִּי אִינְכֶם הַזְּלָכִים בְּתַפְלִין, כְּעַמִּי הָאָרֶץ", עֲנָה סִימִי.

"אָה, זֶה! כָּבֵר עֲשָׂרוֹת דָּוֹרוֹת אֵין מַנִּיחָה תַּפְלִין כָּל הַיּוֹם, מַחְשָׁש
הַסְּחָת הַדְּעָת. שְׁהָרִי אָסֹור לְהַסִּיח אֶת הַדְּעָת מִן הַתַּּפְלִין. אַדְרָבָה, אִינְנוּ
מַבִּינִים אֵיךְ אַפְּתִם לְאַחֲרֵי הַסְּחָת דִּעְתָּכֶם מִמַּתַּפְלִין, וּשְׁמַרְמָס עַל גּוֹפֵנְכֶם
וּמַחְשָׁבּוֹת נְקִיּוֹת!"

"מָה הַבְּעִיה", הַפְּטִיר סִימִי.

מַבְּטוֹ הַתְּמִקְדָּשׁ. "תָּגִיד", הַתְּעִנְנִינָה. "מָה זֶה". הַצְּבִיעָה עַל הַשְׁעָוֹן
הַמְּבָצָבָן מִבָּعֵד לְחַפְתָּה שְׁרוּוֹלוֹ שֶׁל הָאָב.

"אָה, זֶה – זֶה שְׁעָוֹן".

רָאָה שֶׁאַינוּ מַבִּין.

שימי וסימי

ירדו, וחזו את הכהר. שימי זכר שפָאַן ראה אותו הבקר, לבוש באלימה המצחיקה ובזהה נכהו. גם עטה נמשך מבטו אל מעבר לפביש. שימי הביט בעקבותיו, ולא מצא דבר. "מה אתה רואה שם?" שאל.

"השפט"

אכן, מעל המפלת מתנוסס שלט. "קוקה קולה, טעם חמימים, צרכניה".
אמנם חסר טעם, אז מה.

סימי לא נרגע. "אבל להשתמש באוביות הקדושות לדברי חילין!
קרה מזעע."

האב שמע, והסכים. "נכוון מادر. זה אחד העוותים, אבל קצהה יידינו לשנות!"

"מה הפריש?" חקר שימי. נמס לו לשמעם מושחתים ביןיהם בקדומים המובנים רק להם.

האב הביט סיבוב, וודא שהקביש פניו, הושיט להם ידיו ועבר עפם את הכביש. הסביר: "הכחפ שילנו, קריוי כחפ אשורי", היודע אתה מדיין?"

"כין שמקורו באשור", נחש שימי.

"חלילה", אמר האב. "הוא קריוי כחפ אשורי מפני שהוא המאשר והמיישר שבכחבים. כין שמקורו אלוקי, כין שבל אותה בו רומזות לענינים נשגבים, גבויים ורמים. גודלי ישראל כתבו ספרים בהסבירה הרמזים.

פרק שלישי

מעין העוֹלָם הבָּא

כאַפְוי, אחרו. המִתְחַפְּלִים אֲחֹזֶה כִּבְרֵי בעַצְמָה שֶׁל תְּפִלָּת העַמִּיךָ. האָב נעָמַד מִיד בְּתִפְלָה, ושִׁימִי נטָל שְׁנִי סְדוּרִים. לְרוּגָע הַתְּלֵבֶת עֲבוּר חבְּרֹו בֵּין נְסָח אַשְׁכָּנוֹ וּנְסָח עֲדוֹת הַמּוֹרָח, לְבֶסֶף נטָל שְׁנִי סְדוּרִים בְּגַנְשָׁח אַשְׁכָּנוֹ. הוֹשִׁיט אֶחָד מֵהֶם לשִׁימִי, וּמַהְר לְהַצְטֹרֶף לְתִפְלָה. מְזוּית עַינוֹ בְּבִרְכַת "עַל נְטִילַת יָדִים", "אָשָׁר יָצַר", ו"אֱלֹקֵי נְשָׁמָה". סְקָר אֶת שְׁלוֹש בְּרִכּוֹת התֹּורָה, ועַזְעִין בְּסִדרַת בְּרִכּוֹת השְׁחָרָה. הבְּבֹועָת פְּנֵיו התְּחַלְפָו מתְּמִימִיכָה להַחְפֻּלּוֹת, מפְּלִיאָה להַסְּפִיגּוֹת. האָבּוֹר סִים אֶת תִּפְלָתוֹ, וְהוּא עוֹדֵנוֹ תָּקוּעַ בְּ"לְעוֹלָם יְהָא אָדָם יָרָא שְׁמִים בְּסִתר וּבְגַלוּי". כְּשֶׁרָא שְׁשִׁלִּיחָה האָבּוֹר מבֵּית אַחֲרֹנִית לְסְקָר הָאָם יְשַׁמְּנֵן עֲבוּר חִזְרָת התִּפְלָה כֹּוֹן אֶת רְגָלָיו, האַצְמִיד אֶת יָדָיו, הרְפִין רָאוֹו וּהקָשֵׁיב בְּרִכּוֹ לְחִזְרָת השְׁ"ז.

בְּסִימָה שֶׁל הַתִּפְלָה הִיה שִׁימִי נְסָעַר. בְּלִשִּׁי החִזְיק מעָמַד עד אָמָר אָמִירָת "עַלְנוּ לְשִׁבָּח", אָוֹתָה קָרָא מִתּוֹךְ הסְדוּרָה. בְּלִאָזֶר רָוח שָׁאל אֶת

כִּיּוֹן שָׁכָה, אֵיךְ גַּשְׁפִּישׁ בּוֹ לְעַנְגִּינִי חָלֵין? וְאַכְנוֹ, כַּמְבָחָרָם"א בְּשַׁלְּחָן עֲרוֹךְ שָׁאַזְן רְשָׁאַיִם לְהַשְׁפִּישׁ בּוֹ לְכִתְבַּת דְּבָרֵי חָלֵן. גַּם חַרְמָבָ"ם כַּמְבָחָנָה בְּעַגְנִין זָה. לְכָן, בְּמַשֵּׁךְ דָוֹרוֹת אֲמָצָו הַיְהוּדִים אֶת הַכְּתָב הַעֲבָרִי הַעֲתִיק כְּתָחִילִיף חָלֵין". בְּהָגִיעוֹ לְמַדְרָכָה שְׁמַט יָדו שֶׁל שִׁימִי וּפְשִׁפְשִׁישׁ בְּכִיסּוֹ. הָוָץָא שְׁקָל, הַפְּכוּ וְהָרָאָה לוֹ אֶת הַסִּימְנִים הַמּוֹזְרִים הַמְּגַלְּפִים בְּשִׁילְיוֹ. שִׁימִי נְשָׂא אֶל אֶבְיוֹ עַינִים שׂוֹאָלֹות.

הָאָב הַתְּנַאֲלָל: "גַּם אָנִי אַיִן יְדַע לְקַרְאֹו".

הָרָאָה אֶת הַכְּתָב לְשִׁימִי, שַׁהְפִּטִּיר: "יְהָודָה, רְיִשָּׁה". הַקְּזִזְיר אֶת הַשְּׁקָל, בְּאָמָרוֹ: "אֵין לְזָה שָׁוָם מְשֻׁמָּעֹות".

"מְעַנְגִּין", אָמָר הָאָב. "הִיִּתִי בְּטוּזָם שְׁכַתּוֹב שֶׁם 'שְׁקָל'", וְהַכְּנִיס אֶת הַמְּטָבֵע לְכִיסּוֹ. הַמְּטָבֵע לְכִיסּוֹ. הַמְּטָבֵע לְכִיסּוֹ לְבֵית הַכְּנִסָּת".

מעין העולם הבא

סימני הפטיר קצירות: "כוחבי ברכות כשורפי תורה..."

"מה אמרת? איך אתה מען?" התפרקן שימי.

הוא חשב את יד אביו מתחדחת על כתפו. "זו אמרת הגמרא בפסקת שבת", דיבא החב את התקוממותו, ומרח לחשבר: "באים קדמנים ניחשב סדור התפללה לחלק מתורה שבעל פה, שנאסרה בכתיבתה. להשירות קייו שכיחות, וכשפרצה דלקה בשבת אסור חכמים להאייל את הסדור שנתקבב בוגוד להלכה, כי שאלה שכתחבשו גרמו בעקביפין לשפטו..."

וסים: "אבל הומנים השפנו, וחכמים התיירו את הכתיבה. דרישו על כך את הכתוב: 'עת לעשות לה', הפכו תורתך'. פאר לך", אמר לבנו, "שהיית ארייך לדעת את כל הסדור בעל פה. תפלוות חל, שבת וחג, ראש השנה ויום הפורים"...

"וואז, איך ידעו? אם כלם היו גאננים? ניחונו בזקרון מפלא?"
שאל שימי.

"אמת", השיב החב. "עם זאת ידע רק מעטים, והם שפחו בשליחי הaceous. רבכם לא ידע, והיו יוצאים ידי חובה התפללה בחזרות הש"ז".

הנה כי כן, הבין שימי את התנוגות של סימי בתפללה.

שימי וסימי

אבי של שימי: "מהו שאמר שליח האבור: זה שב את העבודה לדבר ביתך? ! האם היננים שובי השבתו את עבדות בית המקדש?"

חאב בקש לענות, אבל שימי הקדיםו: "מה, לא ידע? בית המקדש חרב!"

חאב בקש לרכח את הידיעה. למתן את החלטם, להודיע בשלבים, אבל הآن כבר נעשה.

סימי פער מולם זוג עינים מבעות, ושפמי נפשקו ברעד: "לא, לא יתכן!"

שתיקתם הודיעה, שאכן כן. יתכן ויתכן.

הרבין לרגע את ראשו, התינח עם אבלו. זkapo, ואמר: "אלו היה זה חלצתי שלוי, הייתי קורע אותה... ספרו נא לי, מתי ארע הדבר, וכייזד..."

"זה ספר אויך", ענה החב, "בוחטאיינו ארע. משנתה חנוך שהיתה ביגינה. ואני מתחפלים ומקווים בכל יום שיבגה, בשתשוב לשדר ביגינו אחות אחים. אשريك, סימי, שעוד זכית לראות את הבית בבניינו ובחפאותו. אנו מקנאים לך!"

בית הכנסת התרוקן, הם פנו לשוכן לביתם. החב פנה אל סימי, בקש להסביר את דעתו מאבל החרבן. "ויאיך מזאה חן בעיניך התפללה?" שאל.

מעין העולם הבא

"אין צורך לשאוב מן הנهر!"
הוא כליה כמעט חצי חפיר גפרורים. "אצלנו", אמר, "יש לשמור אש תמיד. אפלו בימי הקיץ הלווחטים טמונה באפר גחלת לווחשת, להפיח בה אש לבשול ולאפייה".

במהפנט, הבית בבעלות הבית המאיטה אש בגז ושותחת קדרה. שחק בכפתורי הגז, האביר והגנמי את הלהבה. "הפלא ופלא, אין צורך לקווש זרדים לתגורר, וליבשם, ולהשפנק בעשנים"...

הלך אחריו האם שהטעה את מכונת הקביסה בגדיים, מלאה את המגרה באבקת כביסה ולחות על החישנים. בעינים קרועות הבית במכונת הקביסה האוצרת תאוצה, מתחילה במים ותתרס מסתובב במהירות עצומה. בקשי התיק את עצמו משם. "הפלא ופלא, כמו בדרך הפהבר, הבגדים מכבסים את עצם"...

והשיא, השיא היה בירכת החשכה. לחזו על מtag, והבית התחמלא אחרת. סימי היה מקסם. בקש רשות, וליחס עצמו. כבה את האש והדליך, כבה והדליך, כשהראשו נטו依 אל הנברשת המוארת ונכנית. יוסי וסוסי גחכו, שימי ואמו הביטו בו בענן. עיניו ברקן. "זה... כמו האש שם במערה. לא, שם זה הבריך יותר, אבל הפלא ופלא!" פק, כבה את האש. פיק, הדליך. פק, פיק.

"אני סבור, שאתם חיים בגן העדן", פסק.

שים וסמי

הגיעו הביתה. אם קיבל אותה פגיהם בחיווך. שני رجالים קטינים הסתתרו מאחוריה. יוסי וסוסי כבר סקרו לה על האורם. "אני שמחה שאתך מצטרף למשפחה", אמרה.

האב מהר להבהיר: "אמת, אני שמחים, אבל הוא אינו שמח. הוא היה רוצה לחזור אל הורי. מכל מקום, בינו לביןם, הוא מסכים להצטרף אלינו".

הוא גמן אל ילדים: "רצוני לומר לכם דבר מה. אף מלה על מזאו של סימי, מהיקן הגיע. אף לא רמז! הוא קרוב לנו. כל ישראל הם קרובים משפחה, אנחנו הם. סימי הוא 'בן דוד' שהגיע לבכור, ויתחר בקרוב. הבנותם?"

שלושה رجالים הנהנו במרץ, וקרביעי נשא עינים מודות לאב, ששב והזדקף.

"אני אדבר גם עם הרבי בחרדר, אכין אותו ואבקש גם ממנה לנצל את העניין בסוד".

האב הלך, וסימי החליט שmagiu לו שחרור מהחרדר גם אמר האחים. ככלות הפל, אין זה יום רגיל. הוא התלווה אל סימי שהטה לך סביב, וגלה ענין בכל הוסף. פתח וסגר את ברכו המים פעם אין ספר, והפתח בכל פעם שבע פרז מים. " ממש מים מן הפלע", אמר, והגביר את הזרם.

מעין העולם הבא

"נו, אל תגוזים", אמר שימי.

סימני פנה אליו, עיניו ירים בركים. "פסביר לך, בבקשה. אם אין צורך לשאב מים מהנהל, ולקוושן זרים לתגורה. אם אין צורך לשמר על אש תמיד ולא לכיסס בגדים על שפת הנחל, אם אין צורך להדליק נר שמן ללמד לאורו, ויש אור לה בהיר וחזק. מה זה, אם לא עולם הבא ? !"

"שיהיה העולם הבא", הספרים שימי. לא שווה לריב על כך.

"אבל אם זה העולם הבא, איך תנהל את העולם הבא?

הרי אתה מקבל את עולמך בחיזיך ! ...

ירדו להתפלל ערבית. שימי הושיב את סימי לידו ופתח לו את הסדר. השגיח שיתפלל עמם. הבחן שהוא סוקר בענין את ארוןנות הספרים האדוחים בספרייה חדשה.

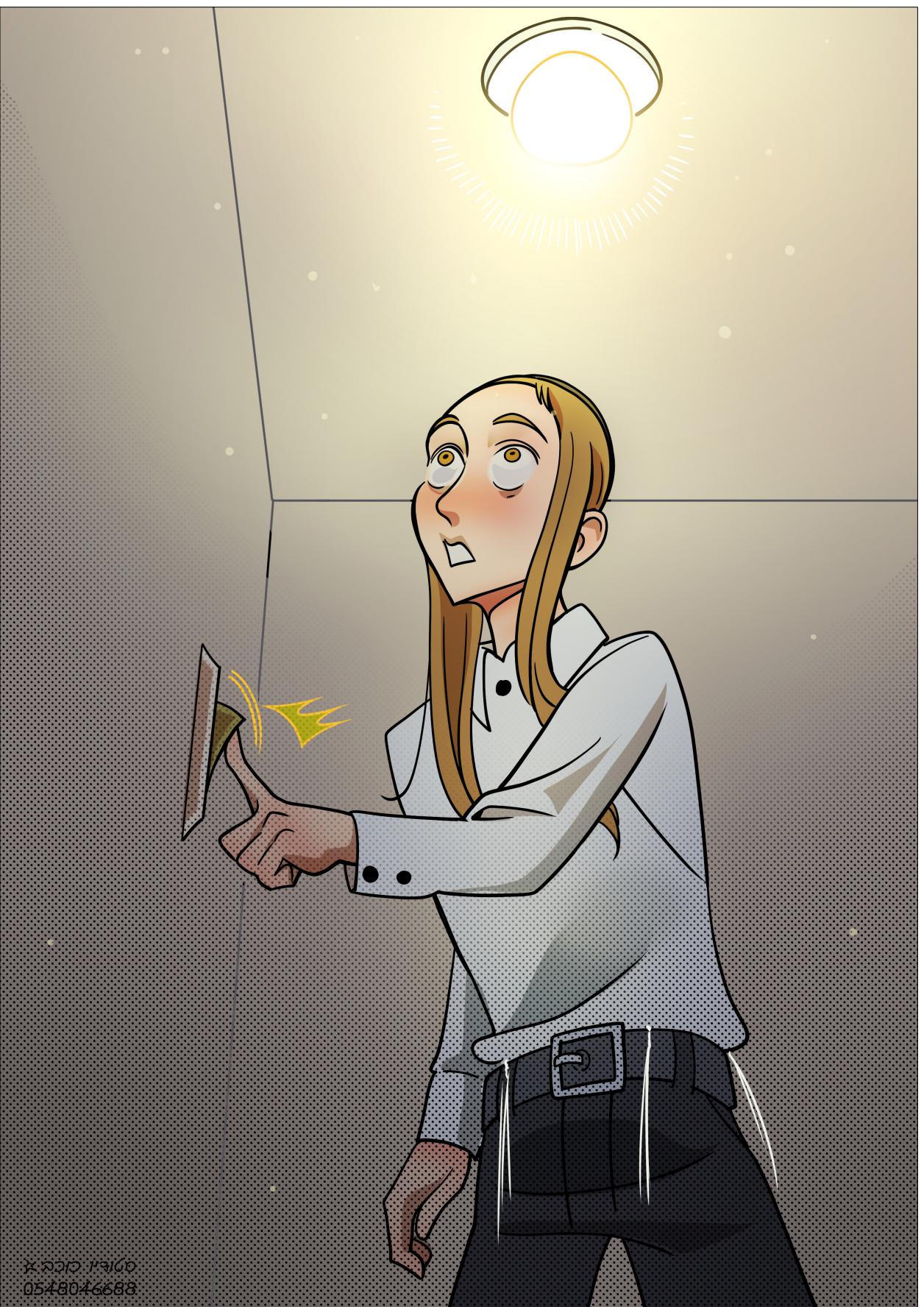
לאחר התפלה שבו עם האב, והתיישבו לאירועה הערב. סימי הטענין:

"יש לכם גנת ירך?"

"לא, מדוע אתה שואל?"

— הצביע על קערת הפלט. "האדם הזה"

"הַעֲגָבָנִיהּ", הַעֲיר שִׁמְיָה.

**מעין ה

עולם הבא**

כאן את כל שיש מאות סדרי המשנה..."

שימי השתקה בפה מלא אכל: "שיש מאות סדרי משנה !"

לעתים נראה לו שימי מדבר לענין, ולפתע, כזו יציאת חזיה ! שיש מאות סדרי משנה ! ...

גם הוא השתקה, רק האב נותר רגוע. אמר: "אכן, משה רבנו הודיע מהר סיני שיש מאות סדרי משנה, ובכל סדר מפקחות רבות ופרקים אין סוף. אחד משלגנים בישיבתו של נטאי הארబלי את שיש מאות סדרי המשנה בעל פה. במקצת עבודה זרה של אברם אבינו, לדגמה, היו ארבע מאות פרקים, ואלו במקצת עבודה זרה שלנו יש חמיש פרקים בלבד. כי פאשר ערך רבנו הקדוש את המשניות היה קאך ותמצאת אותן. ואכן, פרקרים הרחבו בבריתות אין סוף, ובגמרה הקדושה, בדרכו רבותינו בראשונים והאחרונים. עכשו, חבר'ה, לברך ולמלות. גם מחר יום".

או סימי יודע על מה הוא מדבר !

"שיש מאות סדרי משנה", לחש שימי, מבעת. רק לזכור את שמות, ואת שמות לפני המשתקות. מי מדבר על זיכרת התבן ! ואסור לכתוב, את הפל יש לשון בעל פה !

לנכח זה, מה הקשי לדעת את כל הסדור ומה מיחזר בעל פה ? ! ...

שימי וסימי

"ויהקשו" –

"הפלפוץ", הסביר האב. "הוא קרי קשו בלשון המשנה".

"ויהבא, והאנון, והכרתי חזיה" –

"כונתו לאבע הפטרוזיליה", הסביר האב.

"כל אלה, מנין לכם ?"

"מה הפריש. הרי בעת שנת השמיטה, השדות אין מעבדות. אין גدولים כשרים, הפל מיבול חוויל".

"נו", קרא שימי, "וזה האם לא צדקתי ? ! מתחקים בהם ועמדו זרים ורעו צאנכם, ובני נכר אפריכם ולרמייכם", ברכבת אחרית הימים. אתם אוכלים את עולםכם בחיכיכם ! "

"יש בזה ממשהו", התהה האב. "ברור שנדרש לשלם על כן, להצדיק את כל השפע" ...

"ראיתי בבית הכנסת תבוח ספרדים", החליף שימי נושא.

"ארונות ספרדים", תקן אותו שימי, וזכה למבט מצמיה מאביו.

"אני ראה גם כאן חבת ספרדים. אמרת שהפר לכם לכתב את התורה שבעל פה, משועם עית לעשות לה', הפטרו תורהך". אבל לא נראה לי שיש

שימי וסימי

פרק רביעי

ה תלמיד החדש

למחרת, היו האחים מפתיעות. מעולם לא רואו את שימי כמו בשעה
פה מוקדם.

כלומר, כשהאין טiol בחר... .

ברבע לשמונה היה מוכן כבר ליצאה, עשר דקות תמיינות לפני
זמן. שכן, פקיד מיעד לו. הוא אמור להיות השועבן של הילד
 החדש. להציגו בפני חבריו, ולעמד איתן מול מתח שאלותיהם האפי.
זכיר את אזהרת אביו, שלא יסגור אף ברם את מזאו של בן דודו.

הاب נפרד מהם לשולם, בכפלו את האזהרה. " כבר שוחחת עם
הרביה", אמר, " והוא ישמר מכך על הסוד".

לא ספר להם על תנובתו של הרביה, שהיתה מסתיגת בעיליל. "תמהני
עליך, רב שעיה, שאתנו נותן אמון בספר זהו", אמר.

התלמיד החדש

לא, פָּקַשְׁבֵּלִי. מַנְיָן לֹא הַקְּפָדָה לְאֶכְלָל חַלִּין בְּטַהֲרָה –

לא, לא, פָּקַשְׁבֵּל עַד הַסּוֹף. מַנְיָן לֹא שְׂבִימֵי קָדָם הַיּוֹשֶׁשׁ מְאוֹת סְדָרִי מְשֻׁנָּה. וְהוּא סְפִיר שְׁאַחֲיוֹ לְזָמְדִים בִּישְׁיבָתוֹ שֶׁל נְתָאי הַאֲרָבִּי. וְאִינּוּ מְכִיר יְוָסִי, מְלָבֵד יוֹסִי בָּן יְוָצָר וְיוֹסִי בָּן יְוָחָן שְׁהִי בְּדוֹר שְׁלַפְנִיו. וְלֹא שְׁמַעַן אֶחָר מְלָבֵד שְׁמַעַן הַצָּדִיק וְשְׁמַעַן בָּן שְׁטָחָבָן דָּרוֹן. הָא ? ! "

הַמְּלָאֵד הַצָּמִיד אֶת קָצֹות אַצְבָּעוֹת יְדֵיו אֶלָּו לְאַלְוָן, וְהַבִּיט מַעַלְיוֹן: "אַנְיָן מוֹדָה שְׁחָנָנוּ לֹא מוֹבֵן. אָבָל אֵין זוֹ סְבָה לְהַאֲמִין בְּדָבָר מְפַרְךָ" ...

"חִידּוֹת לִי דָבְרִיךְ", קָטַעַוְוּ הָאָב.

הַרְבֵּיה הַזְּכִיר: "לְפָנֵי דָקָה בְּקַשְׁתִּים שְׁאַקְשִׁיבְךָ לְכָל עַד הַסּוֹף. כְּבָדְתִּי אֶת רְצֹנָךְ, כְּעֵת אַנְיָן מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ לְהַקְּשִׁיבְךָ לִי. בָּרוּךְ הָיִי דְבָרִים מְעוֹלָם" –

"נוּ, אָז אָמַר הָיִי דְבָרִים מְעוֹלָם" –

"רְבָבוֹנוֹ שֶׁל עַזְלָם, אִינְךֿ נוֹתֵן לְהַשְׁלִים מְשֻׁפֶּט !

בְּשַׁעַתּוֹ, הַוָּבָא בְּפָנֵי הַרְשָׁבָ"א עֲדֹיוֹת, שְׁפָלוּנִי שְׁהִי נְבָעֵר מִכֶּל חַכְמָה לְפִתְחָע שְׁרָתָה עַלְיוֹ רוח הַלְּדָשָׁה, הוּא מְגַלָּה נְסָתָרוֹת וְצָפוֹנוֹת בְּתֹרֶה, וּמְתִימָּר לְהִיּוֹת מְשִׁיחָה. מְחוֹלָל מִזְפָּתִים וּמְגַלָּה עֲתִידּוֹת. וְהַרְשָׁבָ"א מוֹדָה שְׁהִוָּא נְבוּךְ, אִינּוּ יְכוֹלֵל לְהַסְּבִּיר זֹאת. אָבָל זֹאת הוּא יוֹדֵעַ, שָׁאָם "לֹא יִגְעַת", וּמְצָאת – אֶל תָּאמְןָן". וּשְׁאַין הַשְּׁכִינָה שׂוֹרָה אֶלָּא עַל חַכְםָם. וְכַשְּׁגַּשְׁלָחָה מִשָּׁה לְגַאל אֶת יִשְׂרָאֵל, אָמַר "וְהָנָן לֹא יַאֲמִינוּ לִי".

שִׁימִי וְסִימִי

"גַּם אַנְיָן חַשְׁבָּתִי קָדָם", הַשִּׁיבָּה אָבָב, "אָבָל" –

"כֵּן, אָבָל... בֹּא וְתַשְׁמַע סְפָור. לְרַבִּי רַבִּי בּוֹנִים מִפְשִׁיסְחָא חַיָּה תַּלְמִיד גַּלְהָב, שְׁהַתְּפִלֵּל בְּרִכּוֹת וְקַטְף מְלָאכִים". בְּטוּחָה שְׁזָכָה לְגַלוּי אֱלֹהִים.

חַמד לוּ רַבִּי חַנּוֹךְ הַעֲנִיךְ מַאֲלָכָסְנָדָר לְצֹוֹן, וְהַלָּה מֵצָא בְּמַטָּהוֹ פְּתָק הַדָּרְכָה מְפַרְטָה. כִּמֵּה פְּעָנִיות עַלְיוֹ לְהַתְּעֻנוֹת, בָּאַלְוּ סְגוּפִים לְהַסְּמָגָף וּמְאַלְוִי מְאַכְלִים עַלְיוֹ לְהַתְּנֹזֵר, וְעַל הַחֲתוּם: הַמְּלָאֵךְ פִּילֵד.

בְּטוּחָה שְׁזָכָה לְפִתְקָה מִן הַשָּׁמִים, וּפָנָה אֶל רַבּוֹ לְשָׁאַלְוּ מִה מְקוֹמוֹ שֶׁל מְלָאֵךְ זֶה בְּמִרְוּם.

שְׁמָעַ רַבִּי, וְהַוָּה: "תִּקְרָאוּ לְחַנּוֹךְ הַעֲנִיךְ". הַבִּין שִׁידּוֹ בְּהָבָר.

הַגִּיעַ רַבִּי חַנּוֹךְ הַעֲנִיךְ וּגְשָׁאֵל: מִיהוּ הַמְּלָאֵךְ פִּילֵד.

עֲנָה: הוּא הַמְּלָאֵךְ הַיּוֹצָא מִרְאֵשִׁי תְּבֹות שֶׁל "פְּתִי יְאַמֵּין לְכָל דָּבָר" ...

הָאָב צָחַק כִּמְצָפָה מִמֶּנּוּ, וְהַגִּיב: "בְּאַמְתָּה, קָשָׁה לִי לְקַבֵּעַ הָאָם זֶה סְפָור חַסִּידִי אוֹ מְתִינְגָּדִי" ...

הַרְבֵּיה חִינָּק, וְהָאָב אָמַר: "כְּעֵת, פְּקַשְׁבֵּל. הַסְּפָור הַזּוֹי, אַנְיָן מוֹדָה. אָבָל מַנְיָן לִיכְלָד בָּן תְּשִׁיעַ תְּפִלִּין –

התלמיד החדש

הרחבות היו מלאים נערים החוצים לחדר ועורות הפתוחות לבתי הספר. סימי לא הפסיק להפעיל: "מה אתה סח, כל שנTHON לומד תורה מפי מלמד ממשו, לא האב מלמד את בנו? -

ויהם מסרים בעשר כתות מקבילות, ובכל כתה שלושים ילדים? ואין זה המוסד היחיד כאן בעיר?!" -

הוא לא פסק מההפעיל ולהריעיף שאלות עד שהמבנה רחב הידים נגלה לפניו, וחציו מה ילדים ונערים. הוא נתקף מרף, הזכיר לשימי את עצמו על ספר דלתו של רופא השנאים. "תensus, אני אחכה לך כאן, בחוץ".

"אתה נensus אותי", חקרה שימי את תגובת אביו אצל רופא השנאים. אמו בידו ונכנס בשער, חזה את החצר ועלה לכתה.

"הו, הפעם הקדמת! קדם הרבה את פנו.

"זזה התלמיד החדש! איך קוראים לך?"

"סימי", ענה שימי בהתרגשות.

"איזה קוראים לך", חזר הקביה ושאל.

"סימי", ענה סימי בהתרגשות.

"זפה", אמר הקביה. "אתם קרויים לבטח על שמו של אותו סבא. טוב שהחליתו לבדל ביניכם". הביט סיבוב, ואמר: "יש מקום פנוי ליד

שימי וסימי

וכhab, שאפונים ועמוקים נבכי גוף האדם, ואין אפשרותנו להבין, אבל משום כך לא נאמין במה שאין להאמין!

"ויתכן", הוסיף, "שהוא גalgo נושא מדורות קודמים, אני יודע..."

"כן", אמר האב. "הנשמה התגלגה בו עם גלים, ועם התפלין שלה..."

הupilder התפל בא נוחות: "באמת, אני יודע..."

"כמו שאתה אומר, איןנו יודעים. לי נראה, שהוא דבראמת. מכל מקום, אם זה יידע בחדר, פקום מהומה רבתי. נראה לי שראוי לשמור זאת בסוד. הנער מסכים, והנחיתתי לך את בני. נראה לי שכדי להתייחס אליו הכל יולד רגיל..."

"מובן, מובן", מלמל pupilder. "ילדה רגיל וזה איינו, אבל מסכים. יש

להסدير את קבלתו עם ההנחה..."

"כבר עשיתי זאת", אמר האב וקם.

"از שתהיה לנו סייטה דשמייא", אמר pupilder וקם גם הוא.

השנים חזו כפר אחר כפר. "ווא, זו לא עיר, זה כרכ! הפעיל סימי.

"בכל רחוב יש תושבים כמו בכל מודיעין!"

שמעי וסימי

יוסף שולם, שב שם". סימי הבחן בשלchan הבז'ר בירכתי הכתה. הילד שישב לידו אף לא נושא ראשו כשם חזר, עסוק היה בעסוקו.

סימי התיישב לצד יוסף שולם, שלא חנן אותו במבט. ראשו היה נשומות לשולחן, והוא שרבט בעפרונו צורות מסתוריות על שולי ספר המשניות שלו.

"להוציא משניות", נשמע קולו של הרבייה. הפל גחנו לילקוטים, לשלח את המשניות הדקיקות. הפל, מלבד יוסף שולם ששקד על שרוטוטיו, וסימי שגנן לעברו: "תראה", אמר לו, "אין לי משניות, מחר אביה. פרשה לי ללמד יחד אתה?"

בלא אומר פרף יוסף שולם את המשניות המעתירות בקשקיישו לעברו.

הרבייה התחיל ללמד. "אנחנו בפרק ד משנה ד. המדר ביזיטים, בית שמאי אומרים, גם. ובית הלל אומרים, ישרש. ומודים במקליק עד שיגום".

יוסף שולם אבד ענן. הוא התחיל לשרטט עוגלים על פניו השלchan בעפרונו. סימי לחש לו בעינים בזוקות: "וואו, ממש כמו בڪפר שלנו! היו לנו נטיות של זיתים. אתה יודע, נוטעים הרבה, בתקווה שחלקם יקלטו. אבל בשיהם צפופים מהי!"

התלמיד החדש

על אedor של השחתת עץ פרי".

בכפתה שרר הלם מחלת. גאון חדש הופיע. כה, יש מאין. המלים נעתקו מפני הריביה. זו שאלה טובה, יש לך. עלי לעין בה.נו, ומה אומרים בית שמאי?"
שופר רק לגם. לא לעקר לגמרי. ככלומר, לחתק את הגוע ולהשאיר את השרשים. הרבה, מי קי בית שמאי?"

הଘוכים התקדשו, אבל הריביה נרכז: "אמות, גם זו שאלה טובה. מי יודע מה הטעבה?"

הଘוכים גרוו.

הריביה אמר: "הגמר שואלה מי הם הללו שמייהם אנו שותים ושותם אין אנו מזקירים. אריותם אנו לדעת גם מי היו רבותינו, לא רק לדעת מה אמרו."

ובכן, בשעתו היה היל נשיא ישראל ושמאי היה אב בית הדין, והם נחלקו בכמה דברים. לרבי היה היל מלך, ושמאי מחותיר. אבל תלמידיהם כבר נחלקו בדין ובאים מספר, והם בית היל ובית שמאי שהזקרו כאן. וההלך בכל מקום בבית היל, עד שאמרו שבית שמאי במקום בית היל אינה משנה".

שםי וסימי

"זה נהיה עיר", הפטיר יוסף שלום, תוך כדי רפואי.

"לא", ענה סימי, "זה לא נהיה עיר. אבל העצים יונקים מלשד הארץ, ואין די לשדר לכלם. לכן יהיו העצים דקיקים ופרותיהם מועטים. לכן מدلלים אותם. כה נוהגים, למרות שעוברים לכארה על אדור של השחתת עץ פרי. מכל מקום, בית שמאי אומרים شيئا. שמאין שזו שנת השמטה, גם את הגוע מעל פני הקrukן ונישאר את השרשים. תגיד, מי היה בית שמאי" —

"יוסף שלום וסימי, שכחتم שאותם בשער! האليف קולו של הריביה.

ראשו של יוסף שלום שקע אל השלחן, וסימי ענה בקול: "הברנו בלחש!"

אנחת פרהמה נשמעה בכפתה. חצפה שכזו!

סימי המשיך, בלי שישים לב לסתה שחולל: "הוא הסביר לי את הטענה" —

קולות גחוך נשמעו, וגבוטיו של הריביה החטוממו: "כה? אז אולי הוא יסביר גם לנו? יוסף שלום, מהו המدل בזיתים?"

נפנ היה לחתק את הפתחה באוויר. יוסף שלום הרים ראשו, ואמר בקול צלול: "כשיש יותר מדי נטיות של זיתים, ואין מקום לכך לינק מהקrukן, אז מدلלים אותם. למרות שאני לא מבין, הרי עוברים לכארה

צָמֵד חַמְד

פרק חמישי

צָמֵד חַמְד

האלziel בשיר את בוא ההפסקה. בבחאת דמתה היפה ללו' הר געש מהפרץ. חלום שעצו אל החצר, קיתה זו עונת הגוגאים, ומהח'ך השני הטיל מצור על שלחנו של שימי, פבע פרטיטים על הפלמיד החדש. סימי ויוסף שולם נשארו לשכנת ליד שלחנים בסוף היפה, כששניהם תלמידים ממשלהבים באו וקרו: "הרבה קורא לך!"

"לי?" שאל סימי, ולבו החסיר פעלמה.

"לא, לך!" ענו במקהלה, ולבו של יוסף שולם החסיר פעלמה.

בעצלפים הם ונגר רגליו לעבר שלחנו של הרבה, שהזעיא מפגרת שלחנו תפוח צלי עטופ בשקיית נילון שקיופה.

יוסף שולם מרגל קיה בקריאות אלו, שבאו בתקיפות אבוקה. הרבה בדרישה לראות את אביו, כדי למסר לו דרישת שלום חפה, חמה מאד. לזהות! הוא שער שנקרע עתה עקב השינה בשעה. והתכוון לסתיגת

שִׁימִי וּסִימִי

"אם כן, למה נכתבה מחלקה?" התפרץ יוסף שולם.

"שאלה נפלאה," חיכה לו הרבה, פעם שלישית תוך כמה דקות, פעם שלישית מאוז ומעולם. "זו אכן שאלה הנשנה, ולמה מזכירין את דברי שמא יחה לבטלה, והוא עונה: ללמד לדורות הבאים, שלא יהא אדם עומד על דבריו. שהרי אבותה העולים לא עמדו על דבריהם. כלומר, למרות שיצאה בת קול ואמרה שאלו ואלו דברי אלקיים חיים, ניחו דברי בית שמא. ולפדרנו, שלא להטעק על דעתנו ולקבל הכרעת הרוב."

הרבה סקר את היפה, ואמר: "טוב, ממש. ובית היל אומרים"-

וראשו של יוסף שולם שוב לא שׂקע לשלחן.

צמד חמד

תוכחה.

הָרְبָ'ה הַנִּימֵת בְּצֵד אֶת הַפְּפּוֹת הַגָּנוֹס, וְחַיֵּךְ אֲלֵיו.

לֹא, זֶה לֹא הִיא מַעֲתוֹעַ דְּמִיּוֹן, לֹא אֲשֶׁרֶת חַזּוֹתִית.

הָרְבָ'ה חַיֵּךְ אֲלֵיו! אֶל יוֹסֵף שׂוֹלֵם!

הָרְבָ'ה, בָּעָצָמו!

"רָצַיתִי לְהֽוֹדֹת לְךָ", פָּתָח וְאָמַר.

הָרְבָ'ה הָצָהֵיר שֶׁהָוָא רֹצֵחַ לְהֽוֹדֹת לוֹ, לְיוֹסֵף שׂוֹלֵם!

"עַל שָׁאַפָּה מַקְרֵב אֶת הַמְּלֵמֵד הַחֲדָשׁ, סִימֵי".

שָׁאַנְיִי – מַקְרֵב – אֶת הַמְּלֵמֵד הַחֲדָשׁ!

וְהָרְבָ'ה הַסְּכִים: "הָוָא זָקֵוק לְקָרְבָ'ן, הָוָא חָסֵר יְדֻעָה נְרָחָב. אָנָי שָׁמַמָּה שָׁאַתָּה מִסְבֵּיר לוֹ אֶת הַמְשֻׁנָּה. אָנָי אֲעַלְמֵין עַיִן, בְּחַנְנָאי שְׁתַסְבֵּיר לוֹ בְּלָחָשׁ. זוֹ מִצּוֹת אֲהַבָּת הַגָּר..."

כֵּן, הָוָא נְזַפֵּר שְׁתָרְבָ'ה קָבֵר דִּבְרָה עַל כֵּה. וְנְזַפֵּר שֶׁהָוָא נְקַגֵּעַ אֶזְכֵּל כֵּן...

הָרְבָ'ה חַזֵּר אֶל הַפְּפּוֹת הָאָפּוֹי, וְיוֹסֵף שׂוֹלֵם שָׁב לְמִקְומָו. סִימֵי הַמְתִין

לֹא.

צָמֵד חַמְד

רִשְׁף יוֹסֵף שׂוֹלֶם.

"אֲנִי", עֲנָה סִימִי בְּשָׁלוֹה.

אָכְן, אָזְקָה תְּרֵבָה. חִסְרוֹת לוּ יְדִיעֹות בְּסִיסִיוֹת!

שְׁמָחָה לְהַשְׁלִימָן. עֲנָה: "רִשְׁ"י, אָלוּ רָאשִׁי הַתְּבוֹתָה שֶׁל שְׁמוֹ וְשֶׁם אָבִיו, רְבָנוֹ שֶׁלֶמֶה יָצָקִי. הִיא כְּתָב פָּרִישׁ מַקִּיף עַל הַתּוֹרָה הַנְּבִיאִים וְהַקָּתוּבִים, וְעַל הַגְּמָרָא הַקְדוֹשָׁה. בְּשָׁנָה הַבָּאָה אָנוּ אָמֹורִים לְהַתְּחִיל לְלִמּוֹד אֶת הַגְּמָרָא", הַצְּהִיר בְּגָאוֹה.

"וְמָה הִיא גְּמָרָא?" שָׁאל סִימִי.

זה כָּבֵר עֹבֵר כָּל גְּבוּיל!

"הַגְּמָרָא הִיא חִבּוֹר שָׁנְכַּתְבּ בְּשֶׁפָּה הָאֲרָמִית הַשְׁגֹּרָה עַל דְּבָרִי הַמְּשֻׁנָּה", עֲנָה יוֹסֵף שׂוֹלֶם.

דְּבָרָיו הַזְּכִירָו לִסִּימִי אֶת הַמְּנָחָה 'מְקֻלָּא' שְׂיֹוסֵף שׂוֹלֶם הַשְׁתָּמֵשׁ בָּו. העיר: "מְקֻלָּא, זוֹ מְלָה אֲרָמִית".

"שִׁיחָה", מְשֻׁךְ יוֹסֵף שׂוֹלֶם בְּכַתְּפִין.

"אַתָּם מְדֹבְרִים אֲרָמִית?" שָׁאל סִימִי, וַיַּרְא אֶרְזָרָעָרְמִים: "אֵי מְקֻלָּא מַלְכָא לְהַגִּי דְקוּלָא מַצְוָאָה לֹא נַחַת"...

"מָה?!" פָּעָר יוֹסֵף שׂוֹלֶם זֹוג עִינִים, "לֹא הַבָּנָתִי מֶלֶה!"

שִׁימִי וְסִימִי

סִימִי לֹא יָצָא לְהַפְּסָקָה, הַזָּה חַפָּה שִׁיחָזָר.

מַעוֹלָם לֹא חַפָּה לוּ מִישָׁהוּ, וְסִימִי חַפָּה.

הַבִּין, שַׁהְוָא רֹצֶחֶת בְּנְרָאָה לְדַעַת בְּשָׁל מַה נִּקְרָא.

אֵךְ לֹא, הַזָּה חַיְךְ אַלְיוּ – חַיְךְ אַלְיוּ! – וַיֹּאמֶר: "הַרְבָּה הַפְּסִיק אַוְתָנוֹ בְּאַמְצָעַ הַסְּפּוֹר. רָצִיתִי לְסִפְרָ לֹךְ עוֹד עַל הַקְּפָר שְׁלָנוּ"...

אֵין זוֹת, הַסִּיק יוֹסֵף שׂוֹלֶם, אַלְאָ שִׁיטְמִי חַש בּוֹזֵד עוֹד יוֹתֵר מִמְּנָה. הַיְהָה זוֹה מַעֲשָׂה חַסְדָּה מֵאַזְרָעָה לְהַטּוֹת אֵין לְסִפְוֹרֹ. עַל אֶחָת כְּמָה וּכְמָה, שְׂזָה מַעֲנִין וּמַרְתָּק. כְּכָלָות הַפָּל, הַזָּה מַגִּיעַ מַאֲיזָה שַׁהְוָא כְּפָר בְּסִבְיבָה.

"אַתָּה יָדַעַת", פָּתָח סִימִי וַיֹּאמֶר, "אַנְחָנוּ אָנְשֵׁי שְׁדָה" -

הַשְּׁפָה שְׁבָפִיו אַרְכָּאִית, לְקוֹחָה כְּאַלְוָו מַאֲיזָה מְלֹוֹן יְשָׁן נֹוְשָׁן. יוֹסֵף שׂוֹלֶם תָּקָן: "רָצִיתִי לְוֹמֶר שָׁאָתָם חַקְלָאִים. אִישׁ שְׁדָה" כְּתוּב לְעַנְיָן עַשְׂוֹ. וְרִשְׁ"י כּוֹתֵב שְׁמָ אָדָם בְּטַל". אֵין זוֹ מַחְמָאָה.

גַּזְבָּר בְּעַגְמָה שְׁדָבָרִי רִשְׁ"י אָלוּ הוֹטָחִי בְּפָנָיו בְּשַׁעַתּוֹ עַל יְדֵי הַמְּלָאָמָד, שְׁשָׁאָלוּ מַה יָּצָא מִמְּנָה.

"וְמִיהוּ רִשְׁ"י, בְּמַחְיָה?"

הָלָם. שִׁילְד יְהוּדִי יְשַׁאֲלָל כָּזוֹ שְׁאָלָה! "מַי אִינוֹ יָדַע מַי הַזָּה רִשְׁ"י!"

צמד חמד

פָּאַמִּין לֵי, חַשְׁבָּ סִימִי, שֶׁאָנִי רֹצֶחֶת בְּכָה יוֹתֶר מִמֶּה. אָנִי מַתְגַּעֲגָעָ כָּל
כָּה לְרֹאֹת שׁוֹב אֶת אָבִי, לְפָגֵשׁ בָּאָמִי וּבָאָחִי, יְכָל בְּנֵי עִירִי. אֲבָל אָנִי
סִבּוֹר שְׂזָה מַעֲשֵׂי...

הֵם נִפְרְדוּ בְּסִים הַלְמֹודִים. סִימִי חַטֵּר אֶת דָּרְפּוֹ אֶל סִימִי, שָׁאַרְזָ אֶת
יַלְקֹוטוֹ. שְׁמָחָ לְחַבְרָתוֹ שֶׁל סִימִי. כִּבֶּר קִגְאָ בְּיוֹסֵף שׁוֹלָם, חַשְׁשָׁ שְׁתָפָס
אֶת מִקּוֹמוֹ. בִּיחּוֹד כְּשַׁנְּשָׁאָר אֶתְוֹ בְּהַפְּסָקָה. בָּעֵת הַתְּלִיהָ אֶלְיוֹ וְלֹא הַפְּסִיק
לְלָהָג, כָּאַלְוָ חַשְׁבָּ לְהַשְׁלִים אֶת כָּל הַשְׁעוֹת שְׁהַחַסֵּר.

יָצָאוּ לְרָחוֹב, וּשְׁיַמִּי אָמַר: "הַגָּה, אַתָּה רֹצֶחֶת, אֲלֹו אַזְרוֹת הַשְׁמִיטה".

לְצַד פְּחִי הַאֲשָׁפָה הַבִּיתִים עַמְדוּ פְחִים צְבֻוּגִים, חַנְגִּים, אֲם אָפְּשָׁר
לְהַתְּבִּיטָא כָּה עַל פְּחִי אֲשָׁפָה. שְׁיַמִּי הַסְּבִּיר בְּהַתְּלִיחָות שֶׁלָּא דְבָקָה
בְּחֶבְרוֹ: "הַעִירִיה רְכָשָׁה אֶת הַמְּכָלִים הַלְלוּוּ, וְהַתּוֹשְׁבִּים מִנְחִים בָּהֶם אֶת
שְׁיַרְיִי פְּרוֹת הַשְׁמִיטה, שְׁאָסֹור לְאָבָדָם. הַתּוֹשְׁבִּים מִנְחִים אָוֹתָם בְּשִׁקְיוֹת
נִילּוֹן וּמִנְחִים אָוֹתָם בְּפֵחָ"-

סוֹף סָוִף הַתְּעוּרָר עָנֵינוּ שֶׁל סִימִי: "מָה הָن שְׁקִיוֹת נִילּוֹן?"

"אוֹפֵך", רְטוֹן שְׁיַמִּי. לְכָה תְּסִבֵּר לְמַיְשָׁהוּ מִיְמִי הַבִּינִים מָה הָן שְׁקִיוֹת
נִילּוֹן. בְּעִצָּם, יִמְיִ הַבִּינִים הָן חַזְוֹן רְחֹוק עַבְרוֹו, זֶה עֲדֹן שְׁעֻדָּנוּ חַבְויִ
בְּעַרְפָּלִי הַעֲתִיד...
"

"שְׁקִיוֹת נִילּוֹן זֶה, זֶה..."

שִׁימִי וּסִימִי

שִׁימִי חַיָּה, חַיָּה לוֹ חִזְקָה מְשׁוֹבֵב כָּל כָּה. בִּמְיֻחָד, מְשׁוֹבֵב שִׁיחָק אֶל יוֹסֵף
שׁוֹלָם, וְלֹא חַיָּה עַל יוֹסֵף שׁוֹלָם...

הוּא עָנָה: "לֹא מִשְׁנָה, עַרְכָּתִי לְכָה מְבָחָן, זֶה חַיָּה פְּתָגָם שְׁגָור בָּאֲרָמִית.
מְעַנְנִין, אֲפָם לוֹקְחים מְלִים אֲרָמִיות וּמְטָמִיעִים אָוֹתָן בְּלִשׁוֹנֵם, אֲבָל אֶת
הַשְּׁפָה עַצְמָה אַיִלְכָם דּוּבָרִים. אֲצָלָנוּ, לְשׁוֹן הַקָּדְשָׁה היא קָדְשָׁ לְמִזְבֵּחַ
קָדְשָׁ, וּבַיּוֹם אֲנוּ מְדָבָרים אֲרָמִית שְׁוֹטֶפֶת. אֲנִי גַּם הַזְּדֻעָזָעִתִּי בְּשְׁרָאִיתִי
כִּאן שְׁלָט חַלִּין בְּאוֹתִיות הַקָּדוֹשָׁות. אֲצָלָנוּ מְשֻׁתְּמָשִׁים בְּכַתְבָּ אַחֲרַ לְדָבָרִי
חַלִּין".

יוֹסֵף שׁוֹלָם נִדְרָךְ: "אָמְרָת שָׁאַתָּה מַתְגָּוֵר בְּכַפֵּר סְמֻוֹךְ?!"

"נְכוֹן", אֲשֶׁר שִׁימִי. סְמֻוֹךְ מְאֹוד. בַּמְקוּם, אֲם לֹא בְּזָמָן...

עִינֵּיו של יוֹסֵף שׁוֹלָם הָצְטָמָצָמוֹ: "וְאַתָּה רֹצֶחֶת לֹומר, שִׁישָׁ פָּה
בְּסִבְיבָה כְּפָר, שְׁמַדְבָּרִים בּוּ אֲרָמִית בְּחִיִּי הַיּוֹם, וּמְשֻׁתְּמָשִׁים בּוּ בְּכַתְבָּ
אַחֲרַ לְצַרְגִּי חַלִּין?"

אוֹפֵס, אַיךְ נִפְלָתִי! חַשְׁבָּ סִימִי.

וְאַיךְ יוֹצָאים מִזֶּה? אֲבָא שֶׁל שִׁימִי יַכְעַס מְאֹד אָם יַשְׁמַע שְׁהַטּוֹד דְּלָפָ...

"אַמְגַם כֵּן", הַשְּׁפָלָף. "כָּה זֶה אֲצָלָנוּ בְּמְשָׁפָחָה. אֲנִי יַדְעַ אַיךְ זֶה
בְּמְשָׁפָחּות אַחֲרֹת בְּכַפֵּר..."

"הִיִּתִי רֹצֶחֶת לְהַכִּיר אֶת מְשֻׁפְחָתֶךָ! אָמַר יוֹסֵף שׁוֹלָם בְּלַהֲיטּוֹת.

צמד חמד

לפֶהָעַ נִצְיָן בּוֹ רֵעִין. הַזָּא שְׁלַף מִילְקָוֶתָו אֶת שְׁקִיתַהָאָכָל, וְשַׁלְּהַ
מִמְּנָה אֶת הַשְּׁקִיתַת תְּרִיקָה שְׁהַכִּילָה אֶת הַכְּרִיךָ. נִפְגַּף בָּה, וְהַכְּרִיךָ: "הֲנָה
שְׁקִיתַת נִילָּן!"

כתב הסתרים

אסור זמירה ב شبיעית.

"מה זה שיק לזרה. וכי אסור לשיר בשמטה?"

"זמירה", תקן סימי, "לא זריה!"

"זמיה זמירה", שאל יוסף שולם.

הרביה הצעין תוך כדי הסבר, וצין לעצמו יוסף שולם מלא את תפకדו להפליא. עליו להקשר בערב אל אביו ולצין את בנו לשבח. כשם ששיתף את האב בברתו, עליו לשיתפו גם בשירות הטובות. חל בו שני עזום לתוכה.果然, זה כוחה של האחריות היבירה שהטלה עליו.

סימי שאל מילא יוסף שולם את עפרונו, ושרbat על עמוד השער של המשניות המקששות משחו הנראה בכתב יתדות.

יוסף שולם הסתירן: "מה זה?"

"אה", ענה סימי, "כתב סתרים".

"מה כתוב כאן?"

"זמירה".

"מה?"

שימי וסימי

פרק ששי

כתב הסתרים

"להוציא משניות", אמר הרבה למחרת, וכל הכתה גחנה אל הילקוטים. גם סימי גמן לילקוטו החדש, ושלחה ממנה שתי חוברות משניות. משך את משניותיו המקששות של יוסף שולם, והנימ תחפן את המשניות החדשות.

יוסף שולם חיך לעברו, וסהריך קיה שוה עבור סימי כל הון.

"אנו אוחים בפרק ד משנה ה", אמר הרבה, והקריא: "המקיע בזית לא יחתה בעפר, אבל מכפה הוא באבני או בקס". הרבה הסביר את דברי המשנה, אבל איזנו של יוסף שולם קיטה ליחסותיו של שכנו. הוא פאר בצדירותו כיצד נצרכו לעצים כדי להפסיק את הפטנור, להתחמס ולבשל. היו כורותים לשם כך ענפים יבשים מעצי הנית. אבל המשנה אוסרת לחתות את מקום הבקוע בעפר —

"מדוע", שאל יוסף שולם בלחש.

"כى לחות העץ פרטיב את העפר, והגדים יתרפא וינשבח, ויעבר על

כתב הסתרים

כל תלמיד שאינו יודע, בנסיון סדק למשך זמן. אבל יוסף שולם פָרָה און ללחישותיו של סימי, והמשיך בראיותו: "בתורה כתוב 'כְרָמֵד לא תזמר', שאסור לעשות פעללה שפטגביר את יבול הארץ. ובזמןירה כוורותים ענפים, כדי שפומח הארץ יפנה לענפים הנשארים וירבה את יבולם בכמות ובאיכות. אז כשפומחים ענף להסקה, הרי לא מתקונים לעודד את האיכות. אבל אם מכים אותו בעפר, לחולחת הארץ פרטיב את העפר ותרפא את הגדם ויראה כאלו בקש להטיב גם עם הארץ, וזה אסור בשבייעת".

החיוקים התחלפי בהבעת השפות, והרביה אמר: "אפה מסביר יותר טוב ממוני, נראה שהכנת את השער! פבואה אליו אחר כך ותקבל פתק האצטינוט".

סימי שרבט על הדף סימנים נוספים, אבל יוסף שולם בקש: "לא עכשו. אני רוצה להקשיב. הוא עלול לקרוא לי פעם נוספת".

לא רצה לאבד את פתק האצטינוט. מתנה להוריו, פצוי על עשות פתקי עצמת נפש.

בהתיק שעתה הכתה החוצה, לשחק בגוגאים. סימי ו יוסף שולם נשארו בכתה, ושימי סובב פסא והצטרף אליהם. סימי רשם את אותן חאלף בית העברי העתיק, והם התפלאו. בין אותן הדרפות לאותיות

שימי וסימי

"זמירה, הפלאתה האסורה בשבייעת".
אה", אמר יוסף שולם, וסקר את הכתוב. בחזי און שמע את סימי מסביר: "כתוב בתורה 'כְרָמֵד לא תזמר' בשנה השבייעית. אסור לעשות פעללה שפטגביר את יבול הארץ, זמירה היא פעללה קזו. כוורותים ענפים, כדי שפומח הארץ יפנה לענפים הנשארים וירבה את יבולם בכמות ובאיכות". שם לב שישוף שולם אינו מרכז, ונתקט באמצעי הבדיקה: "אצלנו בפרק, כשהרצינו להגביר את יבול עצי הזית"...

אבל זה לא עוזר. יוסף שולם האביע וקבע: "זה זין, זה ממ, זה יוד". הידוד היא זאת קטנה ועדיינה, וכאן היא גדולה ומגשמת, דומה למפתח עתיק.

"נכוון", ענה סימי.

בקש: "תלמוד אורי עוד אותיות"...

"יוסף שולם", קולו של הרביה חדר לתודעתו. "בקשתך שפטגביר גם לפה לפקה אין לכפות את בקיעת היזח בעפר"...

יוסף שולם הבחן לפטע שעיני כל הכתה נשואות לעברו. הוא נבזה, וחיווקים החלו להראות על כמה שפטים.

כחיכם בגרונו: "הם... איז באה", החיווקים התרחבו. כך מתחילה

כתב הסתרים

המقدس חרב בגל שנות חנום, ואמר שהוא ישוב ויבנה פשוו תתקון.
איני יודע איך זה אצלם הפגנים כאן, אבל אצל ילדים זו זועה.

כשחורי פונה אל יוסף שלו, וسؤال שאלת, כל המבטאים מפנים
לעbero. והרי אמרו חכמים 'אל תראה את חברך בשעת קלקלה'.

וכשהוא משתחה בתשובהו, עליה חיווך על פניהם. והרי אמרו 'ולא
שמחת בתקלת חבר'.

וכשהוא משתחה בתשובהו החיויכים מתרכבים. והרי זה, חיללה,
'מתפבר בקהלון חבר'.

מילא, שאינם חזשים להשרף בגיהנם. אבל איך אינם חזשים
לאבד חלקם לעולם הבא !

ואיך יבנה להם בית المقدس ? !..."

שםי וסמי

ראש יש הבדלים מזעריים. רב האותיות דומות לחלוין, וגם לאותיות
השונות דמיון מה. אבל לכתב שוצר לפניהם לא היה כל דמיון לאותיות
העברית. שוניה היה לחלוין. "פעתיקו את האותיות ותשננו. נחפה
אותם לכתב הסתרים שלנו", אמר סמי, שהיה לפמע למניג החבורה.

יוסף שלו קיבל מהרביה את פתק הatzינות ומהר הפתח בשמחה.
סמי ה策ר אל שמי, והלכו לביתם בניחות. סמי היה גוף בעליל,
וכבר הסתREL סביבו בענן. "יודע אתה, אלו ידעתיך איך לחזור לתקופתי,
היהתי שמח על שהותי כאן. בראש ובראשונה, על שהכרתי אותך..."

לבו של שמי רחב. למרות ששער שהיתה זו מהמאגריך, שכינה
כדי לעשות לו טוב, אין ספק שקלעה למטרחה. נעים היה לו לשמעה.

"מכליא לראות איך סדרתם את חייכם בלי בית المقدس, סביב תבות
הספרים"-

"ארונות הספרים", תקן שמי.

"וארוגתם מערכת חנוך מסורת, כהות ימלדים, ובניים, לתפארת.
אבל, אל נא תensus. כמו שאומרים, אויה לרגע רואה כל פגע"-

שמי נדרך. הנה, יש לו כבר בקרת !

למנל, סמי אינו קורא מחותבות. המשיך ואמר: "אבייך ספר שבית

השְׁבָת

"מהגמרא", השיב.

"כן, זה הבטוי השרgor. אבל בסכיות הפל רגועים, נוחים ומחיכים.
כמו כן!"

לאב יחד ספסל שלם בבית הנסת. יוסי וסמי לימינו ולשמאלו,
שמעו לימין יוסי וסמי לשמאלו סוסי. סמי גמן לימינו, אל האב: "יש
לי שאלה".

האב פסק מאਮירת "שנים מקריא ואחד פרגום" והטה און.

"הילדים נושאים שקיות ממתקים, והמבוגרים נושאים ספרים" —
— אהה"

"והנביא אומר: פה אמר ה'. השמרו בנטותיכם ולא תshawו משא
ביום השבת והבאתם בשער ירושלים. ולא תוציאו משא מבתיכם ביום
השבת וכל מלאכה לא תעשו, וקדשתם את יום השבת באשר צוית ה' את
אבותיכם..."

אמת. השאלה מתייבת תשובה, אבל איןנו נהוג לדבר באמצע קריית
שנים מקריא."

ברם, סמי עדין לא סים. "אמרת שבית המקדש נחרב בעוז שנאת
חנם. אבל הנביא מציין עוזן אחר, ותריע: 'אם לא תשמעו אליו לkadash'

שמעי וסמי

פרק שבע

השְׁבָת

שבת המלכה פרשה כנפייה על העיר, והאב החל עם האורים ועם
שלשת בניו לבית הנסת. הרחובות מלאו אדם וכל התושבים הairoו
לهم פנים, קדmons בברכת "גוט שבת" מחייבת.

"זה מזכיר לי את ירושלים בסכיות", אמר סמי.

"דוקא בסכיות?", פנה האב, "למה לא בפסח ?!"

"כי בפסח אין לאיש פנאי, כלם ממהרים וחופפים. רצים להר הבית
לשחת את הפסח, מ מהרים לחזר עמו ולצלותו. חופפים לערכ את הסדר,
ולהספיק לאכל את הפסח עד חצות. איזה חפוזן ! איזו מהומה בהולה !
רק סמוך לחצות נטעת קריית ההלל בכל העיר, איש אחד בלבד אחד.
אך, איזו חוויה !"

"כזאת פסח, והלילה פקע אגרא !" מלמל אביו של סמי.

סמי לכסן אליו מבט: "מאיפה אתה יודע ?"

השְׁבָת

לאבזול. מבחןיה מדינית היא התנהלות בשתי הշומرون. אלו סובלים קשות מהתקלויות של שמאליים, דוריishi טובחים של העربים, שמארים את עצדינו ומוועדים התרחבות היישוב. מכל מקום, הגمراה הרי אומרת שירושלים, אל מול קיתה מקפת חומה, קיה דינה ברשות הרבים. ואנחנו נחשבים כמקפים חומה. לכן מטר ליטלט ברכבי העיר בשכט לא כל חישש".

שיימי חיק. הוא התגאה בידעותיו של אביו, והיה לו במא להתגאות.

שליח האBOR גש לקבלה שכט, והם הctrפו לתפלה. שיימי הctrע שאינו יושב לצד סיימי להריכו בנתיבות התפלה, אבל נראה שהוא מסתדר היטב. האב פתח לפניו את הסדור, והוא זרם עם התפלה. גם עם כלם באמירת "מזמור לדוד", וננהנה משירת "לה דוד". רק בהפנייה הגוף למזרח ב"בואי בשלום" נבהל. לא הבין, אבל הסתגל. אברך השמייע' מערכה' ששעטממה אותו, ככל הנערים, והוא חזר לרפומו לתפלה ערבית.

שבוי לביהם בצד גנו. מקימים את האובי 'שלא יהיה הלויך של שכט ב haloיך של חול'. תשומת לבו של סיימי הוסבה לבנה הענק בראש הגבעה, המואר באור זרקורים. זה מאגר המים המרכזוי', הסביר שיימי.

שיימי וסימי

את יום השכט ולכתי שאת משא ובוא בשער ירושלם ביום השכט, והצטי אש בשעריך ואכלת ארמנות ירושלים ולא תכבה..."

אין ברירה, ה"שנים מקרא" יאלצו להמתין. השאלת היא עד כמה מעדכן הנער בהלכות הוצאה בשכט, לאברכים רבים אין משג בחלק זה שפטורה. הוא בחר את מלותיו בזיהירות. "ובכן, ראשית, הנביא מדבר על חרבן בית ראשון, ובוון שנאת חם קרב הבית השני.

וישנית, כמו בלב ערי ישראל, יש בקורת ספר ערוב" -

"קורת ספר?" פמה סיימי.

"אה, סלייחה. קורת ספר הוא השם השגור של מודיעין עליית, השם המתאים לה.

ובכן, יש בעירנו ערוב. אבל, ראשית, קשה לסוך על העروب, מושם שיש לו חמוץ תנאים סבוקים. וישנית, לדעת הרמב"ם אין העروب מועיל כלל, אם רבו מרכיב מצורת הפתחה. ולפי השיטות שיש לנו רשות הרבים מדאונית, תיבת להיות חומה בפועל". הפסיק מהרצאתו, אויל גלש. מה הוא רוצה מנערים בני השע.

"הוא איש אמרתי", קרא סיימי, "או אסור ליטלט בשכט!"

וז הוא הבין את עקריו הדברים, אם כך כדי למשיך. "אבל לאשננו, קורת ספר מקפת חומה. גדר איתנה, שהויקמה מלכתחלה מבבחינה בטחונית. העיר סמוכה לאבול, יותר דיויק היא משטרעת מעבר

השְׁבָת

מכוחו זורמים הימים בקבוקים לפני חק כלים שלובים. הוא הסביר לסימי את העקרון, וסימי האזין בענין. האב החערב: "קורת ספר מתחהרת במים כשרים לשbeta. בכל רחבי הארץ נעים במאגרי הימים עבודות בשbeta לך", שאין קשורות בפוקום נפש. מלבד האסורים החמורים כשלעצמם, יש כאן עניין של חלול שם שמים. אבל שומר השbeta אינם מסתדרים בעצמם, וזוקקים ליהודים חלוניים שיעשו חלילה חלולי שבת עבורים. מאמצאים פבירים השקעו כדי ליצור מערכת אוטומטית לחלווטין".

"סליחה, איזו מערכת ? !"

"מערכת אותו – או, סליה, שכחתי. בונתי, למערכת שהיא אותו – שוב, סליה, למערכת שעוברת באפן אותו – שוב. אני מתכוון לא מגע יד אדם. כשהבשרו על זה לרבי חיים גניבסקי הוא שמח כל זה !"

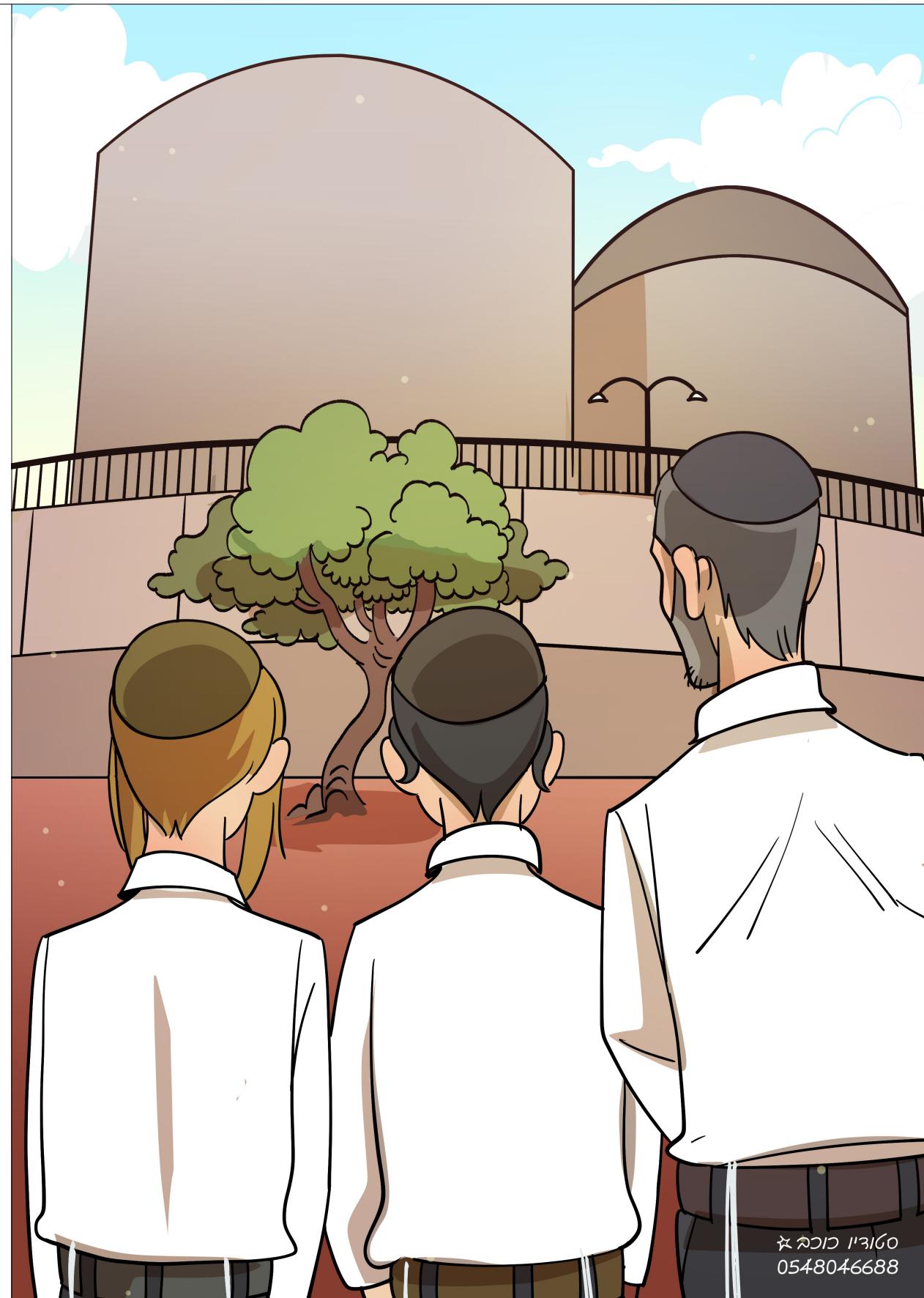
"מחילה. מי הוא רבוי חיים גניבסקי ?"

שםיני השפנק. מילא, לא לדעת מהו ריש"י או מי היה הרמב"ם. אבל לא לדעת מי הוא רבוי חיים גניבסקי !

"הוא הבן של הסטיפלר !" קרא.

"ומי הוא הסטיפלר ?" שאל סימי.

"הגיס של החזון איש", ענה סימי. ראה זהה לא מרשימים את סימי. "החתן של רבוי יוסף שולם אלישיב", הוסיף.

השבת

שַׁה שְׁבָת תְּהִיכָּה מָקוֹר הַבָּרֶכָה לְעֵיר וְלִתְוֹשֶׁבֶתָּה.

"מי הוא שָׁר הַתּוֹרָה?"

"כֵּד קֹרְאִים לְרֹبִי חִימִן גַּנְגְּסָקִי, שְׁשָׁלֵט בֶּלָא מְצָרִים בְּכָל חַלְקִי הַתּוֹרָה. בְּגִתְּהַנוּ תְּלִיחָה תְּמֻונָה שָׁלוֹ."

סִימִי נְזִפֵּר שְׁהִי שֵׁם כִּמֵּה תְּמֻונּוֹת. מַעֲנֵן אִיזוֹ הִיא תְּמֻונָתוֹ, וְמַיְּהָם הַשָּׁאָר.

לְרֹאשׁוֹנָה בְּחִיוּ שְׁמָעֵ סִימִי שִׁירַת "שְׁלוֹם עַלְיכֶם מֶלֶךְ הַשָּׁלוֹם". שִׁימִי סְפִּיר לו בְּלִחְשׁ אֹדוֹת שְׁגִי הַמְּלָאכִים הַמְּתֻלְּוִים לְאָדָם בְּשׁוּבוֹ מִבֵּית הַכֶּנֶסֶת, וְכֵשֶׁם מַזְאָכִים אֵת הַשְּׁלֵחָן עֲרוֹךְ וְמְגֻרוֹת דּוֹלְקִים הֵם מַעֲנִיחִים יָדֵיהם עַל רָאשׁוֹ וְאוֹמְרִים "וְסָר עֲנָךְ וְחַטְאָתֶךָ פְּכָפֶר". וּמְלָאֵךְ טֹב אָוֶר "יְהִי רְצֵוֹן שְׁיִחְיָה לְשָׁבָת הַבָּאָה בָּן", וּמְלָאֵךְ רַע עֲוֹנָה "אָמֵן" בְּעַל קָרְחוֹ. רָגְשָׁה אָתוֹ שִׁירַת "אָשָׁת חִילָּה", וְעַנְהָ "אָמֵן" עַל בְּרִכַּת הַקָּדוֹשׁ.

נִטְלוּ יָדִים וְאָכְלוּ מִבְּצִיעַת "הַמּוֹזִיא", וְהַחַל מֵצָעֵד הַסְּלִטִים. שִׁימִי יָשַׁב לִידָוֹ וְהַגִּישׁ לו פְּנֵיכָה אַחֲרָ פְּנֵיכָה בְּאַרְוֹף הַמְּלֻצּוֹת גַּלְהָבוֹת. "תְּטֻעַם מֵזָה, אֵין כְּמוֹ הַחוּמוֹס שְׁסִבְתָּא מַכִּינָה", "תְּטֻעַם מֵזָה, אֵין כְּמוֹ הַטְּחִינָה שְׁאָפָא מַכִּינָה". וְאֵין כְּמוֹ סְלַט הַפְּלַקְק, וְתְּחִמֵּץ הַחַצִּילִים, וְהַכְּרוֹב וְהַגּוֹר, וְהַגּוֹר הַמְּרוֹקָאִ. וְהַאֲמָת, הַכְּל הַהִיא נְפָלָא. אֲבָל אֵם הִיא שׂוֹאָלִים אָתוֹ, הַכְּל לֹא הָגַע לְטַעַמָּה שֶׁל הַחַלָּה.

שִׁימִי וְסִימִי

אָהָה, אֲכַן נָודַע הַדָּבָר, עַל שֵׁם מַיְּגַרְא שְׁכַנוּ לְפִפְסָל.

"וּרְבִּי מַיִם גַּנְגְּסָקִי הָגַע בְּכָבּוֹדָו וּבְעַצְמוֹ לִישְׁוֹבָנוּ", הַמְשִׁיךְ הַאָבָּ, "כָּדִי לְהַפְּעִיל אֶת הַמְּעִרְכָּת לְרֹאשׁוֹנָה. הַוָּא אַחֲזָו שְׂזָה קְדוּשָׁ שֵׁם שְׁמִים, וְאֵין סָוִף לְשָׁכְרוֹ. כִּי כִּשֵּם שְׁחַלְול הַשֵּם הוּא הַעֲבָרָה הַנּוֹרָאָה בְּיֹתְרָה בְּתוֹרָה, שְׁאֵין לְהַכְּפָרָה אֶלָּא בְּמִותָּה, כֵּד קְדוּשָׁ הַשֵּם הוּא הַמְּצֹוָה הַגְּנַעַלָּה בְּיֹתְרָה בְּתוֹרָה, וְאֵין קָז לְשָׁכְרוֹ. קְרִיתָת סְפִּיר הַיְתָה הַעֲרָה הַרְאָשָׁוֹנָה בְּאֶרְץ וּבְעוֹלָם שְׁגַחֵנָה בְּהַמְּפָעֵל מִינָם כְּשָׂרִים לְשָׁבָת. כְּעַבְרָ זִמְנָן, הַלְכָה בְּגַי בְּרַק בְּעַקְבּוֹתִיהָ. אֲבָל בְּחַשְׁמָל כְּשָׁר לְשָׁבָת, נַוְתְּרָה קְרִיתָת סְפִּיר הַעִיר הַיְחִידָה".

"מָה זֶה?!"

"הַחַזְוֹן אִישׁ גָּרָס כִּידּוּעָ, שְׁחַשְׁמָל שְׁמִינִיאָר עַל יְדֵי יְהוּדִים בְּשָׁבָת אָסּוֹר בְּהַנְּאָהָה, וְלֹא עוֹד אֶלָּא שְׁשָׁמְנוֹשׁ בּוֹ גּוֹבֵל בְּחַלְיל הַשֵּם. הַוָּא נִתְן הַגָּמָה. אִם תְּרַאֲצָה לְעֵין בְּסְפִּיר קְדָשָׁ בְּשָׁבָת, אֲבָל חַשְׁךְ, אִינְךְ יְכוֹלָה. יְבוֹא יְהוּדִי וַיְדַלְיקָ פָּנָס לְהַאִיר לְךָ, הַאֵם תְּלִמְדָד לְאוֹרוֹ?..."

"לְמַעַשָּׂה, מַודְעַיְינָן עַלְיתָה הִיא מוֹעֵצָה עִירּוֹנִית זְעִירָה, וְאֵין בְּאָפְשָׁרוּתָה לְהַקְּרִים תְּחִנַּת כּוֹחַ מְשָׁלה. אֲבָל רַאשֵּׁה הַעִיר הַגָּה רְעִיוֹן. הַוָּא נִפְגַּשׁ עַם שַׁר הַבְּطַחְוֹן וְשַׁכְּנָעָן, הַוָּאיל וְהַיְשׁוּב נִמְצָא בְּנַקְדָּה אַסְטְּרָטִיגִּיט, סְלִיחָה, בְּנַקְדָּה בְּטַחְוֹנִית רְגִישָׁה, כְּנָאֵי לְהַכְּשִׁיר עַבְרוֹ גְּנַרטְּוֹר עַנְק שְׁאוֹגָר חַשְׁמָל, לְמַקְרָה שְׁיִמְבָּלָג בְּקָנִי הַחַשְׁמָל הַמְּחַבְּרִים אֶל הַעִיר. שַׁר הַבְּטַחְוֹן הַסְּכִים שְׂזָה צְרָךְ חַיִינִי, וְכֵד זְכָה הַיְשׁוּב לְחַשְׁמָל כְּשָׁר לְשָׁבָת, שְׁגַנְאָגָר בִּימּוֹת הַחַל וּמְאִיר אֶת הַעִיר בְּשָׁבָת קְדָשָׁ. וְזָכָה לְהַבְּטָחוֹת שֶׁל שַׁר הַתּוֹרָה

שִׁימִי וּסִימִי

בְּבֵית הָרִירִוּ חַיּוֹ אֲוֹפִים פָּתּוֹת טְרִיוֹת, רִיחַנִּוֹת. פְּאָן, עַד שֶׁהַסְּתָגֵל לְלַחַם הַפְּטָפֵל. אֲבָל הַמָּלָה הַפְּתִיעָה לְטוֹבָה. אָנוּרִירִת וּמַתְקַפְּקָה, עַם הַקָּרוֹם הַקְּשָׁה וּבְזֻקְתַּת הַשְּׁמָשּׂוֹם. כָּל הַסְּלָטִים הַגְּלוּיִם אֵלֶּיה, רַק פָּגָמוֹ בְּטֻעָמָה כְּשַׁלְעָצָמָה...

אֵין לְהַכְּחִישׁ, הֵם חַיּוֹ טְעִימִים, אֲבָל הַתְּלוּמָה אֶלָּיהם אָזְהָרָה. "הַפְּלָפְלִים שְׁבִיעִית", "הַגָּזָר שְׁבִיעִית". אָסְפוּ אֶת הַקָּעָרִיוֹת עַם הַפְּטָטִים בָּזְהִירֹות, הַנִּיחֹוּ אֶת הַשְּׁאָרִיוֹת בְּשִׁקְיוֹת נִילּוֹן.

הַדְּגִים הַוּבָאָו. קָרָאוּ לָהֶם כָּאן בְּשָׁמוֹת מִצְחִיקִים, "חַרְיִימָה" וּ"גַפְיַלְטָע פִּישׁ". בְּחַרְיִימָה חַיּוֹ הַפְּלָפְלִים שְׁמַטָּה, וּבְגַפְיַלְטָע פִּישׁ הַגָּזָר.

וְהַמְּרָק חַיּוֹ בְּכָל חֲגִיגָת שְׁמַטָּה. הַמְּרָק עֲצָמוֹ חַיּוֹ מְרָק עֻזָּה, אֲבָל כִּירְקֹות שְׁהַתְּבִשְׁלָו עָמוֹ גָּרְמוֹ לְקַדְשָׁתוֹ. פְּפּוֹת אַדְמָה, גַּעַר, קַשְׁוָא וּפְלָפֵל.

הָאָמָּמָה: "מִזְלָנוּ שִׁישׁ לָנוּ אֶת אֲוֹצָרוֹת הַשְּׁמִיטָה", אֵיךְ אָמָּרִים, הַפְּסָלָת לְפָח וּחְסָלָת. לֹא יִפְּהָה לְקָרָא לְפָרוֹת קְדוּשִׁים בְּשֵׁם פְּסָלָת, וְלֹא לְאֲוֹצָרוֹת הַשְּׁמִיטָה בְּשֵׁם פָּח. אֲבָל אַנְּיִ זָכְרָת אֵיךְ חַיּוֹ שׁוֹמְרִים אֶת הַשִּׁירִים בְּבֵית עַד שִׁיחַעַפְּשָׁו, אֶת הַרִּיחֹות וְאֶת עֲנֵני הַיְבָחוֹשִׁים. אִם מִתְּרַלְמֵץ, זֹו חַיּוֹת זָוָה. וְהִיּוּ, שְׁמִירָת הַשְּׁמִיטָה הִיא חַזְוִיה..."

"וְעוֹד מַתְּבִּרְכִּים עֲלֵיכָה בְּבִרְכַּת 'זָכִוִּי אֶת בָּרְכָתִי', מַבְּרִכִּים מִפְּיֵי עַלְיוֹן", אָמָר הָאָב.

ההעלמות

פרק שמיין

ההעלמות

למחרת השפט, לא הופיע סימי למלודים אחרי האחים. הוא אבל בזרים עם הילדים, ונעלם. שימי תהה לאן, ולא ידע מה לענות ליוסף שולם ששלאו. בערב, הגיע לאוריית הערב.

"אייפה קיימת?", שאל שימי.

"שוטטתי", ענה.

"היכן", נשאל.

"סתם", השיב.

"זמה עם המודים", נשאל.

"הרי רם למודי חל", ענה. פחיב וכותב, וחוּשְׁבָּזֶן. זה לא בטול תורה".

"לךם כל, יש שעור בגביה, וشعור חורה בחמש ובמשניות. ובכלל,

ניסי וסימי

"עוטפים בשני נילונים, ומניחים באוצרות השמייה", צין שימי.

"ובאה משאית השמייה, ומפנה למתחם המיחד", צין יוסי.

"משאית שטחה", פנה סימי, "לשם מה יש צריך במשאית שטחה מיחדת?"

"במשאית אשפה רגילה יש מדקס, שדווחס את האשפה". הסביר האב. "אבל אם ידחוס את שרירות השמייה זה יזרז את רקובנים, ואסור. שנאמר זקינה שפט הארץ לכם לאכלה, ולא להפסד. לכן רכשה העיריה משאית מיחדת, שאין בה מדקס. ועתה, חברה, לשירת הזמירות. אין זה נאה לשוחח בשפט אודות פחי אשפה".

"למה?", שאל שימי, "הشمיטה גם היא שפט, שפט הארץ"...

האב פצח בזמר: "מנוחה ושם אור ליהודים"-

"יום שבתון يوم מחמדים", נשמע קולם במקלה.

ההעלמות

"טוב", אמרה. "זה לא דומה. שם היה אדם קדוש, שאמר שם קדוש,
והשליך אותו אלינו. אבל הוא, מה בכוחו לעשות..."
"אני חושש שאתה צודק", ענה.

הביטה בו, נסעה להבין האם התפונן בראיניות או חמד לו לצון. שמי¹
האפשרות לא נשוי חן בעיניה.

ביום השלישי נעלם גם יוסף שולם מלמודי אמר אחרים.

"איפה הייתם", שאל שימי בארכות הערב.
"שוטטו", ענה סימי סודות.

"תראה", אמר שימי. "אתה אחראי על עצם, אבל. מקרים – אני
מחפון לומר, לכל יותר – יזקקו אותך מהחרר, אבל, וזה תוכל לשוטט
כל היום אותן נפשך. אבל מה אתה רואת מישע שולם. עד שהוא עלה
על דרכך הפללה, עד שהוא הפה לאחד התלמידים החരוצים, והוא מקבל
כמעט בכל יום פתק הציטינות, אתה גורר אותו אתה לתחום, אבל?"

סימי הפסיק מעצמת התוכחה. הוא לא ענה מיד, שחק בכפתית בפתחו
הקורנפלקס השוחים בחלב. נשא את עיניו, ותהומות של עצב נבטו בהן.
"אני מתגעגע", התוודה.

ניסי וסימי

יש להזכיר על סדרי החרר!

לא קיבל על כך תשובה. סימי החמקר בצלחתו.

החללו ערבית, החלו למתרדים, וננו לישן.

למחרת, שבה התופעה על עצמה. לפני האחים למד וקדם את יוסף
שולם שכנו, בהקסות שננו את כמה הסתרים שלהם. באחים קלע עם
שמי לאכל, ונעלם.

שמי חליט לערב את אביו.

האב שעם, וחי. "ו מה", אמר, "נספר לאביו? אל מטריד את עצם,
שמי יילך גדול ובוגר!"

אבל האב היה מטריד. אמן הרגיע את בנו, אבל אמר לאשתו:
"שערתי שזה יבוא, אבל לא שערתי שזה יגיע כל כך מוקדם..."

האם לא הבינה, והאב הסביר: "הילד מתגעגע. הוא משוטט בשדות
סיב, מחפש פוא קרקע מבר. הוא עורג לשוב אל העבר".

"זה אפשרי?" שאלה.

"לו הייתה שואלה אותה לפני שבוע, אם זה אפשרי להגיים לכך מן
ה עבר, הייתי עונה בשלילה. עכשו, אני יודע..."

ההעלמות

"די, די, עוד נראה", אמר סימי, ועיגי הרים זרחה. ראו בך הבטחה.

צום ייז במנז לא הרגש, תרי ילדים לפני גיל בר מזנה אינם צמים. גם שלשות השבאות כמעט ולא הרגשו. ותשעת הימים הם בכלל חגינה. אם אין צורך להתרחק ולהחליף בגדים, וגם לא לאכל מאכלים בשר, מה טוב מזה. ובחרור, שwon ושםחה. הרבה החלט ללמד אתכם את אגדותינו. סטודנטים ברבים ידועים, אבל עבור סימי כי הקרים חדשים מחרבן. הוא גמע את הספורים בשיקקה. על קמצא ובר קמצא, על בר דרום בהר המלך ועל בר כויזבא בביתר. על חנה ושבעת בניה, ועל בן בית הלהן הגדל שנסבו לבין הגוים. על רביע אדרוק שאם ארבעים שנה כדי שירושלים לא תכבש, ועל רביע אלעזר המודעי שהה מחהיל בכל יום: "רבות הזרים, אל משיב בדין היום". על נהר הקדש שהיה מגלאל סלעים בשטפו, וסוס היה עוגר בו עד צנארו. ועל הרוגי ביתר שלא נתקנו לקבורה במשך שבע שנים.

"זה יוציאים אתכם על מה חרבה ביתר", אמר הרבה, "על שטות, על ציר של עגלה!"

ספר, שנחוג היה בbijter, שכאשר נולד תינוק נוטעים עץ ארז, וככasher נולחת תינוקת נוטעים תורניתא. וככasher היה משיאים את הנער והנערה, יוסי נגעה, וטוסי התחיל לבוכות.

שים וסמי

"ובכן, מה. לכן אתה מדריך חבר נאמן, אבל?!"

סימי שתק והרהר בקרים. נשא עינים נוגות ואמר: "אתה צודק, אסור היה לי לעשות זאת. אסור היה לי לשתחפו בסודי. ספרתי לו, והוא הביע התלהבות להאטרפ אל... פגید, יש לכם עונת חפשה?"
"כן. קוראים לך אצלנו בין הזמנים".

"ומתי חל 'בין הזמנים'?"

"מיד לאחר פשעה באב, אבל".

"זה... ועוד חדש".

"כן".

"טוב", אמר סימי, "ארחה הפל ל'בין הזמנים!"

"依依! אז, אולי גם אני להאטרפ אליכם, אבל. אם תרצה בך, כמובן".

"בשםך", הגיב סימי.

לא שמו לב לזוג האזנים שעקב אחר שייחתם. "גם אני", הכריז יוסי.
"גם אני", האטרפ אליהם סוסי.

"אתם קטנים, איש לא הוזמן אותכם", הפטיר סימי.
יוסי נגעה, וטוסי התחיל לבוכות.

ההעלמות

"אָגֵב, יְלִדִים, הַאֲמִיכֶלֶת מִשְׁהוּ לְנַחַשׁ לְפָה שְׁתַלְוֹ אָרֶז לְיַלְדָה וְתוֹרְגִּיתָא
לְיַלְדָה?"
"**פְּשָׁוֹט מְאוֹד**", ענה שימי. "אָרֶז הוּא לְשׁוֹן זָכָר, וְתוֹרְגִּיתָא לְשׁוֹן
נְקָבָה, בָּאָלו!"
"**גַּפְלָא!**" חַמְמִיא הַרְבֵ'ה.
"**שִׁיחִיה**", הַפְּטִיר סִימִי.
וְהַרְבֵ'ה שָׁמָע.

"מָה אָמְרָתָה, סִימִי?"
סִימִי הַחוּיר. "כָּלּוּם..."
הַרְבֵ'ה לֹא וְתַר. הַיְלֵד מִסְתִּיר מִשְׁהוּ. "יִשׁ לְךָ הַסְּבָר אַחֲרָ?"
"**שְׁמַעְתִּי**", אָמַר סִימִי. גַּם אֲצָלָם נוֹטָעים אָרֶז לְהַלְדָת יַלְדָה וְתוֹרְגִּיתָא
לְיַלְדָה. וְהוּא הִיא גַּאֲהָה כָּל כָּה בָּאָרוֹזָן שָׁלוֹ, מְשֻׁקָה אָתוֹ וּמְטֻפָה אָתוֹ...
הַזְּכוּרּוֹת הָצִינוּ אָתוֹ. הַוָּא זַוְּכָר שָׁשָׁאל אֶת אָבָיו לִמְהַשְׁתַלְים אָרֶז
לְהַלְדָת יַלְדָה וְתוֹרְגִּיתָא לְהַלְדָת יַלְדָה. וְאָבָא עֲנָה לוּ, שׁ...
גַּרְנוּןָה הַשְׁפָגָק כְּשַׁעַנְהָ: "**שְׁמַעְתִּי**, שְׁבִית הַמִּקְדָשׁ הִיא מְחֻפָה בָּאָרוֹזִים,
וְאָלוּ הַמְשָׁבֵן נְבָנָה מַעֲזִי שְׂטִים. תְוֹרְגִּיתָא הִיא עַז שְׂטִים. וּמְאוֹתָתִים

שִׁימִי וְסִימִי

הַיְוּ בּוֹנִים אֶת חַפְתָם מַעֲזֵי הָאָרֶז וְתוֹרְגִּיתָא שְׁלַחַם.
"אָגֵב, הַאֲמִיכֶלֶת מִשְׁהוּ יְזַעַ מה הִיא תְוֹרְגִּיתָא?" שָׁאל. שָׁאלת סִירָק,
כִּמוֹכָן. וְכֵי מַנִּין לָהֶם לְדֹעַת אֶת הַתְּשׁוּבָה.
סִימִי לְחַשׁ לְיַוְסָף שָׁולֶם: "תוֹרְגִּיתָא הִיא עַז הַשִּׁיטה".
יַוְסָף שָׁולֶם אָמַר בְּקוֹל רָם: "תוֹרְגִּיתָא הִיא עַז הַשִּׁיטה!"
הַרְבֵ'ה נְדָהָם. "כָּל הַכְּבוֹד! כַּךְ כְּתוּב בְּרַשְׁ" מִשְׁכָּת רַאשְׁ הַשָּׁנָה! מַנִּין
יָדַעַת?"

יַוְסָף שָׁולֶם חִינַק בְּעַנְוָה. "**שְׁמַעְתִּי**", אָמַר. מָה שְׁנָכָן. לְפָנֵי חָצֵי דְקָה.
הַרְבֵ'ה הַמְשִׁיךְ וְסִפְר עַל בְּתַהְקִיסְר שְׁסִירָה בָּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל. עַבְרָה דָרָךְ
בִּיטָר, וְאֵיר מְרַכְבָתָה נְשָׁבָר. מְהֻרוּ מִשְׁרָתִים וְגַרְעָיו עַז אָרֶז קָרוֹב. קִיה זָה
עַז הָאָרֶז שְׁגַטְטוּוּ לְהַלְדָת אֶחָד הַגְּנָעָרים בְּמִשְׁפָחָה, וְהִי אָמוֹרִים לְהַשְׁפָמָשׁ
בּוּ וּבְתוֹרְגִּיתָא שֶׁל פְּלַתוּ כִּדי לְבִנּוֹת אֶת חַפְתָם. הַתְּקוּמָמוּ בְּנֵי הַמִּשְׁפָחָה
וּגְסָעָרוּ כָל בְּנֵי הַיִשְׁוּב, הַחֲנָפְלוּ עַלְיָהָם וְהַרְגוּם, אֶת מִשְׁרָתִי בְתַהְקִיסְר
וְאָוֹתָה בְּעַצְמָה. בָּאוּ וְהִזְדִיעוּ לִקְיסְר, עַלְהָ עַלְיָהָם וְהַרְגוּ אֶת בְּלָם.
מָה בָּא הַדָּבָר לְמִדְנָנוּ, אָמַר הַרְבֵ'ה, שְׁלַפְעָמִים יוֹצְאִים לְקָרְבָ בְּשֶׁל
שְׁטוֹתִים, וְסִופְגִים מִפְלָה נְצָחָת, שְׁהִיא יָכוֹלָה לְהַמְּנָעַ בְּרַגְעָ קָט שֶׁל שְׁקוּל
דַעַת.

ההעלמות

גם בהפסקות לא יכול היה לספר את ספריו, כי הם היו מושכים מאזינים לא רצויים.

אבל לאחר הלמודים היה הולך עם שימי וויספ שולם, ומספר להם מה ששמע מהורי על מסירות נפשם של החסידים בתקופת היננים, דורות מספר לפניו זמנו. איך ברחו מפני הגירות ונחאו במרתון מסתור, והיננים בלשו אחריהם ומצאותם. איך הבירוי הינניים מודורות על פתח מערותיהם ביום השבת והם נחנקו למוות, ובלבך שלא יכפו את האש ולא יחללו את השבת...

הגיע ערב תשעה באב. חפשו את הփכים, ונוקחו לדעת שלסימי אין געלי צום. שימי נידב לו את געלי הצום שלו, והוא סרב בכל תקף. טען שהוא בסדר, והוא רגיל לckett יחר.

את הסעודת המפסקת אכלו בישיבה לאرض, פת באפר וביבא קשה, כל אחד בפנותו. לאחר מכן החלו לבית הנסחת לשמיות המגלה. שימי הפתע לראות את כלם יושבים על השרפרפים הנמוכים. הוא קרע בטבעיות והתיישב על הארץ. האורות היו קבועים, רק נורה דלה הטילה צללים. ובאזורת הגנים נשמע קולו של הקורא: "אי-כח ישבה ב-ך, העיר רבתי עム. כי-תה כאלמנה..."

השתרכו הביתה ונכנסו ללא אמינות שלום. גם הסלון היה מאפל.

שים וסימן

בכך, שכשוג בונה את ביתו, הוא בונה מעון לשכינה, את המשכן ובית המקדש. ועשה לי מושן, ושבנה בתוכם..."

"מעניין", אמר הרוב'ה. "מפני שמשמעות זה?"

לפלייאתו, רטטו שפתוי סימי ועיניו החלו דמעות.

הרוב'ה מהר לשנות נושא. ספר על הוצאות בימי הרומנים. על עשרה הרגשי מלכות ועל 'דורו של שמד'. גוזרות השמד, הרידיפות והענינים הנוראים.

וכדברי המדרש: "מה לך יוא לא לפקל? על שפטתי את בני!"

מה לך יוא לשגרף? על ששמרתי את השבת!

מה לך יוא להרג? על שאכלהי מה?

מה לך לוקה בפרגול? על שעשיתי ספה, על שפטתי לולב, על שהנחתה תפlein, על שהטלתי תכלת, על שעשיתי רצון אבא שבשמים!"

והאמת, היו לשימי ספרים מרתקים לא פחות.

מובן שלא ספרם בשעור. בשעור שמע את ספריו של הרוב'ה בעינים בזורך ובפה פוער.

בית ה' גלך

פרק תשיעי

בית ה' גלך

"כבר למחזרת يوم הכהנים קינו מתרגנים לעליה לירושלים",
התחל סימי בספורו. "הטענו כמה חמורים באכל בדרך ובמטען נחוץ,
ואנו התנקלנו רגלי. שחרי על העליה לרוגל נאמר: "מה יפו פעםיך
בנעלים בת נדיב" -

"דברי תורה אסורים בתשעה באב", מלמל האב.

"מחילה", הפטיר סימי. "אבל אייזו שמחה קיתה! פמה התרוננו
הלבבות! אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי, כי עבר בסוף, אדום עד
בית אלקים. בקול רנה ותודה, המון חונגן!"

לקחנו אתנו פמה פרים וכבשים, לעולת ראהיה וילשלמי שמחה,
וששינו דרכנו לירושלים. כל העיר, איש אחד.

ומכל עבר נהרו תושבים נוספים, ירדו מכל קר ונגבעה, לבושים
בגדים חג וצוחלים. אוחזים בידם את לולביהם, ומנהלים עם את צאנם
וחמוריםיהם. הרים לבשו לבן, בגדים חוג של החוגנים והלבן של צאן

שימי וסימי

הוואר באור הקלווש שבקע מן הפטבח. כלם התבשו לאין, וסימי החל
להעלות זכרונות.

שימי וסמי

הכְּבָשִׁים, מִנֶּפֶר בְּנֶקְדֹּות כְּהוֹת שֶׁל הַחֲמֹרִים וְשֶׁחָרוֹת שֶׁל הַעַזִּים, הַיְהָ זָה
מִחְזָה מִרְחָיב עֵין.

כָּל שֶׁהַתְּקִדְמָנוּ הַלְּךָ נֶסֶר הָאָדָם וְהַתְּעָבָה, וְכָאַלְוָ מַאֲלִיכָה נְשָׂמָעה
הַשִּׁירָה: "שְׁמַחְתִּי בָּאוּמָרִים לִי" -

"דְּבָרִי תֹּרֶה אֲסֹוִרִים בְּתִשְׁעָה בָּאָב", הַזָּכִיר הָאָב.

"מִחְילָה. הַגְעָנוּ לְפִסְגָת יִעָרִים וְחוּמוֹת יְרוֹשָׁלָם נְגַלּוּ לְעַיִינָנוּ. אִיזּוּ
הַתְּרִגְשָׁוֹת, אִיזּוּ הַתְּפִعְמָוֹת! בְּתִי יְרוֹשָׁלָם הַגְּמוּכִים לֹא נָרָא מַעֲבָר
לְחוֹמָה, אֲבָל נְכַחֵנוּ הַתְּנַשָּׂא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּכָל הַדָּרוֹ! וּעַמּוֹד עָשָׂן
הַמְּעֵרֶכָה שֶׁהַתְּמִרְבָּט בְּעַמּוֹד עָנָן, וְכָל הַרוֹחֹות שְׁבָעוֹלָם לֹא יִסְטוּחוּ וְלֹא
יִפְזְרִיחוּ! וְהַשִּׁירָה הַתְּפִרְצָה, כָּל הַגְּרוֹנוֹת שְׁוֹרְרוּ בְּכָל עַז" -

הוּא הַגְּנִיב מִבְטָאֵל הָאָב, שֶׁהַחֲנִיק חַיּוֹת וְהַנִּיד בְּרָאָשוֹ לְשַׁלִּילָה. אִם
אָסּוֹר אָז אָסּוֹר.

"טֻוב", הַשְּׁלִים עִם הַגּוֹרָה, וִסְלִסְלָ גְּרוֹנוֹ בְּנֵיעִימָה לֹא מְלִים. הָאָב
פָּצָח אֶת פִּיו כִּדי לְמִחוֹז וְלוֹמֵר שָׁגֵם שִׁירָה אֲסֹוָה, אֲבָל נְמַלֵּךְ וְשַׁמְּקָן.

"יַרְדָּנוּ לְעַבְרַת הָעִיר הַקָּדוֹשָׁה. מִכָּל הַעֲבָרִים נִהְרְרוּ אֵלֵיכָה. זֶה הַיְהָ מִחְזָה
מִפְעָים. נִהְרְוֹת אֲדָם זָרְמוּ מִכָּל הַהֲרִים סְבִיב, וּכָל שֶׁהַתְּקִרְבָּנוּ גַּבְרוּ
הַלְּחֵץ וְהַדְּחֵק. מִכִּים קִיְנוּ לְהַאֲמָד לְהַזְרִינוּ, לְבָל נָאָבֶד. בְּשַׁבָּאָנוּ בְּשַׁעַרְיִ
יְרוֹשָׁלָם רַבְּתָה הַשְּׁמָחָה כֹּל כֵּךְ: "יִפְהָ נָוֵף מִשּׁוֹשׁ כָּל הָאָרֶץ, קָרִית מֶלֶךְ
רַבְּ" -

בית ה' גלוּךְ

אנקנת הפעעה נשמעה סביב. האם אמרה: "אףה מתחון, חוץ מהמטבח והשירותים, האמבט ומדריי השנה..."

התרגשות נמסכה לקולו של סימי: "הלא כבר אמרתי לכם, שאתם חיים בגן עדן! איפה היה מטבח? פנור הקשול ואפקיה היה עשו טיט וויקם בחר, משומע העשן והפיח. ולא לכל משפחחה היה פנור, היו שכנים שבאו אלינו לאפות את פום! שירותים לא היה, התפנו במורד הגודה. ואמבט, רק בקרים נשמעתי שהיו מרחצאות צבוריים!"

"ומדרי שנה? שאלה האם.

"אולי לעשירים היה חדר שנה, אני יודע. מכל מקום, אני לא ראייתי מעודי חדר שנה וחדר ילדים עד שבאתי למקום. להורים היה מטה שנהocabוקה, מבעת כלשה שחגנה מפני יתושים. ילדים יישנו סביב. בקץ עלו לישון על הגג, או בחר..."

"לא יאמן", לחשה האם.

"בר אמרה, איןכם יודעים להזכיר את פנאי חיבכם, אףם חיים ממש בגן עדן!"

"ובכל זאת, אףה משתוקק לחזר לשם, אבלו", לא התאפשר שימי. סימי נתן בו מבט כואב: "למה כאלו. גם אתה הייתה רוצה לחזר אל

שימי וסימי

האב קטעו: "דברי תורה אסורים" —

"אה, מהילה. העיר היהודית גדריה בעולי רגלים. המונים חמוניים גדרו את רחובותיה האופפים, מובילים עולם בקר וצאן לרביבוניהם ולתשלום נדריהם המצתברים. היכן ילוננו? תעלומה היא! אנו פנינו אל בית דודנו, למרגלות שער חלדה' המובילים אל בית המקדש. במשך כל ימות השנה קנאנו בהם, על שהם זוכים להסתופר בכלל השכינה, להתגורר למרגלות המקדש. בעת לא קנאנו. קדם כל, גם אנו כמוותם, זוכים לשזהות בכלל הקדשה. ועוד, מי יקנא במשפחחה שעשר משפחות פולשים לפטריותה, רובצים בכל פנה?!

אנו לא היינו היהדים, אף לא הראשונים. מצאנו שם כבר את בני דודנו מביתר ומיתיר, ממוצא ומיין ברמים, מגבעת שואול וממעלה אדרמים. בעלי הבית, מילא. הם קימוبني מזות הכנסת אורחים. אבל המשפחות שקדמוני קבלו את פנינו בכו שמחה, למרות שנאלצו להatzופף עוד יותר בגיננו —

"מה היה גדולת של דירה, אבלו", שאל שימי, מסקרן.

אבי הנהן לשמע השאה וגמן לשמע את התשובה.

סימי סקר את הסלון סביבו, וחשב במחירות. "היהתי אומר, כשהני שליש מהחדר הזה"...

בית ה' גלן

ברב עם, והתפנסנו לאכֶל סעודה החג בפסקה. באיזו רוממות רוח! צופפים, דוחקים, בצע כל אחד את פתו וטבל במטבלו, השמיעו דברי תורה ושוררו שיריו הילל, ומכל הפסכות שביב בקעו השירות, הילב עלה על גודתирו" –

"עליה בלבו שאמר שירה", מלמל האב.

אלו ידע סימי שאלו הם דברי רשות בשירתם, היה מעיר לבטה ש אסור לומר דברי תורה בתשעה באב. בין שלא ידע, המשיך וספר: "למחמת השפמנון לפניו עלות השחר וعلינו לבית המקדש, סברנו שכך נחסך את הדחק קרב. מסתבר שלא חינו כייחדים. כל הר הבית היה כבר מלא וגדרו השמן אדם. הבאו אוננו כבשים לעולת ראה, שלמי חגינה ושלאי שמחה. אני נשאתי את עשרונות הפלת הבלולה בשמן למנחה, ואחי הגדל נושא את נאד יין הנוסכים. המפנוי בסבלנות עד שנפתחו דלתות היכל והקרב הפתميد. נשמעה ברפת הלהנים باسم המפרש, ותקיעת חצוצרות ותרועת שופרות הודיעעה שבעת מנוסכים את היין והמן.

נשמע קול המגרכה המהדר, אחריו נשמע אליל המצלפים, ואז פצתה התזמרה בשירת כל פליה, ונשמעה מקהלת הלוים המושרים את שיר החג פרקים פרקים. בסיום כל פרק תקעו בשופרות והריעו בחצוצרות.

שימי וסימי

הווריך, אף אלו היו גרים בבקעת קש..."

האב מהר להזכיר את הספור למלולו: "אם כךך, היכן היה באמת מקום לבלם?"

סימי מהר לענות: "הלא זו היא משנה מפרשת" –

האב מהר לקטע את דבריו: "אסור לומר דברי תורה בתשעה באב".

רק בעת חזרה לתודעתו של סימי הכהר, כמה מלאים וגודושים חינו בדברי תורה. מפש כי הם חינוי וארכ' ימינו, כל שיחתם של תלמידי חכמים תורה. פה קשה להם לנחל שיחה בלי לשזר בתוכה שוב ושוב דברי תורה, קא Sorim בתשעה באב...

"אכן כן", אשר סימי, "מעולם לא אמר אדם צר לי המקום שאליין בירושלים. אבל אנו חינו ברי מזל. היתה לנו קורת גג, וסכה בוניה מעלה, לאכל בה. איני יכול להסביר איך האטו פננו בה כלנו. לא בכדי, היה זה אחד הנשים בירושלים" –

האב בקש לומר ממשו, והתחברת.

"ההמוניים היו בבחינת הוילci דרכיהם הפטורים מן הספקה. בכל זאת עלו רבים לסתת מארחינו לאכל בה את סעודת החג.

הלבנו להטהר, והתחזק השג. התחפלנו ערבית ברחובות של עיר,

בית ה' גן

כזרימת נחל אדירה התקדם לעבר השער המזרחי של עוזרת הנשים. לימים היה סרג החיל, ונותרו בו רשותיהם של הפרצות שפרצו בו היינס. בכל פעם שהי חולפים על פניה אחת הפרצות היו משתחררים אףים ארץ במחות הודאה, קמים וזרמים הלאה.

"סוף סוף הגענו לעוזרת הנשים ונכנסנו פנימה. הנסיימה נעתקה. השער הענק היה מגלף באפנות, ובלב העוזרת התנוסטו ארבעה עמודי ענק שבראשם ארבעה בזיכים, אליהם הובילו ארבעה סלמות זקובים. היו אלו המנורות שידלקו עם ערב, ולאורן ייחגו את שמחת בית השואבה במשך שש שנים לילות, מלבד השבת. ממול התנוססו חמש עשרה פרדרגות שהובילו אל שער ניקור. נחרפנו לעברן, ועלינו בהן. הגענו לשערי ניקור. השערים הנפלאים, שנעשה בהם נס מה מפלא" –

"מה היה הנס", צין קולו של סוסי.

שיימי הבית אל אביו, שלא מבה. פרש זאת כהסכמה, וספר על ניקור שהחליט לתרום את השערים לבית המקדש. הוא הזמן שערי נחשת ענקים באלהנדראה של מצרים, שם היו האמנים שהתחממו בכה. הטיען את השערים על אנה שהפליגה לארכץ ישראל, ובאים התרגשה עליהם טרפה. גלי ענק אימו להטביע את הספינה. רב החובל חשש לחמי הנוסעים, והורה להשליך אל הים את אמד השערים, כדי להקל על משאה. אבל הסערה לא שככה, והספינה חשבה להשבר. הורה רב

שיימי וסימי

הקריבו את מוספי המג ונסכו בשירה, והפחים החלו בהקרבת קרבנות היד. התור מתנהל לאטו, ו槐כל שמחו בכה".

שיימי לא הבין: "שמחו, בפה?"

"בקבוק שהטור מתנהל לאטו", הסביר סיימי.

שיימי לא הבין, וסימי אמר: "אלו נקראו כל הפלמידים אל הרבייה לשיחה, כדי לסייע את מתנהוגם במשך השנה, ההייה שמח אלו התור היה מתנהל לאטו?"

"בטח", ענה שיימי, "היה שמח גם אלו היה התור נדרה לחלווטין"...

"וכשעומדים בהר הבית, ועומדים למקראיב קרבן, עולת ראהיה. והרי כשם שבא לראות בך בא להראות. וכשהבורא יתברך סוקר אותו ורואה אותו ובוחן אותו ואת צפונות נפשך, האם לא תאנצל את הדקות שנוטרו ותבקש شيئاך עוד ועוד, כדי שתספיק לעזרך בדק בית וחוובון נפש אמרפי, פחרז בתשובה ותהייה ראוי לזרים לפני בוראך?!"

הוא ספר לשומעו המתרקרים כיצד התור התקדם לאטו, בשקט ובסדר מופת. כל אחד היה שקווע בהגיגיו. האחד שפוך נפשו במזמור תהלים חרישים, האחד הרהר במרקחה בתשובה, שענינו זריזיו דמעות. אבות סחו לילדיהם בלחש על שגב קדשת המקום, על רוממות השראת השכינה.

בית ה' גלן

המקדש, וזהו גס אחד פחות, כלל. בשביל זה לא חליפום בשער זהב? וכי מה קרובותא בנשים שנעשו לשער ניקנור?

האב הטיב את ישיבתו, אין זה נח לשכנת על הקרקע. הקדים ואמר: "אף על פי שתשעה באב אסור בדברי תורה, מתר למד דברים הקשורים לחרבן ולבית המקדש. החזון איש התיר אף לו מדם בעין, משומ שולם שלא בעין אינו נחשב למוד..."

"או לשלוחך", אצבעותיו סרקו את זקננו, "קדים ונשאל, למה מסר ניקנור נפשו רק עבור החלטה נשניה, למה לא מסר נפשו מיד?"

"אולי או התעתת, אבלו", נחש שמי, ומיד התבישי בתשיבותו. לא, אין זה מתאים.

"לא יודע", הודה סימי.

"תחשובו", אמר האב.

לא עלה בדעתם תשובה מסתפקת, וכך עבר רגע הסביר האב: "כשפוץת טורה, משליכים משא מהספינה, כדי שהיא פצוף ביטר קלות ותשור את השער. לכן, כשהטילו לים את השער הראשון עשו כן, כדי להציג נפשות. לכן לא החנד לך ניקנור.

השער לא פסקה, ובקשו להשליך את השער השני. כאן התקומם ניקנור. כי עכשו היה עליהם להשליך את חצי סחורתם ומושם של שאר הנוסעים. כאשרה שהם מתחוננים להשליך את שערו השני, הבין שאינם

שיימי וסימי

החולל להשליך גם את השער השני. ניקנור ברך את עצמו עליו, ואמר: "אם אתם משליכים אותו, תאלצו להשליך גם אותו, אבלו" –

אבל הסערה מאימת להטביע את הספינה!

התלבטו מה לעשות, ולפתע הפכה השער לרממה. מסירות הנפש של ניקנור גרמה לכך.

הספינה הפליגה מעדרנות והגיעה לנמל, וניקנור האטייר למה לא מסר נפשו על השער הראשון. ומה עשה בעה, עם חצי שער. לפעת שמע עצקות מן החוף. העומדים שם הבחינו בשער הראשון שמאכיז מפתח לספינה. החבר שהוא אף ולזה את הספינה עד לנמל. שלו אותו, וניקנור הביא את השערים לירושלים.

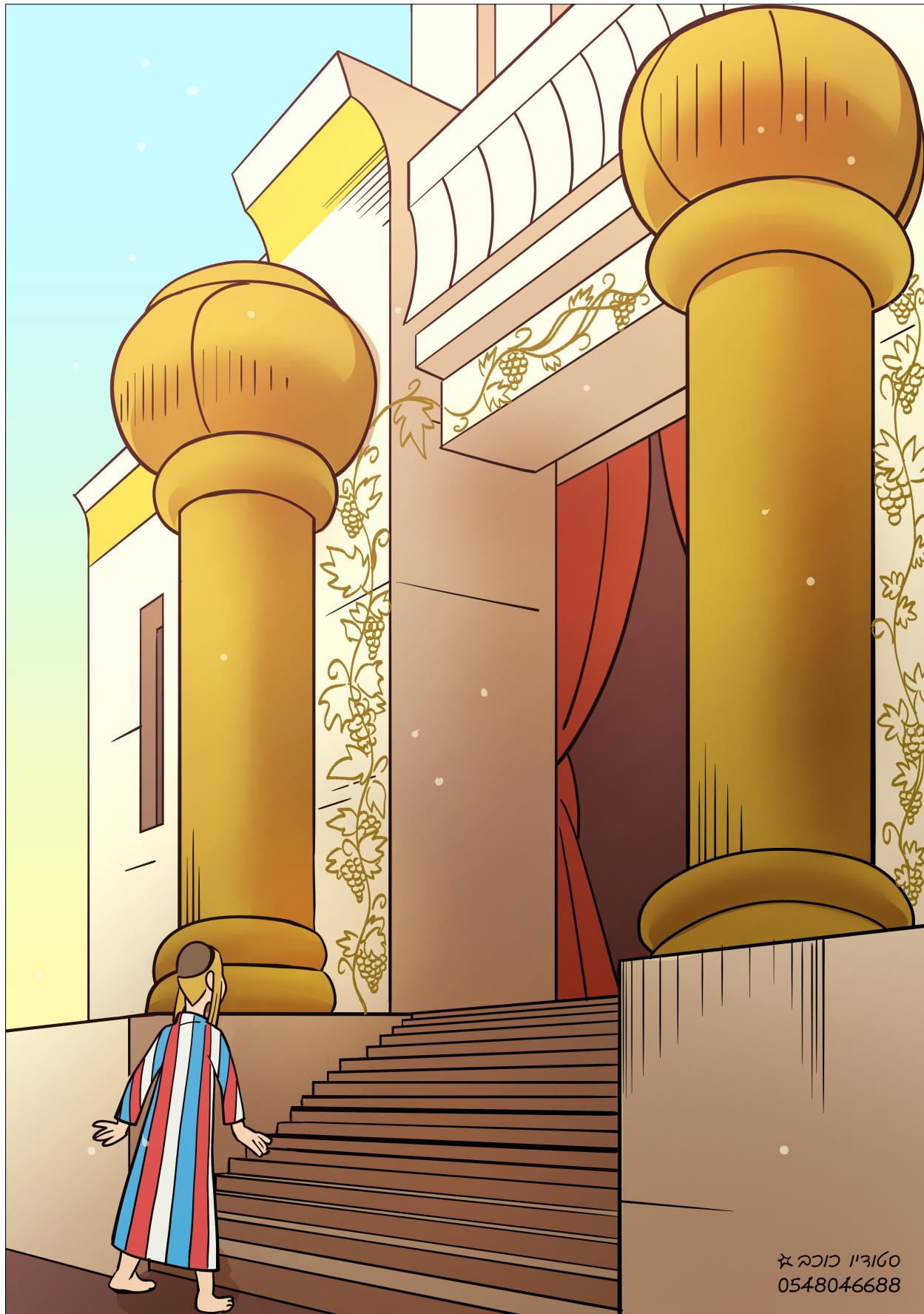
וכשהחליפו את כל שער בית המקדש בשער זהב, הותירו את שער ניקנור על כרם. גם משומ שמי השטו לשער זהב, וגם זכר לנפים שנעשו בהם...

"ואפה עברת בשער ניקנור, ראיית אותם?" שאל סומי בעיניהם בורקות.

"אהה", אישר סימי.

"אני מבין", שאל שימי את אביו. "לה הרבה נשים נעשו בבית

שים וסמי

מאריכים את השערים, ורואים בהם דבר טפל ומיתר שאפשר לותר עליו.
או אז ברך עצמו בשער. בכך הבהיר עד כמה חשוב הוא עבورو, שמדובר
הוא למסר נפשו עליו ! ”

”אה, לכן הגש שגעשה בשערים אלו לה חשוב עבורה. למדנו
שעלינו להאריך את עמלינו ברווחיות, כאלו, ולא להזיז זולבו”, הסיק
שים :

”בדיווק”, ענה האב. ”וכעת נתן לסמי להמשיך בתאورو.”

סמי המשיך : ”נכנסנו בשערינו ייקנור, ועמדנו נפעים. מולנו חתנשא
המזבח הענק, ומאתחריו בית המקדש שהחנoso לגביה אדר. בחזיתו
נקבעו שני עמודי ענק, יכין ובעו, משני צדי הפתח. ובפתח הגביה
והרחב החנoso אף מזבח, שריג ענק שהקיפו סhor סhor, וכו קבושים
על זהב ואשכולות זהב” –

הוא חי במבוכה, ואמר : ”אני יודע שאני נשמע קטנוני, להtmpad
בגפן הזהב כשהבאים לתאר את הבית הגדול והקדוש, מקום השרת
השכינה... אבל זה מה שחתפס אתי עיני. השם יקדה עליו, והוא נציג
באין ספר וחרורים...”

בהנים חפו בינו, קבלו את הקרבות ולקחו את המנחות והנסכים.
אבא סמך ידי על הקרבן בכל כוחו. אני מצין זאת, מושם שאחרים לא

בית ה' גלן

"ח'י בו שכן, זה הקדוש ברוך הוא? חקר شيء."

"ברור", אמר האב, ומה שיק ליהRIA: "אבל עוננות אבותינו החריבנו גונה, וחתמתנו האריכו��זע."

ומולב עונתינו אין לנו לא אישים, ולא אשם. לא בדים – בדי הארץ – ולא בלילות. לא גורל ולא גחליל אש. לא דבר ולא [קטורת סמים] דקה. לא היכל ולא חזיה. לא וDOI ולא פר חטא. לא זבח ולא זריקה. לא חטא ולא חלבים. לא טבילה ולא טהרה. לא ירושלים ולא יער הלבנון. לא כיור ולא כנו. לא לבונה ולא לחם הפנים. לא מזבח ולא מנחה. לא ניחוח ולא נסכים. לא סלת ולא [קטורת] סמים. לא ערך ולא עולה. לא פרכת ולא פפרת. לא ציון ולא ציז חזב. לא קטרת ולא קרבן. לא רקה ולא ריח ניחוח. לא שי ולא שלמים. לא תודה ולא תפמידים.

כפי בעונתינו ובעוננות אבותינו חסרנו כל אלה.

ומעת חסרנו כל אלה تقפו עליינו צרות. תלאות עברו לאשנו. שחרנו ישועה ואין. שלום, והנה קפלה. רבוי הקמים עליינו, רמו ונשאוראש. כוחנו לrisk ובהלה כליה. חשכה לעין משתפר, חשב שכרו למפה. דבריך בית אלקינו שםם, דרכינו מאנו להצליח..."

העיף מבט סביר, ראשיהם של יוסי וסוסי נשמטו, ועיניהם נעצמו.
אמר: "היום ישנים על הרצפה, עם כר אחד מתחת הראש!"

شمמי וסימי

סמכג. אבא אמר שהדבר שני במחלה –

עיגי האב נצוץ. "אהה", המם.

סימי משך בכתפיו: "זהה. השתקינו בפשות ידים ורגלים ויצאנו דרך שעורי יכנית. פכתוב: "הבא דרך שער צפון להשתקות יצא דרך שער נגב, והבא דרך שער נגב יצא דרך שער צפון. לא ישוב בדרך השער אשר בא בו, כי נכחו יצאו".

סימי נדם. האב קם. נחש לארון הספרים, וצורך עם המזוודה ליום הכהפורים. התישב, דפקף, והתחיל ליהRIA בקול עצוב: "כל אלה בהיות היכל על יסודתו, ומקdash הקדש על מכונתו, וכשהן גדול עומדת ימשרת. דורו ראו ושמחה".

אשרי עין ראתה כל אלה, הלא למשמע און דאבא נפשנו.

אשרי עין ראתה אחילינו בשמחת קבלנו, הלא למשמע און דאבא נפשנו.

אשרי עין ראתה גילנו, דיצת קבלנו, הלא למשמע און דאבא נפשנו.

אשרי עין ראתה המשוררים וכל מיני שירים, הלא למשמע און דאבא נפשנו.

אשרי עין ראתה זבול המתקן, ח'י בו שכן, הלא למשמע און דאבא נפשנו".

האורב

פרק עשרי

האורב

קשה לככל את ערב תשעה באב ואת תשעה באב עצמו כיימי תחלה 'בין הזרים'. אבל מזאוי החום, גם אם עדין נוהגים בו מקצת דיני אבלות שחרי בית המקדש התיhil להשרף בשלهي תשעה באב והלך ונשרכ כל יום הפטרת, כבר يوم חפש הוא. המנינים ברתי הכנסת מתאחים, חמוני בגין ישיבות נראים ברחובות, וגודשים את בתיה המקדש במלואו חברותות ובלהמוד עצמו.

בבית המקדש הסמוך לביתם נאספה שלישיה. סימי ושיימי ויוסף שולם. הם התכנסו כדי למד, פטון. ואפלו למדוג. אבל בעבר זמן החלו לשוחח, והשיכחה גלויה לתקניתו של סימי.

"קדם כל, אני חייב לומר שאיני יודע מה אני מחייב..."

ההצורה נתקלה בשווון נפש. חברי אינם מתחשים מטרה, הփיש עצמו הוא מטרה עבוריים.

שימי ושיימי

"יש!" קראו שניים ושלושה כאחד.

"קריאה שם עעל המטה, ולישן!"

האורב

אוזם מה למדנו וכמה הספיקו, ומה בתקניהם לעשות לפנות ערב.

"אה... חשבנו לטיל בפביבה..."

"לא לצד מזוח, אני מזוחה. כפר בילתין אינו ישוב ידידותי..."

"מה פרוש?" שאל סימי.

"זה כפר עזין", הסביר האב. "מתגוררים שם ערבים הטענים לבעלות על שטחים מקרית ספר. לא כדי להתקגרב להם".

"מסכים", מלמל סימי.

"גם לא צפונה", הזahir האב. "מצפון משתרעים שטחי קרשota הפליטינית".

"מצפון תפתח הרעה", אטט סימי.

"אכן. אז לאיזה בון אתם הולכים?"

"הוא, עוד נותרו לנו שני כווננים!"

האב הבליע חינה. "תשמרו על עצמכם", בקש.

בחמש נפגשו ליד השער הערבי הדרומי, מצדים במימות ובבנסים. סימי הוביל. נזכר בו שחרש את השטח כשטוטט בו בעבר. לפני חיש, או לפני אלףים שנה.

שםי וסימי

"שנית, אנו חיבים לआת בדרך בשעה מקדמת, לפני שהשמש תהייה במקפה, ונאלח במחפה".

זה כבר עיר אי נוחות. בשליל מה יש חפש, אם לא כדי לישן עד שעה מאוחרת.

"תוכלו לישן בשנהור", אמר סימי, ונתקל בהסתיגות. מי שיש לישן באחרים. הכיף הוא לא לקום בבלker.

"אני מציע שנוקים בשמונה, זה לפני זמן קריית שמע. נתפלל ונלמד עד האחרים, ונתפלל מנוחה. בחמש נצא לחפש מה שזה לא יהיה. כבר לא חם כל כך, ויש לנו שלוש שעות עד הערב", אמר יוסף שולם.

ההצהה נראתה גם לשימי. סימי נראה מאכזב, לא חשב שבלוש שעות אפשר להספיק את מה שהוא יודע מהו, אבל הוא נאלץ להסכים לדעת הרבה.

שםי הבהיר בהבעת מרת הרות, ואין: "ኖכל לקחת אתנו פנסים".

זה היה רעיון!

עיני סימי ברקו, ושםי הבהיר: "אז נוכל להתחיל היום, כןו!"

התפללו מנוחה, ושבו לביקם. חכה להם ארוחת אחרים בשראית, כמה חבל. כמו ימי הארוחות הקלות של תעשיית הימים. האב תחקר

האורב

"פְּחַחַח" ... שִׁימֵי לֹא אֶחֱב הַתְּנַשָּׂוֹת זוֹ. "וּמָה אֲפָה יְדַע שָׁאֲפָה רֹאָה, כְּאֶלְוֹ", שָׁאל בָּלְעָג.

שִׁימֵי לֹא עֲנָה. מִבְטוּ הַיְה נָעוֹז בְּעִנְגַּת אַבָּק שְׁשַׁעַטָּה לְעַבְרָם מִפְּרָחָק. הַתְּיִק מִפְּנָה מִבְטוּ, וְאָמָר: "אָנוּ מִצְוִים עַל סְפוֹ שֶׁל יִשְׁׁוּב עַתִּיק" ... הַאֲרָבָּעָה הַתְּבּוֹנָנו בּוֹ בְּפְלִיאָה.

כַּעֲבָר רַגְעָן קָרָא יוֹסֵף שׁוֹלֵם: "נְכוֹן! אַנְיָ מִזְהָה כְּאָנוּ מִפְּלָת שֶׁל קִיד!" הַצְּבִיעַ נְכָחוּ. עַכְשָׂו שְׁמוֹ לְבַל לְאַבָּנִים סְקָטָנוֹת הַנְּצָבוֹת בְּקוּ יִשְׁרָאֵל, מִכְסָות לְמִתְחָצָה עַל יְדֵי קוֹצִים קָמְלִים הַמְּסֻתִּירִים אָוֹתָן קָמָעה, וְצֹוּמְחִים אֶפְ בְּמַעַלָּה הַקִּיד וְעַל פָּנָיו.

"אָם זֶה יִשְׁׁוּב אַנְיָ צְנַצְנָת", הַפְּטִיר שִׁימֵי.

"בְּכֹךְ נְדוֹן מֵאָחָר יוֹתָר", עֲנָה שִׁימֵי בְּרָצִינָות תְּהוֹמִית.

הַטְּנַדְרָר טַפֵּס בְּמַעַלָּה הַגְּבָעָה וְעַצְר לִיְּדָם. הַנְּהָג הַחַסּוֹן גַּחַן לְעַבְרָם: "מָה מַעֲשֵיכֶם פְּהֵ?", חַקָּר.

"מַטְילִים", עֲנָה בְּמַקְהָלה.

"זֶה שְׁטָח עַתִּיקוֹת מוֹגָן", אָמָר. "בִּימֵי קָדָם הַיְה כְּאָן יִשְׁׁוּב עַתִּיק". שִׁימֵי הַבֵּית בְּשִׁימֵי, שְׁהַשְּׁפִיל אֶת עַיְנָיו. "זָכָרוּ, אָם תִּמְצָאוּ כְּאָן דָּבָר מָה, יְדַע זֹאת".

שִׁימֵי וּסִימֵי

פָּנו לְדָרוֹם, וּבָעָקָול הַדָּרָה נְרַקְעָו מִצְרָחֹות אִימִים. "אֲהַהַהַהַה!" נְבָהָלָי כָּל כָּךְ.

מַאֲחָרֵי אַמְחִית הַבָּר הַגִּיחָו שְׁגַי זָאַטְזִיטִים. יוֹסֵי וּסְוֹסִי, אֶלָּא מַי. "שְׁכַחְתָּם אָוֹתָנוּ", הַטִּיחו בָּהֶם. "הַבְּטַחַת לְנוּ", הַזְּקִירּו לְסִימֵי. מַה שְׁגַנְכוֹן, יִחְסִית כְּמוֹבָן. לֹא הִתְהַגֵּה זו מִפְּנֵשׁ הַבְּטַחַת, אֶבְלָה הַסְּפִיקָה עַבּוּרָם.

שִׁימֵי נְרָאָה הַמְּמוֹם לְמִרְאָם. "נְחַזֵּר!" אָמָר גַּחְרָצֹות.

יוֹסֵף שׁוֹלֵם הַבֵּית בְּשִׁימֵי, שָׁאָמָר בְּהַשְּׁלָמָה: "נְמַשִּׁיךְ!"

הַחְמִישָׁה הַמְּשִׁיכָה בְּדָרְכָה. רַגְלֵיהֶם נְגַפּו בְּאַבָּנִים וּנְשַׁרְטָו בְּקוֹצִים, עַלו וּיְרַדו גְּבֻעוֹת וִיגָּאֹות, וּלְפִתְעַע עַצְר סִימֵי. "הַגָּעָנוּ", אָמָר.

הַתְּבּוֹנָנו סְבִיבָם בְּפְלִיאָה. הַגַּעַע, לאָן.

הַם נְמַצָּאוּ בְּפִסְגַּת גְּבֻעָה נְמוֹכָה, שְׁכַמּוֹה עַבְרוּ בְּדָרְכָם. רַוֵּם בֵּין הַעֲרָבִים נְשַׁבָּה קָלִילָות, וְהַשְּׁמַשׁ עַמְּדָה לְשַׁקְעַ בְּמִעֵרָב, גְּדוּלָה וְאֶרְגָּמָנִית.

"מָה אָתָּם רֹאִים", שָׁאל סִימֵי.

הַשְּׁאָלָה הִיא מָה הוּא רֹאָה, חַשֵּׁב שִׁימֵי. "הָאָמָת, כְּלוּם", עֲנָה.

"אַיִן זוּ אָמָת", אָמָר סִימֵי. "הָאָמָת הִיא שָׁאֲפָה רֹאָה. אֶלָּא שְׁאַיְנָה יְדַע זֹאת".

שימי וסימי

הוא שיך לרשות החקיקות!"

"ומי אתה?" שאל יוסף שולם.

"פֶקְחָ מִטְעָם הַרְשּׁוֹת".

"וְאֵיך קֹרְאִים לוֹ?".

"עדו. אל תעשו שטויות, אני עוקב אחריכם!"

התנייע את המכונית בענן אבק ששנוקם, הטעדר זנק קדרימה והקיפם בעגול רחוב, ונעלם מן העין.

השמש שקעה בימים. "ראינו די להיום", פסק סימי. "ನִשׁׁוּב לְכָאן מחר".

הפנסים נשלפו והARIO קלושות את הדרך. הקטנטנים דדו אחריהם. ירדו ועלו, ירדו ועלו, עד שאורוותה של קריית ספר נצנחו לפניהם, קרזו בידידות. פסיעותיהם נהיו קלות יותר. עשו דרכם לבית הכנסת להתפלל ערבית, ועלו הביתה עייפים ומפשיים. "איזה פיף היה", סכמו אוחנה.

האב תחקר אותם לפרטים. עיניו הצטמצמו. "עד היכן הגעתם, עד אום אל עומדן? לא יתכן!"

האורב

"ספר לי עוד עליו", בקש סימי.

האב הביט בו במבט חזר: "דעת את האויב?"
"משהוcosa", אישר סימי.

הבחור הודה יזוק מפלדה, החליט האב, ובהיר לשתפו במשמעותו.
או כהה, ודאי שמעט שתושבי בלעין הגיעו עתירה לפסל את מכירתם
קרכעותיהם לקבליים יהודים ולהרס שכונה שלמה, שנכנתה לטענותם
על קרקע גזולה. זה לא שהם התעוררו يوم אחד וממצו שקרקע שלהם
גבוזה. הקרקע נקנעה מהם פ דין, אלא שיש יהודים שכונעו לטעון כן. אחד
מינם הוא עד מידענו.

הוא שכנע אותם לכפר במכירה, למד אותם להגיש את העתירה,
וליה אומה בקהל תרואה בעטונות הכתובה והמשמעות, בהפעילו בך
לחץ על השופטים. בנוסף, ארגן הפגנות נגד הנשול, כדי שקרה לזה.

לאחר審判 המפט דחה את העתירות, הגיש ערעור בערפאה אחר
ערפאה. שבעה ערעורים הגיעו, ובכלם נדח. אבל זה גרם כאב ראש'
למכביר. ולמרות זאת, הוא מוסיף להרעיל ולהתסיס את הרוחות.
"ספר לי עוד", בקש סימי.

"בעיניו, כל אדםatti הוא מנהכל חשוך ושונא ערבים משבע, וחוצה
להצד בו ולazar את צעריו, והוא עושה זאת בהצלחה לא מעטה. כל
צערה באזר געקבה. אם הצעדים הם אנשי השמאלי הנאור, ברוכים

שימי וסימי

ביחוד הטריד מהפֿעַקְבָּ. "עדו, משרות העתקיות? אני אבר. ביגטום,
אתם לא זרים כאן מהעיר!" הוא פנה אל סימי: "אני רשאי לצוות עליך,
לך אני מיעץ. גם אתה, אל הספקה. תן לי לברר".

למחרת למדי קרגיל, אבל הפעם למדי בכל העת. אזרת האב
הרפתיהם. לאחר התפלה שבו לאرومץ אחרים, והאב אמר: "החותמת
שבפי אין מרגיניות. בראשות העתיקות, כמו בכל מקום, עובדים אנשים
שונים. חלקם טובים, חלקם רעים, ובאים באיזשהו מקום באמצע. עדו
שיך בעליל לרעים".

"מיאזו בחינה", שאל סימי.

"עד כמה שהבנתי, מכל הבדיקות. עוזה לשם שהוא סוג אדם,
אלא אם כן הוא ערבי. או אולי עבורי בכל הנסיבות שברשותו".

"זה לא שיך לעבדתו בראשות העתקיות", ביר סימי.

"ודאי שלא, אבל נראה לי שהיה שמח להכיר אחים מאחרי סוג
ibirim באשחת שדר עתיקות וספסור בון".

"אבל אנחנו קטינים!" הודיע שימי.

"אמת, אז תעמדו פחת פיקום של קצין מבן, והורייכם יעדמו בדיון
על החלטתכם לבזיע עברה".

אם התפונן להרפייע, הצלית בך.

איך חושפים עיר

שמעי נשלח ליוסף שולם, להודיעו שבתחמש יוצאים. יוסף וסוסי ותרו על הנטענות, החרפה קה אמש הספיקה להם. סימי תיך בראשה את האב החנוט פמיה בחליפה וחובש מגבעת מצטרף אליהם בחלצה ובכובע מצחיה ועוגנד מימיה. נראה שהחליט להנות מטייל 'בין הנמנים' עם הגנערם.

סימי הובל, כאחמול. עלו ויידו במלול המפר, והאב היה מורה לזרך גדר. ספר מה הם רואים במרק, הגה לימינו היישוב מטהיהו, ומילנו כפר הארגנים.

עברו ליד מצבור עשבים קמלים. התפרחת נשרה משכבר, רק הפטוטרת נותרה, מיתמת. עיני סימי זרחו: "הגה", צה, "לכם בר!" גטר, ברה, ואכל.

"ספיחין!" הזעיק סימי.

הבאים. אבל אם הם חובשי פות, ימරר את חייהם, ויגביל את צעדיהם. יתרה מהם, ויבלש אחריהם. לשוא יצהירו שבל מה שהם רוצחים הוא להוציא את הקשר האיתן בין העם לנחלת אבותיו, ולחשוף את היהת השומרון ערש מולדתנו מזה אלפי שנינים. הוא יחשוד בהם בבזות אוצרות ובشد עתיקות, וואי למי שיקלע לטוח מעקביו!"

האב עורך הפסקה, כדי לראות איזה רשם עשו הדרבים.

סימי אמר, מהרhar: "הממ... זהה האיש שכוננו אנו מתחודדים..."

"אנו?" חזר האב, "מי הם 'אנו'? אנו איננו מתחודדים!" הבהיר.

סימי הוסיף מבטו לעיני האב, ועם של תחנה נשקף בהם. "אני מבקש מך, הצלחה אלינו!"

שבריר שנייה של הסוס, והאב הנקן בראשו לחיוב.

איך חושפים עיר

"לא", אמר האב. "זה תלמיד ירושלמי במשפט בבא בתרא, ונפסק ברםך"ם".

"או מאיפה קייתי אמור לידעת, כאלי", הפטיר **שיימי** בהתרממותו.
זה לפחות טעים? שאל יוסף שלם בנסיין לטהר את קオリה שגענה.

"לי זה טעים, מזכיר את הבית", ענה סימי. "הנה צמח נסף", קטע והושיט. "תטעמו" —

"לא, תודה", אמרו שניהם כאחד.
האב הושיט את ידו לקבל אחד. ברך ולוועס. "הממ... טעים ממש شبתי! זה צמח החובינה, לקרוי גם בשם לחים ערבי. בזמן ה抗战 על ירושלים הוא קחיה נפשות רבים ברעב..."

הגיעו למורד הגבעה והתחילה לטפס במעלה הגבעה שאחריה. סימי נדרך, אמר: "זו הגבעה, פה קיה ישוב קדום".

האב הסתכל סכיב והנهن בראשו. אחר את חרבות הקריר, וטפס עלייהן. ממרום תצפיתו אמר: "יש לנו אורח".

השלווה הסתובבו לאחור, והבחינו בטנור המתקדם בעונת אבן.

שיימי וסימי

שיימי החויר, חסם את גרכונו מלבלע ואות פיו מלפלט, ובזה באב במבט שואל.

"לודם כל, תלבע לבריאות", הרגיעו האב.
הוא בלע בהקללה. פיו התפנה, והוא שאל: "מה הן ספיקין?"
שואלים אותך על מה גזקף", פנה האב לשימי.

הבין שבוחנים אותו, אבל לא קיה אכפת לו. ענה: "חן'ל גרו על עשבים וירקות שעלו מאליהם שלא לאכלם בשביית, אבל, מחשש שמא יונאים באסור ויאמר שהם צמח מאליהם".

"אמת ונצח", אמר האב ופנה אל סימי: "הרישה לי להנימ שהגורה נגירה לאמר זמנה".

סימי נשא אליו את עיניו: "לכן הורית לי שאני רשאי לאכל?" אם משומ שהגורה טרם נגירה בזמני?

חיוכו של האב התרחב: "לא זו הסבה. כי אדם שהגיע למקום שנוהגים בו בחמורה מסימת, צריך לנוג בה כל עת שהותו שם.

אבל **שיימי** פשוט שכח הילכה מפרשת. ספיקים העולים בשדה בור מטרים באכילה"...

"זו משנה שלמדנו במשפט שביית?" קדרו פניו שיימי.

איך חושפים עיר

"זאו! הוא עף על עצמו, כאלו", הפטיר שימי בסלידה.

סימי הביט בו, תוהה. איך יכול אדם לעוף על עצמו. לפניו הבין, והתעטף בשתייה.

"רַחֲמָנוֹת", הפטיר אמריו האב, "ינשמה יהודית תועה"...

השיט שקעה באכבה את האפק באכבי ארגמן עזים. הם הדרילו פנסים. היה מענין לעקב אחר שרידי החרבות, למצא מה היה גדל היישוב וגדל מבני האبور שלו. אבל החשכה ירדת. נשוב לאן מחר בשעה מוקדם יותר.

"בשעה יותר מוקדם, כן. אבל לא נשוב לאן", אמר סימי.

כלם הביטו בו, והוא אמר: "בואו נחזור!"

רום קיללה טפחה על פניהם בדרכם. האב בקש למחות את רשותה של הפגישה המתויה עם הפטה, ואמר: "ונדי שמעם על הרבה שך" – סימי לא שמע אודוטיו, אבל שתק.

ספר האב: "פעם נפגש הרבה שך עם אחד מבקורי הפקידים, ושאל אותו: אריכאולוגים, חוקרי העבר, מэтרים גבעה נשאה, ומגינים

שםי וסימי

"בינתיים, התקרבו לכאן. כי שאפשר לראות, זה הקייר האפני של בית מגורים. אתם רואים את שטחו. כי שמי אמר, קטן יותר מחר אחד בביתנו".

האך עזץ באפס. הטענו עזר בחריקת כלמים. "וז תזרעם למקום הפשע", רעם קולו של עדו. "אייה שני הקטנותים שהו פה אמש." נשא עיניו וסקר את דמותו של האב, המתנשאת מעל התל. "ymi אתה", שאל.

"אני המדריך", ענה האב בשאננות.

"באתם לערוך חפירות, למצא מזיאות? כבר הזהרתי אותם, ואני מזהיר גם אותך. כל עפיקה שתמצא שייכת לפדרנה!"

"למה העתיקות חשובות כל כך?" התעניין האב.

"כי הן מזידות על החיים כאן בעבר, ומצביעות על שרשינו!" ענה עדו.

"בדיוק", הסכים האב. "ואתה יודע כמה נמצא שלא כאן מטבחות ערביות ופלשניות, אלא רק מטבחות ערויות עתיקות. ולא נמצא כאן כתובות חתיות ואמוריות, אלא רק ממצאים בכתב העברי העתיק!"

הוא אומר שהארץ שייכת לנו, והוא חווים אל אדמות אבותינו...

כאלו לא שמע, אמר עדו: "מה שתמצאו, תזהרו שלא לךמת. אני מזהיר שזו עברה פלאית!" התנייע את הרכב ונעלם בעננת אבן.

החלום שנקטע

פרק יב

החלום שנקטע

סרו להתפלל ערבית, ועליו לארוחת ערבית. סימי נטפל בהרגלו לשפעת המאכלים, למגון העצים.

"יש לנו חלב בשפוע", ספר, "אנו מhabאים אותך לחמאה וגבינה. ובגבינה, יש לנו שני סוגים, גבינה נימוחה וגבינה קשחה. את הנמוחה חביבים לאכל תוך כמה ימים, והגבינה הקשחה מלאכה ועמידה. אבל מי חלם על פזה מגון!"

סקר, והקראי: " Gebina לבנה רגילה, Gebina שמנת עם בצל, עם שום ושמיר, עם פלפל חריף. Gebina זהבה רגילה, Gebina אמונטיל וקצנויל. Gebina אפתית Gebina בולגרית. Gebina קויטה Gebina אשד ואשל שמנת ושמנית. יוגורט בטעם טבאי ובטעמי תות אפרסק ווניל..."

"די, די, הבנו את הרעיון, כלו!" קטע שימי את אשד המלדים.

"ומה עשית בו?", סנט האב ופתח במימנות מושך Gebina מטבח.

шибמי וסימי

שהייתה שם עיר. חופרים, ומוציאים את חרבומיתה. לעיתים, מתחת לשכבה בראשונה מתקנית שכבה נוספת, ועוד אחת. והוא שאל: מי כפה את הערים האלה באבן ועפר, ובשכבה אמר שכבה?

נו, מה דעתכם?

הנערים התבוננו בשתייה, מוגעים את מחותיהם בחפשו תשובה.

"השיב הרב שך: עקרת בית חרואה, עobarת يوم יום במטלית על פני המזנון, לנכות אבן. אם אין לה פנאי לכך, לפחות פעם בשבוע. ואם לאו, האבן מctrבר.

ושכבה ועוד שכבה, והביה יכשה באבן.

תפsshת הטענה, והישוב כלו יעלם מחת מעטה החול..."

шибמי, למוד נסיעון, המtin ללקח המתקבש. שכך גם אם לא מקשיבים בשעור ולא מתאמצים להשלים את החומר...

אבל הפעם הספק אביו בפסoor.

החלום שנ��טו

סימי נבלע בבאר, וקרא לו לbow אחורי.
הוא לפת את מזקה הבאר וגשש ברגלו אחר אחיזה נאותה. עוד ראה את הטעדר עוזר בתריקה, ועוד מסתכל סביב בתהון, תפה לאן נעלם טרפו. הרי היה כאן עד לפני רגע. הוא ראה אותם!

מהר להשתופף, כדי שלא יגלו, וירד נדבך אמר נדבך. הגיע למחית הבאר, ונתקף חלם. ראה עצמו בעולם אחר. השם זורה באotta עצמה, האירה באותו אור, ועם זאת היה האור מרכך יותר וזרה יותר. לא חשב על כך שיש בכך סתירה. סימי המתיין לו לפניו מבנה עתיק, שנראה כחרבה. אמר: "כאן אנו גרים! בוא, אכיר לך את חורי" – דפק בדלת, שלא נגעתה לדפיקותיו. נסה לפתחה, ולא נפתחה. חירוץ פשוט בפנוי. קרא ביאוש: 'אבא, אבא!' דפק דפיקות נחרצות יותר וזרה, עד שביקשו להפסיק לדפק, הן רזה היא שאין בכך תועלת. שנראה אינם בבית.

אבל סימי היה עקש כתמיד, דפק בנחישות עוד ועוד, יותר ויותר –

"שׁעה, קומ. דופקים בדלת!"

התקשה לפלם את עיניו, לצוף ולעלות מן החלום אל קרקע המציאות. ואכן, הדפיקות נשמעו בברור, חזקות ונמרצות. "פתחו", נשמע הקול,

שימי וסימי

"שמעתי שרבינו נחמן מברסלב היה מתבונן לפניו בراتת הפטון, ואומר: 'תודה לך על הפטל, ותודה על העגבניות שבסלט ועל המלפפונים שבסלט, על הבצל ועל האנון, על הonym וועל הפלח ועל השמן שבסלט. תודה על חביבתך. על הביצים שבת, ועל השמן והפלח'... סימי מתבונן ונדי לוחבת ההודאה שלנו על השפע הרב'..."

"האם לך חמפני?", שאלת האם את סימי.

הnid בראשו לשיללה. "נדאי, גם לך! אבל בערך לציין שאתם זוכים לחיות בעולם של שפע עצום ורב, שלא זכו לו בדורות עברו. אתם חיים בمعنى העולם הבא!"...

עיפים היו, ופרשו לישן. האב קרא קריאת שמע שעל המטה, ובסיומו את הברכה כבר נעצמו עיניו. חלם חלום, ולפלא: ידע שזה חלום. לא נסחף לחשב שהוא מציאות. בחלומו, עמד עם סימי על שפת באר. ואoir החערבל ריח של אבק, וידע: עדו מתקרוב מאחריהם, בא לך ארת צעדיהם. איך אפשר להפסיק מפנוי, להicken אפשר להמלט?

סימי אמר בבהילות: "נרד בבאר!"

בחלוום, זה נשמע כפתרון הhypnotic ביוטר.

הסבירים, וסימי ירד ראשון. גם זה לא התרミה אותו.

שימי וסמי

לפנֵי שְׁגַפְרָץ. פָּאָן הַמְשֻׁטֶּרֶה!

הַמְשֻׁטֶּרֶה, לְחִשָּׁה אֲשֹׁתו בְּבָעַתָּה.

הָאָב נִטְלָ יְקִיו בְּחִפּוֹזָן וּמַהְר יְמַף אֶל הַדָּלָת, נִרְאָה מִזְרָח בְּבָגָד הַשְׁנָה.

מִיד, מִיד, קָרָא.

מִתְּחִדָּר כִּילְדִים הָצִיאָה הַשְׁלִישִׁיה, מִסְקָרְגָּתָה. מִתְּחִדָּר הַהוּרִים נִשְׁמַע קוֹלָה שֶׁל הַתִּינְקָת שְׁהַתְּעוֹרֶה. הָאָם הַנִּיחָה לָה לְבָכּוֹת. לְבָה אָמָר לָה שָׁמָוֹטָב לָה לְנִצְלָל אֶת הַדָּקּוֹת הָאַלּו וְלַהֲמִיר אֶת בָּגָד הַשְׁנָה בְּבָגָדים הַוּלְמִים יוֹתֵר לְקַבְּלָת פָּנֵי אֹורְחִים, גַּם אִם אִינְם קְרוֹאִים.

הָאָב פָּתַח אֶת הַדָּלָת, וּרְאָה שָׁגַם בְּדִירּוֹת סְבִיב נִפְעָחָה הַדָּלָת כְּרִי סְדָק. שְׁנַי שׂוֹטְרִים נִכְנָסׁו קְוּמִים, וְהַשְּׁאִירָו אַחֲרֵיכֶם אֶת הַדָּלָת פָּטוֹחָה.

מָה הַהְתִּפְרָצּוֹת הָזוֹ בְּאַיִשּׁוֹן לִילָה, אָמָר הָאָב בְּקוֹל שְׁהִיא אָמֹור לְהַשְׁמַע לְאָזְנוֹם הַכְּרוּיוֹת סְבִיב.

בִּינְדִינו יָדִיעוֹת שָׁאָפה מִסְתִּיר בְּבִיתָך עַתִּיקוֹת מִחְפִירּוֹת שְׁחַפְרָת בְּסִבְיבָה.

חַשְׁדוֹ הַתְּאִמָת. עדֹ.

וּזּוּ עֲבָרָה עַל חַק הַעֲתִיקוֹת תְּשִׁלְחָ, 1978, הַקְרִיא הַשׂוֹטֵר מַהְפַטְק שְׁבִידָה.

החלום שנ��טע

אני אכטיס..."

השוטר התקשוף למגרת הנעלים, כשהאב מביט בו במבט מושאע.

הוזין את הנעלים אנה ואנה, והאב אמר: "אחי, לא קח מתחשים. אולי

המטעות וחויפות באחד הנעלים, ופקתי אותך בגרב..."

השוטר הסתכל בו במבט אמלל. לבו של האב נצפת. גם השוטרים הם בני אדם, גם הם היו רואים לישן בשעה כזו, במקום שאיזה עדו יריד אוטם לארון אזהרים שלויים ולהפריע למנוחתם בחפות עקר.

"סעה, בונה! נשמע קולו של השוטר השני, המתחפש בחדר ילדים.

סעה מהר, והאב בעקבותיו.

שלשות הילדים עמדו והסתכלו בשוטר במבט מלעת. הוא מצא את שקיית הפטלין, הגלימה והפנדלים של סימי. עפה היתה הגלימה בידו אחת, ומטרע נחשת נוצצת בידו השנייה.

נוקף במטרע בזחיחות. "מה זה?", קרא בתורוות נאחזון, בלי לשים לב

שםי וסמי

אין ספק. עד.

העופל שבסמוך התחיל להתבהר: "יש בידכם צו ח بواس?"

"זדי!" השוטר האיג את האן.

"אם כן, מלאו את חובתכם. אך אנא, בעידנות, אל תהפכו את הבית."

האב הבית עצמו, ובקש: "הרשו לי להכנס לרגע ולהתלבש".

השוטר גחך: "אייננו לה סקלים. בגיןם תגניב את המטעות לכיסך, או פחבייא אותך בדרך אחרת".

"בוא אפי, ומשגיח עלי. מפה דקה". נקש קלות על פדלה, וכאם עונתה: "זה בסדר, אפשר להכנס". מצאוה יוושבת ומערסלת את התינוקת הנקננת. משך את החלצה והאכןסים על בגד השנה, ותחב את הרגלים לנעלי הבית.

השוטר החל בחפש, מגבב את הבגדים שבארונות על המטות, כשחאים מביבה בו במבט המומ.

משלא מצא מאומה, ערם ערמת בגדים בידיו ובקש להכנסה מגבב לארון.

האם התחננה: "בקשה, לא —

החלום שנקטע

לשעה, שלוש לפניות בקר.

"זה פונדריון", השיב סימי, ופקד: "פָּחֹזֵר אֶת זֶה מַיד! שֶׁלָּא פָּעֹז
לְגַעַת!"

"פונדריון! מענין. מייזו תקופה?" הוחנין.

האב פסע פנימה. "מהתקופה החשונהית", ענה. "אtha יכול לזהות
לפי הקטור."

"בעיני, הפל כתוב חרטמים", הגיב השוטר. "מייפה זה הגיע ליזק?"

"ההורים שלוי נתנו לי!" קרא סימי, "פָּחֹזֵר לִי אֶת המטבח!"

"אtha מוקן לחזור על ההצהרה המפליליה?" אמר השוטר. "סעה,
תרשם: ההורים שלו העניקו לו את המטבח... הוא הבית באב במפט
מאשים.

"אני מבין מה הבעה", אמר האב. "כלם hari יודעים שהיה כאן
בעבר ישוב עתיק. ננית שפְּצָאתִי את המטבח מתחת לבית, אז מה..."

"ואtha מוקן להצהיר על קה? שאל עדו.

כלם הסתובבו לעברו בבהלה.

"ננית, ובכן מה?"

תחנת הפרק

פרק יג

תחנת מס' 13

כש��מו הנערים בבלוך, כבר עלה השמש במעלה הרים. הם מצאו את האב באורחת הבלוך עם אשתו, דן במאירוע הלילה. "אנו נאלץ להסגור את סודו של סימי", אמרה האם. "אחרת", נמקה, "איך נסביר כיצד הגיע המטבח לידו?!"

"ראשית", ענה לה נחרצות, "אינו מסתירים סודות, בשום תנאי. ושנית, מי יאמין לך? הופיע הרי נשמע מה הוא! עוד יאשים אותו בחטיפתו. יפיקעו אותו מרשותנו, ויעבירו לו משפטה אמנה..."

"הו, לא!" התחללה. "אבל כלום אין חושש שיפיקעו לנו את הביתה? ! עוד עלולים להלאים את כל הבניין! הרי שמעט..."

"ראשית", ענה, "מי יכול להוציא שמצאו את המטבח כאן, אולי הוא נמצא בכפר... ושנית, הלא שמעט את לשון החוק: עתיקה שנഗלה או שנמצאה בישראל -

שםי וסימי

עדו חיה את חייו חזאב שלו: "ובכן, על פי חוק העתיקות של מדינת ישראל סעיף 2 א', ואני מצטט: עתיקה שנגלה או שנמצאה בישראל לאחר תחילתו של החוק, יהי היא והשתח שבו נמצאה או נגלה וכל כדרוש לשמייה לפי הgebenot שקבע המנהל, לנכס המדינה".

"זה אומר, כן?"

"שהמדינה פקיע את כל הבניין..."

עדו פנה אל השוטרים: "אני מודה לכם על עבורה יוצאת מוגדר הרגיל", הוסיף ידו ולקח את המטבח. "לכו לישן".

קד קידת לעג לעבר בני המשפחה, ואמר: "סלחו לי על השעה הפאורת, אבל הלא תודו שהתוואות הצדיקו את המאץ. לילה טוב". והפטיר מאחרי גבו: "עוד מקבל זמן. עצמי לך, פבואה בלווי משפט הולם".

סימי עמד ורקע. המזcurrת שהיתה לו מהורי נלקחה ממנה. "שיות", רקע ברגלו, "שיכון, שיקבר!"

האב הביט בו ברחמים, ומלא אחר האווי: 'אל תרצה את חברך בשעת בעסוי'. "ילדים, לחזור לישן. ולקום לא יותר מזמן קריית שמע..."

תחנת הפרק

הגדרכתו היא כתינוק שגשגה, וגדל בין הרים, ואינו יודע מאי מה מעמו ורתו. יש לרחם עליו, ולא לשנאו..."

"או שיחזיר את הפונדיון", הפטיר סימי.

"הוא יחזיר", השיב האב.

נבא, ולא ידע מה נבא.

"לאן היום", שאל האב את סימי.

"היום מחה לנו דרך ארכיה", השיב סימי. "לא אוכל לומר לכם לאן מועדות פגינו, תאלצו לסתוך עלי שאני יודע לאן עלי להגיע".

"כמה ארפה הדרך", חקר האב.

"לפחות פי שלוש מהדרך שהלכנו ביוםיהם האחרוניים".

"אם כן, לא נוכל לצאת בדרך", אמר האב. "קמפוס היום מאוחר, אמנם שלא באשמהכם" —

"באשחת מי שאסור לומר עליו ימח שמו", מלמל סימי. הפעם עוד בעבע בו.

"נקדיש את היום למוד, גלידה לישן מקדים, ונקיים ביחס לפנות בקר, לתפלת ותיקין. נאכל, ונצא בדרך בשעה לא חם כל כך".

שםי וסימי

ככל הידוע לי, מודיעין עלית היא מחוץ לשטח השיפוט של מדינת ישראל, וסעיף זה איננו חל עלי..."

זו הפעם הראשונה באותו יום שהיא חיכה, אבן נגולה מעל לבה.

כמה נפלא להיות נשואה לבעל עלי...

ילדים חזרו מהתפלה ויוסף שולם עטם. שמע מהם את מארעות הלילה, ושב לצד בעת הארוחה. "ימח שמו", הפטיר על עדו.

האב גמן מעליים. "אני מוחה", אמר.

"וואלו אני מסכים!" התפרץ סימי.

"שמעו", אמר האב, "מفتر להביע רגשות, אבל בנסיבות להנחיות כתורה, למגבלותיה.

הלא תראו —

הייש יצור מתעב מן המומר, וההלך קובעת שאשת מומר מתיבמת. ככלומר שם היא מות בלא בנים מצאה אשתו להנסה לאחיו, כדי שלא ימח שמו מישראל.

רואים אנו ששקדנו על תקנתו של מומר, כדי שלא ימח שמו —

כל שכן עדו, שאינו מומר, חלילה.

תחנת הפרק

האב הביט בו בהערכה, וסימני המשיך: "וְאַנְיָלָא מִדְבֵּר עַל אֲנוֹרוֹת
הַמִּים הַחֹסְכִּים אֶת הַשְׁאֵיבָה הַמְּפֻרְכָּת. אַנְיָ מִדְבֵּר עַל צְנַחַת הַבְּיֹב,
כֵּן, זו שְׁשִׁימִי מַעֲקָם אֶת הַאָרֶף כִּשְׁהוּא שׂוֹמֵעַ עָלָיה. אַנְיָ מַבִּין. כַּשְׁאַתָּה
מִפְנָה אֶת הַפִּסְלָת מְגֻופָּךְ אַתָּה מַבְּרָךְ בָּרָכה, בָּרָכת "אָשֶׁר יָצַר". וְלֹפְנָה
פִּסְלָת מַעַיר שְׁלֹמָה ? ! וְלֹא עִיר בַּת מַאַה וָעֶשֶׂרִים תַּוְשְׁבִּים, אֶלָּא עִיר בַּת
רְבָבּוֹת ! "

"הַעִירִיה דַוְגַת לְזָה", הַפְּטִיר שִׁימִי.

"אָבָל מֵמַתְּפָعֵל אֶת הַעִירִיה ? !

הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא דַוְגָג לְכָה, לו תֹּודָה וּלו בָרָכה ! " סִים שִׁימִי
בְּהַתְּרִגְשּׁוֹת.

"אַנְיָ מַתְּחִיל לְהַבִּין אַותְךָ", אָמַר הָאָב, "אָנוּ אַכְּנָן חַיִּים בְּתִקְוֹתַ פְּשָׁע
וְאַינְנוּ יוֹדָעִים לְהַעֲרִיכָה כִּיאוֹת, וְלֹהֲדוֹת עַלְيָה כְּדַבְּעַי ! "
וְהַסִּיף: "יִשְׁ סִפְר בְּשָׁם 'בְּכּוּרִי אָבִיב', מַהְרָבִי מַרְדוֹזִימִין. פָּתוּ
שָׁם בְּהַקְדָּמָה שְׁהָרָבִי מַרְדוֹזִימִין סִפְר, שַׁהְוָא שָׁמַע מִפְּי הַיְהוּדִי הַקָּדוֹשׁ
מִפְּשִׁיסְחָא צָ"ל, שְׁלַפְנִי בִּיאָת הַמְּשִׁיחָה יְהִי לְיְהוּדִים טֹב מַאֲוד.
וְהַסִּימֵּךְ זֹאת לְפָסּוֹק: "וְתַקְמִם בַּעֲדָד לִילָה", עֲדִין בָּזְמַן הַגָּלוֹת, "וְתַתְּמִן
טַרְפָּה לְבִיתָה". 'טַרְפָּה', הִנּוּ מַזּוֹנֹת. וּבְגִימְטָרִיא הָוָא 'טוֹב' פָּעָמִים 'טוֹב' !
וּמִסְפָּר שָׁם, שֶׁאָשָׁר הַרְבִי מַרְדוֹזִימִין מִסְרָא אֶת הַאֲמָרָה לְ'שְׁפָת אַמְתָה'
צָ"ל, בְּקַש הַ'שְּׁפָת אַמְתָה' עַט וְעַרְך אֶת הַחַשּׁוֹב, וְהַתְּפַעֵל מַאֲדָה.

שִׁימִי וְסִימִי

הַנּוֹעֲרִים פָּנוּ לְלִמּוֹד, וְעַלְוּ שׁוֹב לְאֲרוֹתָה הָאָהָרִים. הָאָב פָּנָה אֶל סִימִי:
"אָפָה יָדַע מָה אָפָה מְחַפֵּשׁ" —
סִימִי הַגָּהָן.

"גִּיחָא. אָבָל יָרְשָׁה לִי לְהַסִּיק מִפְּאָזָן, שְׁבִּיּוֹמִים הָאָחָרוֹנִים הַוּבְלָף
אוֹתָנוּ לְתִחְנַת סָרָק" ...

שִׁימִי נִשְׁאָר אֶלָּא בְּפֶלַיאָה, הַבְּיֹת בְּסִימִי וְחַכָּה לְתִשְׁוֹבָה.

סִימִי עָנָה: "זו לֹא קִתְּה פִּחְנַת סָרָק. אִם עָדוֹ הַזָּה לֹא קִיָּה מְפַרְעָעׂ לְנוּ,
קִיְּתִי מְرָאָה לְכָם" —

"קִיְּתִי מְרָאָה, מָה ? "

סִימִי הַתְּלִבָּב: "קִיְּתִי מְרָאָה לְכָם אִיךְ גָּרָא בֵּית קָדוֹם, מָה שְׁטָחוֹ,
אִיךְ דְּחַסְוּ בְּשַׁטְחַ הַצָּר מִשְׁפָּחָה עַם כְּפָה יְלָדִים, וְלַפְעָמִים גַּם עַם סְבִּים
וְסְבִּתּוֹת זְקָנִים. כְּפָה אַתָּם אַרְכִּים לְהַזּוֹdot עַל שִׁישׁ לְכָם חַדְרָמָגְוִרִים
וְחַדְרָשָׁה וְחַדְרָיְלָדִים ! "

"אַתָּה זֶה אֱנֹחָנוּ יוֹדָעים, פְּאָלָג. כָּבָר דְּבָרָת עַל קָה ! " הַפְּטִיר שִׁימִי.

"כֵּן, אָבָל זֶה לֹא הַפְּלָל", אָמַר סִימִי, וְהַמְּשִׁיךָ בְּשַׁטְחָה. "קִיְּתִים רְוָאִים
מְהוּ רְחֹוב, שְׁבִיל עַפְרָמְלָא מִתְּמוֹרוֹת. הָאָם אַתָּם יוֹדָעים לְהַזּוֹdot עַל
הַמְּרֹכְזָה הַמְּרֹאָה, וְעַל הַכְּבִישִׁים הַסְּלוּלִים ? "

לאן

פרק יד

לאן

למחרת השבימו קום. במנין הומיקין מצאו גם את יוסף שולם, והוא עלה אפם לאroitמת בקר חפוצה. ביצאתם מצאו שתחנות האוטובוסים מלאים ילדים ובני נער והמון גלגליים, ממעינים לאוטובוס שיטים לים. הם פנו להרגלים לשער הייאה הדרומי, והחלו ללכת בשימי מוביל. הוא פסע בהחלטיות ובלב קלשו פנה מזרחה, ושוב דרומה. השמש עלה במעלה הרקיע והקדירה את העולם, הכל היה חביל, נראה כאלו האדים באור רוטטים. שתי מהמיימות עד חפן, ולא הרגע ש עוד בקבדן. חלכו וחלכו וכוחם פש. השמש התחללה לנוטות מערכה בשימי הזקף ואמר: "כאן זה היה".

כלם עצרו, והביטו בו. הוא התישב תחפיו, ואמר: "כאן ישבתי, כשהוא הגיע".

"מי הגיע?" שאל יוסף שולם.

שים וסימן

וחשבתי, מדוע באמת יהיה כן. מדוע אנו זוכים לכזו תקופת שפע? ונראה לי שהקדוש ברוך הוא רוצה, שלא נשתוקק לאלה כדי להשיג טובות גשמיות גרידא, אלו יהיו לנו בשפע. אלא נשתוקק אליו כדי להשיג מדרגות רוחניות, וקרבת אלקים..."

שם ושם

שם נזף שיזף שולם לא שמע את הספור במלוואו, וענה: "הצדיק המסתורי". הוא ספר בקצתה את ספר השלכתו של סימי אל העתיד, כלומר, אל ההווה.

"כאן ישבי וחלתי לי, והשגהתי על הצען שרעוי כאן באחו" ...
עלשו לא היה זכר לעשב. העמק היה חסוף כלו, ומגניר בקמשונים.

סימי קם בנמצאות. "בואר", אמר ופסע בצד ערוץ. האב מהר אחריו, ורשער את הניעד. שני הנערים השתרכו בעקבותיהם.

עלג במעלה הגיא וסימי חתר לאכבה הקרוובה. טפס, והסיט ענפי שיח עבות. מאחריו התגלתה המערה.

סימי גמן, חפש מושהו, הבית פה ושם, זה זדקך.
קשה היה לקרוא לעמיקתו باسم זקפה. כתפיו היו שמוטות, ואכזבה עמוקה נפלה בפנוי.

רחמייו של האב ניכמו עליו. הבין שהשליך יהבו על הטענה, שבמקומות שבו השליך את העתיד, ימצא את דרכו חזרה. והנה, מפח נפש שכזה.
הושית ידו לכיסו ושלחה את פנסו, האיר על דופני המערה שנגלו

לאן

האָב חִסֵּם אֶת דַּרְפָּנוֹ.
עַמְדוּ זֶה מַולְזֶה, הַתְּפֻנוּ זֶה בָּזֶה. הַכּוֹחֲזָה לֹא הִי שְׁווִים. הַר שֶׁל
שְׁרִירִים מַולְאָבָרָךְ צָנוּם. אֵיךְ נִחְיָשׁוּתָם הִתְהַשָּׂה.

הָאָב נִשְׁאָא אֶת מַבְטוֹ וְאָמַר: "בְּרוּתִי אֶת הַנּוֹשָׂא. קְרִיתַת סְפֵר נְתוּנָה
תְּחַת הַקְּעִתִּקּוֹת הַיְּרָדֵנִי מִשְׁנַת תִּשְׁכְּוֹ, 1966. לְפִיו, מִתְרַכְּתֵר לְחַפֵּר אַמְרָ
עֲתִיקָות, אָבֵל כָּל עֲתִיקָה שָׁמוֹצָאִים חִיבַּת לְהַמְּסֵר לְנִצְּגָג הַשְּׁלֹטָוֹנוֹת
בְּתוֹךְ שְׁלוֹשָׁה יָמִים. אִם כֵּן, מִתְרַכְּתֵר לוֹ לְהַחְזִיק בְּעֲתִיקָה שָׁבֵידָו הַיּוֹם מִחרָּ
וּמִחרָּמִים".

עַדּוֹ שְׁמַט אֶת יָדוֹ.

"יִתְרַכְּתֵר עַל כֵּן, הַחְרָמָף אֶת הַמְּטֻבָּע שְׁהִיה בְּרִשׁוֹתוֹ שֶׁלֹּא כְּדִין. אַנְיִי תּוּבָע
מִמֶּךָּ לְהַחְזִירָוּ".

"כָּבֵר עָבְרוּ יוֹמִים", מַלְמָל עַדּוֹ.

"הָוָא רְשָׁאי לְהַחְזִיקוּ בְּרִשׁוֹתוֹ יוֹם נוֹסֶף", אָמַר הָאָב נִחְרָצָות.

בְּלֹא אָמַר חַטְטָט עַדּוֹ בְּכִיס מְכַנְּסִי הַעֲנָק, וְשַׁלְהָ מִשֵּׁם אֶת הַמְּטֻבָּע.
הַוּשִׁיטוּ לְסִימִי, שְׁחַטְפּוּ בְּהַתְּרָגְשָׁוֹת. "אֲפָה פְּחַזִּיר אָתוֹ מִחרָּ", מַלְמָל.

עַדּוֹ הַוּסִיף, מוֹבָס: "הַאֲמָמָת שְׁתַּחַתְּפָה אָתְּיִי בְּמִמְצָא שְׁמִצָּאת? מַה כְּתֻוב
בְּטַס הַכְּסָף? "

שִׁימִי וּסִימִי

לְעִינֵיכֶם גְּבוּהִים וּרְמִים, וְהַחְרִיד מְרַבָּצָם הַמּוֹגִי עַטְלָפִים שְׁהִיוּ תְּלוּיִים
אֲשֶׁר כָּלְלוּתָה עַל הַכְּתָלִים. בָּזְנִיחָה הַחְלוֹ מְטִיסִים לְעַבְרָם, וְהָם
נְסֹוגִי אַחֲרָ בְּבָעֵתָה.

לְפָתָע אָרוֹן עִינֵי סִימִי: "שְׁכַחְתִּי אֶת דְּבָרִי הַרְבָּ שֶׁה!"

כְּרָע עַל בָּרְקָפוֹ, וּבְקַשׁ מִהָּאָב שִׁיאָיר לוֹ בְּפָנָסָוּ.

הָאָב נִזְכֵּר שָׁסְפֵּר בְּשֵׁם הַרְבָּ שֶׁה, אֵיךְ הַזְּנִיחָה בְּתִדְוּרוֹת קְוַבְּרָת עִיר
פְּחַתְּפִיהָ. סִימִי פָּנָה בְּחַרְצָוֹת כְּפָחָל אֶחָר כְּפָחָל, וְהַשְּׁלִיךְ אֶת הַחְול
הַמְּפָנֵה מִאַחֲרָיו. הַחְלָל עַקְצָץ בְּנִיחִירֵיכֶם שֶׁל הַגְּעָרִים, וְלֹא הַרְגִּישׁוּ בְּעַנְנָת
הָאָבָק שְׁהַתְּקָרְבָּה אֲלֵיכֶם. כְּשֶׁשְׁמָעוּ אֶת קֹול הַפְּנָזָע הִיה מַאֲחָר מַדִּי.

עַדּוֹ דָלָג בְּקָלִילָות וְהַתְּקָרְבָּ אֲלֵיכֶם. "שָׁוּם דָבָר אִינוֹ מְרַחִיעָ אֶת שְׂוֹדְדִי
הַעֲתִיקָות הַקְּטָנִים וְאֶת מְדֹרִיכָם", רְטַזּ, וְהַתְּקָרְבָּ. צָפָה בְּסִימִי שְׁהִיה מְרַבָּ
כָּלּוּ בְּמַעַשָּׂיו. קְרָקָעִית הַמְּעָרָה הַתְּגַלְתָּה, וְעַמָּה זָהָרָה פְּסַת מְפַכָּת לְאוֹר
הַפָּנָס. סִימִי הַרְמִיחָה וְהַחְלָל לְקָרָא בָּה.

"פָּנָן לִי אֶת מִמְצָא הַעֲתִיקָות הָזָה!" רַעַם קוֹלוֹ שֶׁל עַדּוֹ, וְהָוָא הַוּשִׁיט
אֶת יָדוֹ.

סִימִי הַסְּתוּבָב אֶלְיוֹ וְהַחְוִיר. חַפְּנָן אֶת הַמְּפַכָּת בְּכֶפֶל.

עַדּוֹ צָעַד לְקָרָאתוֹ.

איך הופכים לב

פרק טו

איך הופכים לב

עדו החניע את רכבו ונעלם מן העין. הרכב השאיר אחריו ענן אבק, שנמוג בחשכת הליל. הם הדליקו את פנסיהם והתקדמו לאטם. מפעם לפעם חזו מקריםים את נתיבם, ואילות נסוגו מפניהם לחסות החשכה. תנשומות רפרפו בכנפיים בכבדות, ועתלאפים טסו ביעף מעל ראשיהם. העמק שקק חיים בשעות האפליה הקריורות.

שימי שאל את אביו: "האם יש לך הסבר על השינוי בהתנהגותו של עדו?"

"היה לך כוishi עוזר ונמר חרבךתיו", צטט יוסף שלום את הפסוק הנודע.

לסימי היה פסוק אחר, ידוע פחות: "גם אם יממן קולו אל פאמן בו, כי שבע הוועבות בלבד". נראה היה שהוא שוטם את עדו משטחה עזה, אינו סולח ואין מוחל.

שימי וסימי

זיק שובבות נאנץ בעיני סימי, שאמר: "צריך לשחק על הפענוח, זה כתוב בכתאב העברי העתיק". שימי ויוסף שלום חיכו. ידעו שסימי קורא כתוב זה בראיות. אבל המלה הראשונה היא 'לאוצר'!"

הוא שמע את אנקת ההפתקה שהשמי שני חבירו. "לאוצר?" אמר עמו בלחיות. "בידך כתוב סתר למציאת אוצר?" "אתה אמרת", השיב סימי. "עליך לשכט על זה, ולמצא את פענויח הרמזים".

"שפטאליהם", אמר עדו, ונפרד מהאב בלחיצת יד.

איך הופכים לב

בשבת החפְלָל הרוב בַּבָּיִת הַכְּנֶסֶת, ובסְמוֹךְ אֵלָיו יִשְׁבֵּת הַמֶּלֶשׁין מִדְשָׁן עַגְן. הרוב התחעלם מנוכחותו.

בקראית התורה הגיעו לששי והמלך נזכר בעליה לתורה. אפוף חשיבות עצמית קם לעלות לבימה, ולפתע נשמע קול דפיקה רמה מעמודו של הרוב. כל המבטאים הפנו אל הרוב, שקים מקומו וקראו: "עוצר! עומד על עמדך, מהחץ! איך מלאך לך לברך על התורה בפה טמא, המוסר יהודים וממנם למלכות! ובכלל, מה מעשיך כאן, במקום הקדוש? צא, טמא!"...

המלך עצר, המומ, ופנה אחורי בזעם, התקדם לעבר הרוב, מוקן להפליא בו את מכוחיו. אבל כל העדרה עמדת קאייש אחד, לחץ בינויהם כחומה בצורה. בחרי אף פנה לאצת מבית הכנסת בהניפו את אגרופיו כלפי הרוב ובני הקהלה. לאמר: עוד תחוישו את נתת זרועי!

"ברוך שפטרני מענשו של זה", הקטיר הרוב, והורה למלך

בקראית התורה.

פמה חדשים עברו, והתקנית פמעט נשכחה מהלב. בן נולד לייהודי באחד מקרים הסבכה, והרב הזמן לסנדקאות. נטל הרב את המוחל ואחד מתלמידיו, ועלה לברכה שטפיים לעדים. הברכה התנהלה

ניסי וסמי

האב פָּסָע בְּדִימִיה, ראשו מוזר. סְפָק שׂוֹקֵל אֶת צָעֵדוֹ, סְפָק שׂוֹקֵל את הגינוי. פתח ואמר: "דרך ארכה לפנינו. שמעו ואספר לכם ספר, מעשה שהיה.

פתח בספר: בעירה שאדייק שבפולין התגorder יהודי שהיה מלך פינבא אצל השלטון. מסר את ממונם של ישראל למלכות, והלשין על אחיו היהודים כדי למצא חן בעיני המושל. הוא ירד למשיהם, והיה לאימת הקהלה.

אבל הוא לא הספיק בכה, ורקש שיחלקו לו כבוד!

כל שבת היה מופיע בבית הכנסת. התישב במזבח, ליד הרוב, ורקש שיקראותו לעלית יששי, המכובדת שבעלויות לאחר עליתו של הרוב לשליישי. ואבוי היה לגבי אם היה שלא למלא את רצונו. למחרת היה זוכה לבדור משתראתי כדי לבדוק את פנקי חשבונותיו ולמצוא עלייה לפוטלים...

רב הקהלה נפטר, ובמקוםו התרמנה אחד מגודלי התורה שבדור, שאונה לו את העירה הקטנה והשלונה כדי לשקד בה על התורה במנוחה. אבל המנוחה היתה ממנו וחלאה, כי צעקת בני הקהלה הנאנקיים מחת מסירותיו של המלשן באה לפניו וטרדה את מנוחתו.

איך הופכים לב

לקראתו וארבע מאות איש עמו, נכוונים להשמד לחרוג ולאבד. מה עשה? "וישלח יעקב מלכים לפני אל עשו אחיו", עוזר בקרבו את רגש האחנה.

וכשנפגשו, השתקה יعقوב שבע פעמים "עד גשתו עד אחיו", עד שעוזר בקרבו את רגש האחנה. ואז קרה הפלא: "וירץ עשו לקראתו ויחבקו", שנשכו בכל לבו!

כפי הכתוב אומר: "כמים הפנים לפנים", כמו שעםם מושקפים את בבויהם של האנשים המתבונן בהם, "גן לב האדם לאדם".

הבנייה שזו הוראת התורה, ומיד התחלתי להפוך בזוכתו של אותו מילשין. הבני היא שואה אדם דחווי ומסכן. שבוי ביד יצרו קרע, ושפוט של השלטון הדורש מאננו להסגיר את אחיו. אין לו כח ואם זלב להתנגד לפערין, והוא חש שאחיו שוטמים אותו, ומרגיש שהשליטון בו לו. שהרי הגמרא אומרת, ששוכרי ערי שקר בזים להם...

פה אמלל הוא, ובז לעצמו...

ואולי אין החטא רק בו, אולי החטא תלוי בחנוכו ובגיהלו.

ומקהלה, אם מחדה מאננו, אבל אולי גם רחקה אותו...

כך הפטמי בלבו בזוכתו, עד שנכמרו רחמי עליו. עקרתי מלבי כל שמן טינה כלפי.

שים וסימן

בדרכו העדר, כשהלפקת הבחן במלשין הדוחר לקראותם על סוסו. הפנייה הייתה לפני נמנעת, ובשרה רעות. הפלמיד נחרד מפני הבאות. הבית ברוב, וראה שהוא שלו ורגוע. ככל צפה לפגיעה האפוייה. המלשין התקרוב כשחשות בידו. בהגיעו אל מרכבת הרב דלא מסוסו הארץ, נגע אל הרוב בהכנעה ונשך את ידו. התנצל על התנהגותו והבטיח להטיב דרכיו.

הרב גמן, הנימץ ידו על ראשו וברכו.

הלה עלה על סוסו, ורכב הלה. הרכבה המשיכה בדרך אל הברית.

"אלמלא ראייתי לא האמנתי", מלמל המזהל, שכבר התבונן לחזות בשפיקות דמים.

"אין כאן לא אות ולא מופת", אמר הרב. "אסביר לכם מה ארע כאן.

בשראייתי את המלשין מתקרב, הבני היא שארה עומדת להתרגש עליינו.

ובכל מארע, יש למצא את ההכנעה והדרך בתורה. התורה

הקדושה היא 'מפתח הדרכים' שלנו.

וזאי זכור לכם, שכאשר חזר יעקב מבית לבן, נודע לו שעשו בא

איך הופכים לב

"**כָּמוֹךְ**, בְּלִי שום הַפְּרִישׁ, כָּמוֹךְ, בְּלִי חֲלוֹקִים, בְּלִי תְּחֻבּוֹלֹת וּמְזֹמֹות,
כָּמוֹךְ מִפְשֵׁשׁ", ציטט **שיימי** את דברי קرمץ' ל' ב"מסלה ישרים", שאביו
משגנן להם بلا הרף.

"**בדיוק**", אמר האב. "וזאתם רואים, זה עבר!" ...

שיימי וסימי

ונתקאים بي: "כָּפָרִים הַפְּנִים לְפָנִים כֵּן לְבַדְּהָאָדָם לְאָדָם", ונכנסה גם
בו מתחשה טובעה. לאמר: אولي הרב עשה מה שעשה, לא כדי לפגע بي,
אלא כדי להרתיעני ולהזהירני לשוב מדרךי.

רב מלא את חותמו ופעל ללא משוא פנים, ומה לי כי אלין עליו...

מתוך מתחשות אלו הגיע אל הרכבה, הרכין ראש ובקש סליה...

האב סימן את ספרו והם המשיכו בדרךם בשתייה, הוגים בסיפור
הIMALF ובלקחו.

שיימי הapr את הדומיה: "האם לך נחגה גם עם עדו, אבלו. הפקת
בזכותו וסיגרת עליו בלבך, עד שנחפה לך לאוהב, כאלו?"

"אכן", אמר האב. "כבר אמרתי לכם, יתכן ואינו רע. בור הוא ועם
הארץ, ושונא חכמים כשהנאה עם הארץ למלמד חכם, שאומרים: 'מי יתן
לי תלמיד חכם, ואני שכך נחמור'. אבל זאת, משומשאים מפירים את
החרדים ואת ארחות חייהם, וחושבים שהם מתנשאים עליהם ומתקנדים
לهم.

וכי איזה חנוך קיבל, כיון למד. ומי הם חבריו...

בשלעצמם, הן יהודים הוא. אחינו בשירינו, ומוציאים אנו לאחים. לאחים
בנפשינו. הן נאמר: "ואהבת לרעך כמוך" —

ליל שמורים

שועל הפטה, וליישן!"

קמו מהשלחן כשהאב ממלמל: "וְאֵל אַפָּה תְּכִלֵּנָה מֶלֶמֶלָה... מזער..."

סימי אמר: "אולי אשב לישן מאחר יותר, יש לי עבודה דוחקה!"
האב הביט בו, מפתיע. "זה לא יכול לחפות למחר?"
זין של שובבות נצת בעיניו סימי: "הו, לא! עורי מחר עלינו לפתר
את כתוב החיקה!"
האב משך בכתפיו, ייעץ: "תסים מהר, ותשכב לישן. עבר עלייך יום
לא פשוט!"

"ומחר יהיה يوم עמוס עוד יותר", הבטיח סימי. "האם יש לך מפה
של האזור?"
"יש באטַלָס", אמרה האם. "אני שומרת את האטַלָס מימי הסמינר".
"מהו אטַלָס?", שאל סימי.

"זה ספר עם מפות של כל ארצות תבל, אבל על ישראל יש שם מפות
מפורטות בהרבה".

הלהקה לחדר השינה, וחזרה עם האטַלָס. ספרי חול אינם מנגינים בפולון.

ניסי וסימי

פרק טז

ליל שמורים

סרו כהרגלים להתפלל ערבית ועלוי לאירועה ערב. לאמר האורייה
ברכו ברכבת המzon, והאב שאל: "מצאת אפוא את אשר חפשת, מסר
מהאיש הקדוש. האם זה מסר אישי, או שאפתה יכול לשתקנו בו?"

"אני מניין שגמ זה וגמ זה. זה אמנים מסר אישי, אבל אין סודיו".

שם העיר: "אמרת, שהtabה הראשונה בו היא 'לאוצר'!"...

סימי הושיט ידו לכיסו, והוציא את טס הקסף. היו חרותות בו אותיות
מיוזרות. מפרק את הטס וקרא ברכיות: "לסימא, שא עיני. ואל אפה
תכלינה מלמעלה, ופתח הפה באזהה תשימים. ושלום".

נשא עיניו, והבט בhem.

האב אמר: "זה נשמע כמו כתוב החיקה, אריך לישן על זה לילה. מחר
בבקיר נחשב על זה ייחד". הוא חיך, "אם ודי תשכח לעזר לנו. בסמינר
פנתרי הרבה כתבי חיקה. ובאמת, אני מבקש: ברכבת המzon, קריית שמע

ליל שמורים

לאחר שאכלו, התרום האב לאחורה. אמר: "קעתה, הבה נדין בכתב החידה". הוא פנה אל האם וצטט: "לסימא, שא עיניך. ולאל אמה תכלינה מלמעלה, ושלום."

"השפטך: ופתח התבה בצדה תשים!" הזכיר סימי.
"נכוון". אשר האב. והוסיף: "זה ממשכו של הפסוק. ולאל אמה תכלינה מלמעלה, ופתח התבה בצדה תשים. יש למשה רעיזון?"
השתרעה שתיקה. הפל נגו במלים המברות ותתלוויות. מה זה יכול להיות.

"יש לירעיזון", אמר סימי, "אבל כדי לבדוק עליינו לחזר אל המערה".
כלם קומי, והאם אמרה: "חייב שיש לך להאטורף אליהם. מישחו חיב לשמר על הקטנה".

סימי נשלח לביתו של יוסף שולם, והאב הקפיד שבלם יחבשו כובעי מצחיה. מלאו את המימיות, וסימי לקח אותו גם شكית נילון תפוחה. היו בתוכה התפלין הגלימה והסנדלים.

זה הזכיר לאב: "היום התניתבת למסר לעדו את המבע".

"אם נפגש בו", ענה סימי.
"ונדי נפגש בו", אמר האב. "מענין אותה איך הוא צץ תמיד ברגע הנכון, אבלו הצמיד לנו מעקב!" התפלא.

שימי וסימי

סימי פנה אליו, ובקשה רשות להשפטך במבנית אלומניום מלכנית לאפיה.

"ודאי", ענתה. "מה ברצונך לאפות?"
"חרה", ענה בלשון התרגום. עוגה. "האם אני יכול להשפטך גם בתנור?"

"בודאי", ענתה, "אבל אנחנו הולכים לישן. לילה טוב".
דלת חדר השינה נסגרה.

סימי הוציא מפנירה מבנית אלומניום מלכנית, פמח את תדלת החיצונית, ויצא אל החשכה.

למחרת השבימו קום, והבחינו שישimi איןנו. מתחה היה מצעת,
כאלו לא ישבו בה. לא חדרו בו שישין בה וסדר את המצעדים.

ירדו להתפלל כותיקין ומצאוהו בבית הנסת, שופך נפשו במזמור
תהילים נרגשים. האב הבית בו, ונדר בראשו.

סימי חזר אף לארומת בקר. עיניו היו טרוות, ומקפים עגולים
שחרים. كانوا בכה באין הפוגות, או לא ישן יממה תפימה. האב שער
ששתי הסבות נכונות.

הפטין

יוסף שולם המתינו להם למטה. פנו אל היציאה הדרומית וחלכו בצד ימין. דרכם היה נירה להם, וגם עמס החם לא הקפיד כאמש. סימי חור לנושא האהוב עליו, כמה ספר עליהם גורלם בדור זה. ולא, אין הוא מדבר מבחינה גשמית אידיא, הוא מדבר גם מהבחינה הרוחנית

—

"מה אתה מדבר", הודיעק האב, "בלא הזרות הולכים ומתחמעטים!
הן אומרם בשם הגאון מווילנה שאמר, שיש לו השגה ברבותינו
ראשונים והגאונים, ואפלו ברבותינו האמוראים והפנאים, אבל אין לו
השגה בייחודי פשוט מזמן בית המקדש!"

"זו תשובה שלא מפני הענן", השיב סימי. "דוקא משום שהוא
גדולים כל כה, נדרש מהם מאץ רב פי פי! אין להם משג פה ספר
עליהם חלוקם, שהמשניות כתובות לפניהם, והגמר כתובה. ופרושים
להם סביר, וספרי פוסקים!"

"גם זה עוד יתברר", חיק סימי חייך עזיף.

האב הסתכל בו בעינים מצמצמות. הבוחר הזה מסתר מטהו. אבל גם זה עוד יתברר.

"אני מודה לך על האroit", נפרד סימי מהאם ההפוכה. "אשמח, אם תאמרי עלי תהלים..."

פעירה פה בתהון, לא מצאה מילים. הונחה בראשה, גרונה נשתק מהתרגשות. ילד חמוד, ילד מסכן.

ילד אבוד. פשטוט במשמעותו.
חיך לעברה, ואמר: "הה!"

חיכה, לפחות מלאה זו למד...

הפטין

"לא ידעתי", אמר סימי. "אבל אני מדבר על הפלאפונים כשלעצמם. כמה טוב שאין לנו אותם! כמה נפלא שאנו בני חرين לעצמנו, ועתותינו בידינו. שאיני זמין בכל שעה לכל אדם..."

"הממם... ומה עוד?"

"עתונות, למשל..."

"אבל זה עתון חרדי", מתחה האב.

"מה, יש עתונות אחרות?" פמה סימי. "אבל, תבין. אצלנו מתגוררים כמה עשרות איש, ויש לנו די והותר חידשות לדzon בלהן. על נשיאין גרוישין, לדות ופטירות, עבודה השדה והקיבול. בקרית ספר מתגוררים המוגנים, וכמויות החידשות בה עצומה, לבטה. מה לכם לדעת מה חדש בכל הארץ בלה, מי התארס פהומי נפטר שם, ולמה חיש לכל החידשות מכל העולם בלו!"

"אתה יודע", הוסיף, "דומני שביעולם הבא לא ימשף לחידשות. שנאמר: כי הלך האדם אל בית עולמו, מלמד שככל צדיק יש לו עולם משלו. וכי לו להכוות מחתפתו של חברו..."

האב המשיך בקהלתו, מהרהר.رأسו נוטה למטה והוא בועט בחלוקי אבניים שנקרו על דרכו. היא לא הוסיפה לשאל "ומה עוד?", כי נחש מה תהיה התשובה. הפריט הבא עליו יעביר הנער את שבט בקרתו, יהיה קרוב לנדיי אמצעי התחבורה היפה, מהמכונית עד המטוס.

שים וסמי

האב שתק, וחשבתי: הוא אפילו אינו משביר עד כמה הוא צודק! כי יש שוטנשטיין ויש מתייבטה, וקול הדר וקול הלשון. וספרים מראי מקומות ותורת רבותינו ראיishi היישבות. ויש את התקליטור התורני, אוצר השו"ת ואוצר החקמה. באיזה דור היה בזה סיוע לומרי ה תורה! ...

ונזכר, שבזמן רבותינו בעלי התוספות היו בקשר מאות אלף יהודים. ובשירת הפלמוד שם נאספו מכל רחבי הארץ עשרים וארבע עגלות מלאות ספרים. עשרים וארבע עגלות, הרי זו במות הספרים שאפשר לאסוף ביום מכל רחוב בקורת ספר! ...

האב התבונר משתיקתו. "תגיד", אמר, שוכן שהוא מדבר עם ילד בן תשע. "האם סבור אתה שאנו חיים בבן עדן? אין לו שטח אחר שבו אתם חיים בגן עדן ואני לא?!"

סימי התבונר וענה: "יש, ואני שישי. בראש ובראשונה, לנו אין פלאפונים..."

"אבל אני מחזיק בפלאון פשר", הודיע האב.

סימי פנה: "מה, הפלאפונים גדלים אצלם בגינה?!"

האב הסתכל בו, המומ. אך מיד הבין, ופרץ בצחוך. "לא, אין צורך לעשיהם, אבל הם זקנים להקשר לנדי שאינם פרוצאים לתכנן בלתי הולם!"

הפטין

"טוב, אבל האוצר אינו בפחים. וגם לא נsha במקור האפרים, כאלו!"

"אבל אתה רואה את העמק פרוש לפניך! הידוע יוסף שולם, וסימי
הבית בו בהרבה.

"נכון", אמר סימי. "עכשו, עליינו להגנס בראשו של כותב כתוב
הჩיקה. הוא יעד את האוצר לאדם מסוים" —

"הוא יעדו לך!" קרא יוסף שולם בהתרגשות, וסימי הניע בראשו
להסכמה.

"אבל אחרים עלולים היו למצו. והם יודעים לקרוא את הכתב, כי
זה היה הכתב השגור אצלם. איך יבטיח שלא יקדימו ויוכלו באוצר?"

"לכן השתמש ברמזים!" קרא שימי.

"ובכן, נגע אל הרמזים: ולא אטה תכלינה מלמעלה. מי יודע מה
זה?"

"תבת נח!" קראו הצעירים כאחד.

"גפלא!" קרא סימי. "מי זכר מה היו מדות הכתובת?"

"שלוש מאות אטה ארך הכתובת ושלושים אטה רוחבה", אמר שימי.

שים וסימי

לשם מה לקאר מרחקים, הוא ישאל. לדאות על פניו רום ולגמא
מרחבים. מה רע בהתנהלות אטיה על גבי חמורים עצלים. לאן ממהרים.
אלו היה הבורא רוצה שנראה במחירות הבזק, היה בורא אותנו לצפורים,
וירצאר לנו כנפים...

יש קו מישוף, המקשר בין הדברים. הפלאון העתונות והתקבורה
המוחירה, ועוד ועוד פריטים. הם מכנים את האדם לתזית, גורמים
לו להחרס על פני שטחים רבים, ומונעים ממנה להיות באמת את חייו
שלו...

הגיעו אל העמק כשהשמש עמדה במרומי הרכיע. הטעלו מנחה,
וטפסו לעבר המערה החסומה בענפי השיח העבות. ערו לידו, וסימי
הוציא שוב את הטע מכו. סקר את העמק למרגלותיו, והקria:
"לסימה, שא עיניך".

כלום הביתו בו.

אמר: "אני חשב שהפירוש פשוט. כדי להגיע אל האוצר עליינו
לשאת את עיני. מה אנו רואים?"

"כלום", ענה שימי.

"נו, באמת", סנת בו סימי. "הרי אין עיר! אני רואה, למשל, שמים
תכולים, וצקרים דאות..."

הפטין

"כְּשֶׁשִׁים סְנִטִימָטָר, לְפִי שִׁיטַת הַחֹזֵן אִישׁ", עֲנָה שִׂימִי.

הָאָב עֲנָה: "כְּפִסְיעָה שֶׁל אָדָם מִבָּגָר".

"אוֹ אָנוֹ אַינָנוּ יִכּוֹלִים לְמַד, פְּסִיעָתֵינוּ קַטְנוֹת. תִּמְדֵד אַתָּה, בְּכֻבּוֹד",
הָאָבָעָב.

"רָק רְגָעָ", רַעַם הַקּוֹל הַמְּכָר. כָּל הַמְּבָטִים נִגְעָצָו בְּעֵנֶפי הַשִּׁים שְׁזַזוּ
לְאַדְדִים, וּמַאֲחַרְיוּם הַופִיאָה דְמוֹתוֹ שֶׁל עַדּו בְּכָל גַּבָּה קַומְתָה. הוּא יֵצָא
מִן הַסְּבָבָה, וְהַזְּדִיעָ: "אָנוֹ אַמְדָד!"

"אַתָּה! נִשְׁפָר סִימִי וְהַתִּשְׁבַּעַל הַחֹול, קָרָס בָּאַחַת.

"אַנְיִי", עֲנָה עַדּו. וְשָׁאל: "מַאיָּה מְתִחְלִילִים?"

אִישׁ לֹא עֲנָה לו. לֹא חָשַׁבְיָה לְהַקֵּל עַלְיוֹ אֶת מְלָאָתָה הַגְּזָלה.

"טוֹב", הַשְׁלִים עַם הַמְּאָב. "אוֹ אָנוֹ מְגִימָה שְׁמַתְחִילִים מִהְמַעַרָה".
פְּסֻע שְׁתִי פְּסִיעָות לְאַחֲרֵיו, וְהַחַל פּוֹסָע בָּאַצְעָדִים מִדּוֹדִים יָשָׁר, בְּמוֹרָד,
כַּשְׁהִיא סְוָר בְּקוּל אֶת צָעְדוֹיו. כָּלָם עַקְבָּיו אַחֲרֵיו בְּשִׁתְיקָה מַרְכָּזָה.

"הַלְּךָ עַלְינוּ", נִאָק שִׂימִי. "אַכְלָנוּ אַתָּה!"

סִימִי הַבִּיט בָּו בְּתִמְהוֹן. מָה הַוָּסָח? מַיְ הַלְּךָ עַלְינוּ, וּמָה אַכְלָנוּ? ...

כַּמָּה טּוֹב שְׁאַשְׁתִּי לֹא הַצְּרָפָה, חָשַׁבְיָה הָאָב. לִפְחוֹת קָאָב הַלְּבָב נַחַסְךָ

שִׂימִי וְסִימִי

"לֹא, חֲמִשִּׁים אַמּוֹת רְחָבָה וְשַׁלְוֹשִׁים אַמּוֹת קַומְתָה", תִּקְוֹן יוֹסֵף שְׁוֹלָם.

"אָה, נְכֹזֶן", הַסְּכִים שִׂימִי.

"וּמָה חֲסֵר?" שְׁאָל סִימִי.

הָאָב הַבִּיט בָו, מַטְרָד. הִיה לו רָשֶׁם, שִׂסְיִמי מַצִּיג כִּאן הַאֲגָה. בְּפִנִי
מַי?

אָבָל, חָשַׁב. זֶה, כְּשַׁלְעָצָמוֹ, לֹא הִיה פָה מַטְרָד. יִשְׁוּדִים שָׂאוֹחָבִים
לְהַצִּיג, גַם אָנוֹ קַהְלָם. הַטְּרִיד אַתָּה יוֹתֵר אִיפָה עַדּו. פָּמִיד הַופִיאָ
בְּתִזְמָנוֹن פָה מַשְׁלָם. וְעַפְתָה, כַּשְׁהָאֹצָר עוֹמֵד לְהַחְשָׁף, גַּעַלְם וְאַינָנוּ?!

סִימִי הַמְּתִין לְתִשְׁוָבָה, וְהָאָב גַּאֲלָם מִן הַמְּבוֹכָה: "עֲדַיָּן אַינָנוּ יוֹדָעִים
לְאַיִּזהְ קְוִין לְמַד, הַאָמִין יָשָׁר או בָּאַלְכְּסָוּן, לִימַן או לְשָׁמָאל".

"בְּדִירָוק!" צָהָל סִימִי. "לִשְׁמָ קָה, בְּחַר מְנִיחָה חָאֹצָר בְּפֶסְוֹק הַזָּה,
וְאֶל אַפְתָה תְּכִלִינָה מַלְמָעָלה. נִתְבּוֹנֵן סְבִיבָה, לְאַיִּזהְ קְוִין אָפְשָׁר לִימַס אֶת
הַפְּסִיק הַזָּה?"

הָרָאָשִׁים סָבוּ סְבִיב. מוֹלָם הַשְּׁתְּרָע הַעֲמָק, לִימַנָּם הִיה עַרְוִיז הַנְּחָל.

לְשַׁמְאָלָם הַתְּרוֹמָמָה הַגְּבָעָה. זֶה הַמְּקוֹם הַיְיחִיד שְׁבָא בְּחַשְׁבּוֹן.

הָאָמָנָם?

"אָם לֹא נְנַסָּה, לֹא נְנַעַ", פְּסִיק סִימִי. וְשָׁאָל: "כַּמָּה הִיא אַפְתָה".

הפטין

יש לו פוחות נפש בלבתי מצוים, החלטתנו. נזכר באמרתו של הגאון מווילנא שאין לו ממש ביהודי פשوط בזמן הבית. או, הסבר נוסף. יתכן שהוא בעת תראומה, שtagim חוצה ותשפיע עליו רק בעבר זמן. כמו אבלים שחוו אבדון ונראים שני נפש, כי עליהם לעבור את האבל כדי להזכירו. זה מתקlid שאורך זמן. או, אפשרות נוספת עלה בראשו.

שים וסמי

מפחה. שלוש מאות צעדים. שמי לא שער שהזה כה ארוך. לא חשב שפהת נח היתה בה גדולה. כשהעמד מלספר, נראה לה קטן ובזידר שם בעמק. ושימי נזכר בדרכיו של אביו, שכלות הפל, עדו היא באהמת אדם קטן ובזידד...

עדו נשא מבטו למעלה הגבעה שמתנשאת לيمינו, והתחילה לטפס בה. קולו הגיע אליהם מרחוק, סופר עד חמישים. "הגעתי. זה פאן?" רעם קולו. הסתכל לימינו ולשמאלו, וקרה באזבנה: "אין פאן כלום!"

"או פחוור", צעק לו שמי.

"אל פאנו לו!" סגן שמי.

עדו הביט נבוֹך לيمין ולשמאלו ופסע פסעה למעלה, أولי פסע פסעה קטנות מדי, וסקר את השיטה. לא ראה דבר, רק חול, אבנים, וקמשונים. פסע פסעה נוספת, ולפתע הכריז בתרוועה: "הה, מצאתי!"

רץ לימינו וכרע על ברקיו. התחילה לחפר בעשר אצבעותיו וחלץ ליח חרס מלבני, חרוץ סימנים. הניפה אל על בגיל, והחל לרקד עמו בתנועה.

יוסף שולם בכה. "גלאן, גנב", התחיפה, "פחויר, זה לא שלך!..."

האב ראה, ולבו נחרם. הביט בבנו המזענע, ובשמי המסתכל במחזה בשינוי נפש.

שימי וסימי

פרק ייח

הרקוד

האב החליט לחקל על סימי את עבודת האבן, הבלת הארץ. "תגיד", שאל, "לא אכפת לך שהוא זכה באוצר ? ! "

"יהי לו אשר לו", ענה סימי בהשלה. "הכל ממשמים. מי יענויומי יעניש, מי ישפֶל ומי ירום ! "

"אבל זה היה מיעדר לך, וחמק מינך ! " החפרץ יוסף שולם.

"לכם פל, אם זה היה מיעדר לי זה היה שלי", ענה סימי. איזה חסן אמרנה ! "וחווין מהה, הרי יש להודות על הרעה בשם שמורים על הטובה, באותה שמחה. שריו איזה שיר", בקש.

"טוב לי, טוב לי, תורה פיך מאלפי זהב וכסף". היה זה השיר הראשון שעה בדעתו של סימי. סימי קלט חיש מהר את המנגינה, אחז ביד שני תברירו ופתח ברקוד סוער. "לא רק עדו יודע לרקוד, גם אנו יודעים. הוא רוקד על אלפי זהב וכסף שזכה בהם, ואני רוקדים ממשחתנו על תורה

הַרְקִיעַ

"אָבִיו שֶׁל שִׁימִי אָמַר שֵׁישׁ לְדוֹן אֶת עָדוֹ לְכַפֵּר זָכוֹת", אָמַר סִימִי שֶׁלֹּא
לְעֲנֵן. "הִוא תִּינּוֹק שָׂגַבָּה, וְאַינוֹ אָשָׁם".

"גַּם תִּינּוֹק שָׂגַבָּה הוּא גּוֹלֵן", הַטִּיחַ יוֹסֵף שׂוֹלֵם.

"כֵּן", אָמַר סִימִי, מִזְעַד לְכֵה שְׁהַרְחַפֵּן מִצְלָם אוֹתָם וּמַעֲבִיר אֶת
הַתְּמוּנוֹת לְעָדוֹ. "בָּאוּגַּו, נְחֹזֶר". הַחֲשֶׁכָּה הַתְּחִילָה לְהַתְּעֻבוֹת, וְהַם הַדְּלִיקוּ
אֶת פְּנַסְיָהָם.

"לָא, כָּבוֹא אֶת הַפְּנַסִּים!" הַוְּרָה סִימִי.

בְּהָיו בּוֹ בְּלֹא הַבְּנָה.

"אַנְּגַדְתָּה שְׁעַדוֹ יְרָאֶה בָּאָרֶץ הַאַחֲרוֹן שְׁהַתְּמִלְנוּ לְחֹזֶר".

— "וְאֵז?"

"וְאֵז, כִּשְׁתְּשַׁתְּרֵר אֲפָלָה מְחֻלָּתָה, נְשֻׁובָה".

רְאָה שָׁהַם מִבְּלָבְּלִים, וְהַסְּבִּיר: "פְּתִיבֵינוּ, אָבִיו שֶׁל שִׁימִי אָמַר, שְׁעַדוֹ
הִוא תִּינּוֹק שָׂגַבָּה, וַיְשׁוּרְחֵם עָלָיו".

"שְׁמַעַנוּ אֶת זֶה כְּבָר", הַפְּטִיר שִׁימִי.

סִימִי הַתְּعִלָּם מִדְבָּרִים. "לְדַעַתִּי", אָמַר, "הִוא בְּכָל הַרְשָׁעִים שֶׁעַל
פְּתִיחָו שֶׁל גַּיהֲנָם אִינָם חֹזְרִים בַּתְּשִׁיבָה. עַלְיוֹ נְאָמֵר גַּם כִּי יִמְגַן קָולוֹ אֶל
תְּאַמֵּן בּוֹ, כִּי שְׁבַע תְּעוּבּוֹת בְּלָבּוֹ".

שִׁימִי וְסִימִי

הַשְּׁם!"

הַאֲבָב פִּרְשׁ יְדֵיו וְהַצְּطָרָף לְרוֹקְדִים.

סִימִוּ לְרָקֶד, וְהַתִּינְשׁׁבוּ מִפְּשִׁים, מִחְנְשִׁפִים וּמִתְּנְשִׁמִים, עַל הָאָרֶץ.

שִׁימִי שְׁאֵל: "אָבֵל אֵיךְ יְדַע עָדוֹ לְהַסְּתָר בָּאָן, בְּאַלְגָּה. וְאִם קִיְינָה דּוֹחִים
אֶת בָּאוּנוּ לְמַחר, הָאִם הַיְהָ מִסְתָּר בָּאָן יִמְמָה שְׁלָמָה?!"

"וְאֵיךְ יְדַע אַחֲמוֹל, וְשַׁלְשָׁוּם?" שָׁאַל יוֹסֵף שׂוֹלֵם.

"אִינְכֶם מִבְּיִנְים?" אָמַר סִימִי, "אֲפָם הַרִּי בְּנֵי הַדָּוָר הַמִּתְקָדָם. אֲפָם
הַיִּתְּמַמְּרִים לְהַבִּין!?"

נְשָׁאוּ אֶלְיוֹ מִבְּטִיחָם, וְהִיא הַבַּיִת מִעָלָה.

גְּבוֹהָ מִעַלְיכֶם רְחַף רְחַפֵּן זָעִיר, נְרָאָה כָּצְפּוֹר טְרֵף הַחַגָּה בּוּמְרוּם
מִעַל טְרֵפה. סִימִי אָמַר: "שִׁימִי הָאֵיר אֶת עַיִן, כִּשְׁאָמֵר שְׁעַדוֹ עַף עַל
עַצְמוֹ..."

"אוֹחַח", הַפְּטִיר שִׁימִי, "אֵיזָה בָּאוֹס!"

"מְעַנְנָן מֵהָה הַיְהָ כְּתוּב בְּלִוִּים הַחְרָסִים", אָמַר יוֹסֵף שׂוֹלֵם. "אִם הִי אֶלְוָ
הַוּרָאות הַגַּעַת אֶל הָאָזָר, נְרָאֶה לִי שִׁיאָרְכוּ שְׁנִים עַד שְׁעַדוֹ גַּיִע אֶלְיוֹ".

הַרְקִיעַ

"או אָם זֶה הַיּוֹם הַפְּתִינוֹן", שָׁאל הָאָב, "מָה הַפְּתִירָן הָאָמֵת לְכַתֵּב
הַחִידָה?"
"בָּאוּ נָשָׂור", אָמַר סִימִי.

שִׁימִי וּסִימִי

אָבֶל אָבִיו שֶׁל שִׁימִי אִינוֹ סָבּוֹר כֵּה. נִיחָא.
או הַחֲלַטְתִּי לְרֹפֵד לְעַדוֹ אֶת תְּדֻרֵךְ חָזָה.

אָמַש בְּקַשְׁתִּי מַאֲמוֹ שֶׁל שִׁימִי אֶת מִפְתַּח הָאַזְוֹר, וּמִבְנִית אֲפִיה. אָתָם
הַלְּכָתָם לִישָׁן, וְאַנְיִירְתִּי וְאַסְפְּתִי כָּל, עַרְבָּתִי בָּמִים וְאַפִּיתִי. כַּשְׁהִגִּיעַ
לְחָצֵי אֲפִיתָיו הַוְצָאתָיו מִן הַפְּנִיר וְתַרְטַתִּי בּוֹ הַוּרָאות בְּכַתֵּב הָעָבָרִ
הַעֲתִיק. יַקְהַלְוֵן עַד שִׁיפְעָנָה, אָבֶל הַוּבְלָתָיו סָחָור. בַּסּוֹף יִמְצָא
עַצְמוֹ בָּהִיכָּל יִשְׁיבַת עַטְרָת יִשְׂרָאֵל.

שֶׁם יִמְצָא אֶת הָאָזְרָה הָאָמֵת..."

הָאָב הַתְּחִיךְ, וְשָׁנִי הַגְּנָעָרִים פָּרָצָו בָּצְחוֹק מִשְׁתָּרוֹ. שִׁימִי גַּמַּן קָדִימָה
וְטָפֵח עַל בָּרֶכִיו. וּסִימִי אָמַר: "בָּורָכָה וַיְחִפְרָהָה, וַיַּפְלֵל בְּשַׁחַת יְפֻלָּל..."

עַכְשָׁו הַבִּין הָאָב, מַדְועַ פָּעֵל סִימִי בְּלִילָה.

מְשׁוּם שְׁבִיּוֹם הֵם הָיּוֹ פְּתַח הַמְּעַקֵּב שֶׁל הַרְחַפֵּן.

אָמַר: "וְאַחֲרֵי שִׁיצְרָת אֶת לוֹת הַחְרָס עֲשֵׂית רַגְלֵי אֶת כָּל תְּדֻרֵךְ בְּחַשָּׁה,
וְמַדְרַת אֶת סְמָרָקִים, וְהַטְמַנֵּת אֶת הַלוּם" –

סִימִי שְׁמָק, וְהָאָב אָמַר: "אֵין עַלְיכָה..."

הפתرون

לכְבָהִי הַמֵּעֶרֶת שֶׁהָיוּ שְׁקוּעִים בָּאַלְלֵיהֶם, הָאוֹר לְאַגְיָע אֲלֵיכֶם.
הַמְשִׁיחַ לְהַקְרִיאָ: "וְאֶל אַפְתָּח תְּכִלָּנָה מִלְמָעָלה, וְפָתָח הַתְּבָה בָּאַדָּה
תְּשִׁים". אַלְמָת הָאוֹר חָגָה סְבִיב עַד שְׁהָגִיעָה מַעַל לְפָתָח הַמֵּעֶרֶת.
לְאוֹרָה נָצַנְצָן טָס כְּסָף שְׁגַשְׁעָן עַל מַדְף סְלָע.

הֵם הָיו כִּמְהֻפְנִיטִים. לֹא חָשָׂיו לֹא בָּרִית הַדּוֹחָה וְלֹא בָּחָם הַמְּסִיט. עִינֵּיהם נְגַעֲצָו בְּטָס הַבּוֹקָב בָּאוֹר הַפְּנֵס. דָּרִישָׁת שְׁלוֹם מִלְפָנֵי לְמַעַלָּה
מַאֲלָפִים שָׁנָה, הַמְּיעָרָת לְחֶבְרָם.

"אֵיך מְגִיעִים לְשָׁם", שָׁאל סִימִי.

"תְּטַפֵּס עַלְיִי", אָמַר הָאָב.

"לֹא אֲגִיעַ", הָשִׁיב סִימִי.

"אַנְּיִ אֲטַפֵּס עַל כְּתָפֵיךְ", אָמַר יוֹסֵף שׂוֹלָם, "וְסִימִי יַטְפֵּס עַלְיִי".

"אָוְלִי אָז אֲגִיעַ", אָמַר סִימִי. "חַפְכוּ, יִשׁ לִי רְעִיּוֹן. אַקְטָם עַנְפָּה מַה שִׁיחָן שְׁבַחוֹן, וְאָם לֹא אֲגִיעַ, אָוְרִידָו בָּאַמְצָעִותָו".

הַעֲנָפָה נִקְטָם, וְסִימִי תְּחִבֵּי בְּחַלְצָתוֹ. יוֹסֵף שׂוֹלָם טַפֵּס עַל כְּתָפֵי הָאָב. עַמְּד בְּשֶׁרגְלַיּו פְשׁוּקָות וַיְדַיּו מְגַשְׁשָׁות אַחֲרָה. אָבֵל מוֹלָו לֹא הָיָה קִיר. מוֹלָו הָיָה פָתָח הַמֵּעֶרֶת. יָקִיר חַתְרוּ בָּאוֹיר, כְּמַעַט נִפְלָ, וּבְרוּגָע

שִׁימִי וְסִימִי

פרק יט

הפתרון

הַחַשְׁכָה הִתְהַסֵּם. רַגְלֵיכֶם נְגַפְוּ בָּאַבְנִים וְנִשְׁרְטוּ בְּקֹצִים. לְבֶטֶוף נִצְבוּ לְפָנֵי הַחוֹסָם אֶת הַמֵּעֶרֶת. "אֶת הַפְּנִיסִים תְּדַלֵּיקוּ רַק בַּמֵּעֶרֶת. כִּי שְׁעַדוּ לֹא יַדַּע שְׁחוֹרָנוּ", אָמַר סִימִי.

הַסִּיטו אֶת עַנְפֵי הַשִּׁים וְנִכְנָסוּ לַמֵּעֶרֶת. הַעֲנָפִים הַזְּדַקְפּוּ אֶתְרֵיכֶם וְחַסְמוּ אֶתְהָה. הִיא בָּה רִיחָן דְּחוֹס שָׁל לְשָׁלַשָּׁת עַטְלָפִים וְחָם גּוֹפָם. "לְהַדְלִיק פְּנִיסִים", נִשְׁמָע קוֹלו שֶׁל סִימִי, אַרְבָּע אַלְמָות אוֹר רְטָטוֹ, וְחַמּוֹנִי עַטְלָפִים זָעוּ וְנָעוּ, עַרְכוּ מַטָּשׁ מַעַל רַאֲשָׁם.

"אֵי", צָוח שִׁימִי כַּאֲשֶׁר עַטְלָפָן נִאָחוּ בְּפִיאוֹתָיו.

סִימִי קִיה מַמְקָדָה. "הָאָמָת, שְׁהַטְעִיתִי אֶת עַדּוֹ", אָמַר. "אֵין כֶּל אוֹצָר".

הַשְׁלֹוֹשָׁה בָּהוּ בָּו, וְהָוָא הַסְּבִיר: "פְתִימָת הַטָּס הִתְהַסֵּם לְסִימָא, הִינְנוּ שְׁהַמְּסִר מֵעַד לִי, עֲבוּרִי. הִינְנוּ לְסִימִי, שְׁמַשְׁמָעוֹת אֹזֶר".

הַמְשִׁיחַ לְצַטְטָט: "לְסִימָא, שָׁא עַיְנִיךְ", סִימִי בָּנוּ אֶת אוֹר הַפְּנֵס מַעַלָּה,

שימי וסימי

האחרון חפש בידיו את משקוף הפטח. סימי וסימי פלטו נשיפת הקלה. וסימי מסר את פנסו לשימי, שהAIR לו בשני פנסים.

סימי החל לטפס על גופו של האב, כשהוא נתמך בידי שימי שתחב את הפנסים לפיו. כשהגיע לכתפי האב שב שימי לאחיז בפנסים. סימי התחיל לטפס על גבו של יוסף שולם, שנחטך בקירות המערה לבלי יפל. הגיעו לכתפו והניח עליו ברך, נסה לעלות עם ברכו השניה, וمعد.

כמעט נפל לידי הפרושות של שימי, אך מיד התיאב ועלה. עשה את הבלפי יאמן. הוא עמד על כתפיו של יוסף שולם. בלוז רוד מהמאמן, מהחלשה, ומהסר השניה. פשט ידיו נכחו, ונשען על הקיר הקרי.

עמד כך כמה דקות, כדי להסדיר את נשימתו. לאחר מבחן הרפה מאחיזתו בקירות המערה, גשש בידיו כלפי מעלה, וכמעט הגיע...

חסרו לו כשלושים סנטימטרים, כחצי אמה.

גופר בענף שבחלצחו. נשען לקיר המערה ביד אחת, ובידו השניה חלצו. התחיל להכות ולחבט בו לעבר הטע. הפה, והחטייה. חבט, וחטייה. חזקף על קצות אצבעותיו והכה בענף, אבד את שוויו משקלו ונפל.

אייה נס ששימי היה שם, ליקלט אותו. שנייהם נפלו לאדמה.

שימי וסימי

יחד עמו, צנחה גם הטעס.

התגער וקם, נושא נושא בכבאות. גם שימי קם, ויוסף שולם גלש מכתפי האב. סימי גמן להרים את הטעס, העיף בו מבט, והגינו לשפתחו. אמר: "הוא כתוב בכתב אשורי, בכתב הקדרוש. אין דברי חילין!"

מאתורי הווסטו ענפי השיח החוסם את פי המערה.

עדו נכנס, נחש. "תן לי את הטעס!" פקד.

נתן קיה לחתוך את הפתמה בסכין.

עדו גח. "חשבתם שאתם חכמים מחכמים. פניהם לחזר למודיעין בפנסים כבויים, כדי שלא יוכל לאתר אתכם..."

"אין ספק", נחים בהערבה. "זו היתה הארץ מפלאה, שגרמה לי לתחות כמה דקות. אבל מיד הבנתי מה מסתתר מאחריה. הבנתי שאתם וدائ זוממים לחזר אל הארץ, ולמצוא את קואצ'ר. הבנתי שלwich החרס היה רק פטיון. השארתי את לום החרס מאחרי, והתגנבתי מאחריכם. כשהוא יצא לקטם את הענף כמעט שגלה אותו".

הוא פיון את דבריו אל סימי, כשהוא גוחן לעברו: "אפה שחקן שח מעלה, מתגנן מהלכים מראש. אבל כשלפת, במבחן התואאה... אוז עכשו, תזדה בהפסד!

הפטرون

ובידיו הימנית אחו בטס. כמו שעשו אמר, היה זה מלחת מוחות. וכמו שהמצב נראה, עדו נאש בה.

הוא התנשם והתנשך בכאב בפה פעור למחצה. חזהו עליה וירד בתכיפות. מבטו נוד מעדו לאב, מהאב לשימי ולヨסֵף שולם.

אמר: "לא סימנו לפעג את ההוראות בטס".

אייזו שליטה עצמית מדהימה! חשב האב. הוא עומד בפני תבוסה מחלטה, וודנו חושב על פתרון ההוראות!

ושימי המשיך: "המלה האחרונה בטס היה זה: ושלום!"

נשא עיניו אל האב, שימי וヨסֵף שולם, ושפתיו לחשו: "שלום" -

התיק מהם את מבטו לטס, ושפתיו לחשו את הקתוב בו.

ילפטע הבזיק ברק אדר, פרען של המוני עטלפים התפרע במשק כנפים. הם עצמו עיגיהם מפני החרואמי.

קשפתהון, שימי לא היה שם. גוז ונעלם.

שימי וסימי

את הטס בבקשה. יחד עם הטס הקודם, והפטבע הקודמה.

פרשא לי לומר, יש עוד מטבעות נחות רבות, אבל כלן שחוקות ובלויות. אלפים שניהם עושות את שלחן. אבל המطبع הזאת נוצחת, אבל זה עתה יצאה מן המطبعה! ...

האב החערב. "אם לי, עדו, מה גרים לך להיות פה מטרמר, לדרכ את כלם, לשנו את כלם. מה עשינו לך?"

מבטו של עדו לא מש מסימי. ענה מאחרי גבו: "אסביר לך אחר כן.

כעת — את הטס" ...

"הטס לא יברח. תסביר לי כעת".

"טוב, אומר לך בקצרה. אני לא מאמין بكل דבר שאיני רואה ואני מבין, ואני יכול להגיד איך הדברים מאמינים בכל מה שאיני מאמין", נbam.

"הבנות? זהו! הוא השיט ידו -

"זעכשו — את הטס!"

סימי עמד מולו. בידו השמאלית לפת את שkitת הנילון שהbias עמו,

ה רזה |

"טוב, אָז אַתָּם בְּאִים אָחִי, בְּטֶןְדָּר?"

"ברצון", אמר האב.

"אָז אָנֹי הולך לְהַכִּיא אֶת הַרְכֵב".

הוא יצא, והאב אמר: "זו העת להודות לשימי, שbezוכיתו זכינו להכיר את סימי. אבל שלא נשכח את השעוור שלמדנו מפנו, להכיר ולהזכיר את השפע המרעף עליינו, ברוחניות ובעשיות. בפazon ובגאות, בפואר ובתחבורה" —

"חבר'ה, לוז. כבר מאחר", נשמע קולו של עדו.

יצאו מהמערה וחציו את הספק, ועלו על הטעגר שהמתין בחוץ. "עוד לא התפללנו ערבית", הזכיר האב, "ונקיה שנמצא מכאן".

"אֲתָה מַצְטָרֵף אֲלֵינוּ לְהַשְׁלִים מִנּוּ?" שאל את עדו.

"למה לא", נهم עדו והתגניע את המכוניות. אלומות פגסיה האירו את הדריך והם עלו בಗבעות וירדו בעמקים. המכוניות קפזה וдолגה והם הפלטו מצד לצד. "זוכרים ששימי הזכר להכיר טובה על הקבישים הסלולים והחלקים" —

לא, יוסף שולם לא זכר. האב נזמר ששמע זאת מפנו אישית, אבל זו הצעירות להזכיר. נראה לו שאמרותיו של סימי יליו אותך בעתיד הקרוב.

שימי וסימי

פרק כ

ה רזה |

עדו היה חור, עיניו קמו. מבהיל ומבעת פתח את פיו. "מה... מה זה היה..." למש בשפטים רוטטות.

"פשוט מאוד", הסביר לו האב. "סימי היה אורט מעין אחר, והוא שב לזמן. המטיב שהחרמת מפנו באמת נתן לו על ידי הורי. לא בכדי היה לה נוצץ. עשית טוב עם בחור יקר"...

"לא... לא ידעתי... אבל..." קולו עליה לאזחה והוא הזעק: "אבל זה לא יכול להיות"...

האב אמר ברוך: "מתי תבין, שלא אתה הקובל מה יכול להיות ומה לא"...

ההברה חדרה למוחו של עדו.

"חייב רצחה להזכיר יותר את עולםכם", הפטיר, מובס.

"אתה מזמן".

ה ורה |

"אתה זוכר כיצד ה^תפעַל מפָאָר הַחְשָׁמָל, הַדְּלִיק וְכֵבֶה אֶת הַפְּתָג!"
הוֹסִיף שִׁימִי אֶת זְכוּרוֹנוֹתָיו.

"הָעָקָר, שְׁנָזְפָּר לְהֽוֹדּוֹת לְבָורָא עַל כָּל אָלָג, וְלְהִיּוֹת רָאוּיִם לְשִׁפָּעָ
וְלְהִצְדִּיקָוּ!" אמר הָאָב.

הַרְכָּב טַפָּס בְּמַעַלָּה הָהָר —

וְקִרְנִית סְפֵר נְגַלְתָּה לְפִנֵּיכֶם, זְהָרָת וְמַנְצָנָת בְּהַמּוֹן אֲוֹרֹותֶיהָ.

שִׁימִי וְסִימִי

הַפְּכוּנִית נְכֻנָּה לְפַתְּחָמָרָה, וְהָם דְּלָגָו בְּמוֹשָׁבָם. הָאָב אָמַר: "אַתָּם
יוֹדְעִים, הַסְּבָא מְקָלָם אָמַר, שֶׁכֹּל אָדָם אָרִיךְ לְחַשֵּׁב עַצְמוֹ גָּגָר. לְרֹאָות
אֶת עַצְמוֹ כְּאֵלֹה הַיּוֹם הַתְּגִירָה. כְּאֵלֹה רֹאָה הָעֲתָה אֶת סְדוּר הַתְּפִלָּה
לְרֹאָשׁוֹנָה, מְבָרֵךְ עֲתָה לְרֹאָשׁוֹנָה בְּחִיאָוּ בְּרִכְתָּה הַמְּזוֹן. אָזִי מְבָטָח לוֹ
שִׁימְצָא בָּהּ מְלִים שֶׁלֹּא יָדַע עַל קִיּוֹמָן!"

"אֵיך אָתָּה אָמַר קָרָאוּ לְסָבָא הַזָּה שְׁלָה, כִּאֵם הִיה מִצְדָּקָה הָאָבָא אוֹ
מִצְדָּקָה הָאָמָּה?" הַחֻנְנִין עָדוֹ.

הָאָב חִיק: "זֶה לֹא סָבָא שְׁלִי. זֶה כְּנוּיוֹ שֶׁל רַב יְדּוּעָ, גָדוֹל פְּלִמְדָיו שֶׁל
רַבִּי יִשְׂרָאֵל מְסִלְנָט!"

"אָה", הַבִּין, "כָּמוֹ בָּבָא סָאָלִי כֵּזה!"
שִׁיחִיכָה.

שִׁימִי הָוּסִיף: "שִׁימִי הִיה מוֹסִיף לְבָטָח, שִׁירָאָה כְּבָפָעָם הַרְאָשׁוֹנָה
בְּחִיאָוּ כְּבִישׁ סְלָול, כְּאֵלֹה", הֵם חִיכָוּ בְעָוֹדָם מְקָפָצִים בְּמוֹשָׁבָיהם.

"וְגַם בְּיוֹב פְּעִיל, וְמִים זָוְרָמִים בְּבָרוֹזִים.
מְכוֹנִית כְּבִיסָה מְסֻתוּבָת, וּבְשִׁוּלָל עַל גַּז", הָוּסִיף הָאָב.

"וְקִפְסָת גְּפָרוֹרִים, וְמַתָּג חַשְּׁמָל", נִזְכָר שִׁימִי בְּהַתְּפִלָּוֹתָו שֶׁל שִׁימִי.

"הָוּא הַתְּפִלָּל כֹּל כֹּל מִמְגָנוֹן הַמְּאַכְּלִים, מִתְּכּוֹלָת הַסְּלָט", הַעֲלָה הָאָב
זְכוּרוֹנוֹת. וְחַשְׁבָ: אָנוּ מְדִבְרִים כְּאֵלֹה הִינְנוּ חֹזְרִים מַהְלֹוּת..."

שאלות לבחן עצמי

פרק ראשון

1. היכן כתוב בספר חנוך לקרב זרים.
2. מי היה שמעון הצדיק.
3. מי היה שמעון בן שטח.
4. היכן כותב רשות על אורה שפה לעיר, ומה מקורה.
5. מהי אכילת חלין בטהרה.
6. מה הפסוק שמצוין שטיפה כדי לקבל טמאה.
7. מקור האמרה: "יבואו טהורים ונעסקו בטהרות".
8. הפקור לך שלמוד ללא חזרה, בברכה לבטלה.
9. היכן מופירה המשנה פטילה ומה היא התשינה. מודיע זו טהורה וזה טמאה.
10. מה הפקור, שמצוינה שאינה יכולה להעשה על ידי אחרים דוחה תלמוד תורה.
11. מה מקור הפטין "יד קם שחת".
12. מבין שהמן הפקשור לקבלת טמאה הוא שמן זית בלבד.
13. היכן הברית שקטן היודע לשמור תפליו אביו לוקח לו תפליין.

שאילות לבחן עצמי

2. כותבי ברכות בשורפי תורה. המקור.
3. מודיע התרה כתיבת התורה שבעל פה.
4. שליח האבור מוציא את שאינו בקי ידי חובה.
5. המקור לך, שבל ישראל קרוبي משפחה.
6. היכן מספר בגמרא ששמרו אש תמיד.
7. הפחד מפני אכילת השבר בעולם הנה.
8. המלפפון קריי קשווא בלשון המשנה, היכן.
9. פרתי, צבע הפטורייזלה, מנין.
10. "עמדו זרים וראו צאנכם". מה המקור.
11. נדרש להצדיק את השפע. מה משמעות.
12. בלשון המשנה קראו לארון בשם תבה. מקור לך.
13. מה המקור לך שהיו להם שיש מאות סדרי משנה.
14. מה המקור לך שהיו לאברהם אבינו ארבע מאות פרקים במקצת עבודה זהה.

פרק רביעי

1. מה המקור לסתור ברבי מאלפסנדי.
2. מה המקור ל"פתחיאמין לכל דבר".
3. מה המקור לתשובה הרשב".

שימי וסימוי

14. מה המקור לך, שמאות תפליין כל היום.
15. מודיע בזמנינו לא מניחים התפלין כל היום.
16. מה המקור להפרת נדירים ביחיד ממחה או בפני שלושה הריות.

פרק שני

1. באיזו משנה נאמר שבעיר מתגוריים מאה ועשרים אנשים.
2. מי היה יהושע בן גמליאל, ומה היתה תקנתו.
3. לאיזה "משנה לפולק" התייחס העלי, ומה היה ראיית ראש הפולק.
4. לאיזו משנה התייחס ראש הפולק.
5. מה המקור לך שמנחג טוב נחشب לנדר.
6. מה היא חברות ומה היא דרכ קבלתמה.
7. מודיע חישד בהם שהם עמי הארץ.
8. מודיע קריי הוא "כתב אשורי".
9. אלו גדולי ישראל בחוב ספרים להספיר רמזי כתב.
10. היכן כתב הרק"א שלא להשפטם בו לחילין.
11. והיכן כתב פון חרמנס".

פרק שלישי

1. המקור לך شبית שני חרב בשביל שנאת חם.

שימי וסימוי

3. היכן נאמר: ולא שמחתי במקלה חבירי.
4. מה הפוך לך שהמתפבר בקהלון חבירו אין לו חלק לעולם הבא.

פרק שני

1. איפה כתוב: כייטה פטחא והלילא פקע אגרא.
2. הפוך לאמירת "שנים מקרא ואחד פרוגום".
3. היכן נאמר: "השמרו בנפשותיכם ועל תשוא משא ביום השבת".
4. מקור המנהג שלא להפסיק באמירת "שנים מקרא ואחד פרוגום".
5. היכן נאמר: "זהצתי אש בשעריך".
6. מה הם תנאי הערוב.
7. היכן מציריך הרמב"ם שישיה "עומד מרובה על הפרוץ".
8. מי האומר שיש לנו רשות הרבים מראוריתא.
9. היכן אמרו שירישלים, אלמלא דלתותיה נעילות בלילה, היה דינה כרשות הרבים.
10. מה הפוך לאמירת "בואי בשלום" לצד מערב.
11. מה הפוך לך שהלוק השבת יהיה שוגה.
12. הפוך לך שהלול שם שמים הוא העברה החרמורה בתורה.
13. וקדוש שם שמים המצוה הנעלה ביותר.
14. דעת החזון איש ששימוש בחסל בשפט גובל בחילול השם.

4. מנין הפתגס: "אם יאמר לך אדם לא יגעתי ומצעתי, אל תאמין".
5. מפני שאין השכינה שורה אלא על חכם.
6. האמנם מטר לאכלס כתה בשלושים נערים.
7. מודיע באמת אין אסור "בל משחית" במדלל.
8. היכן שאלו: מי הם החלו שמיניהם אנו שותים ושותם אין אנו מזקירים.
9. מפני שהל היה נשיא ושמאי אב בית הדין.
10. מפני שבין היל ושמאי היו רק מחלוקת מעתות.
11. מפני שרוב המחלוקת היה בין תלמידי ב"ה וב"ש.
12. הפוך לך שבית שמא במקום בית היל אינה משנה.
13. היכן נאמר: לא מה הזכרו דברי בית שמא.

פרק חמישי

1. היכן נאמר "איש שרה".
2. היכן נאמר: אי חקלאה מלכא להו דקו לא מציארה לא נחת, מה פרושו, ובאייה הקשר.

פרק שישי

1. היכן כתוב "פרמך לא תזרר".
2. היכן נאמר: אל תראה את חברך בשעת קלקלתו.

שְׁאֵלֹות לִמְבָּחֵן עַצְמִי

13. בית המקדש מחהפה ארזים.
14. המשכן נבנה מעצי שטים.
15. זוג בונה מעון לשכינה.
16. ועשוי לי מקדש ושבנותם בתוכם.
17. עשרה הרגני מלכות.
18. דורו של שקד, מהו.
19. היכן המדרש: מה לך יואצא להפקל.
20. הינanim הבערו מדורות בפתחי הפערות.
21. הפוך לסעודה המפסקת.
22. הפוך לאורות הקבויים.
23. הפוך לאי אמיית שלום.

פרק תְּשִׁיעֵי

1. "מה יפו פעמיה בונעלים", בעליה לרגל. מה הפוך.
2. מודיע אסור למד תורה בט' באב.
3. "אללה א זכרא ואשפכה עלי נפש".
4. ענין עולה ראייה ושלמי חגיגה.
5. "שמחתי באומרים לי".
6. עמוד העשן שהתקمرا.

שִׁימִי וְסִימִי

15. הגדמה שפטן החזון איש.
16. מקור לשני הפלאונים המלויים לאדם.
17. "וסר עונך וחתאתך תכפר".
18. "זקוחתי את ברכתך".
19. "זהיתה שבת הארץ לכם לאכללה", ולא להפסד.

פרק שְׁמִינִי

1. ילדים לפני גיל בר מצוה אינם צמים. מה הפוך.
2. קמץ יבר קמץ.
3. בר דרום בא בר הפלך.
4. בר כויזבא ביבתר.
5. מה ושבעת בניתה.
6. בן ובת מהן גדול.
7. צומחותו של רבינו צדוק.
8. תפלותו של רב אלעזר המודעי.
9. נבר קדם שדרדר סלעים.
10. הריגי ביבתר שלא נתנו לקבורה.
11. על מה חרבה ביבתר.
12. מנין שהתוונתא היא עז שיטה.

שימי וסימוי

שאלות ל מבחן עצמי

- .26. **שירות הלוויים.**
- .27. **בדרכך שבא לראותך באה לראות.**
- .28. **השתחוויה כנגד כל פרצה.**
- .29. **השער היה מגולף באפנויות.**
- .30. **אربעת עמודי המנורות.**
- .31. **ששהليلות חוץ משפטה.**
- .32. **טו"ר הפגנות.**
- .33. **נס שערני ניקנור.**
- .34. **החזון איש התיר למד בעיון.**
- .35. **עמודי יכין ובען.**
- .36. **גפן חזק סביב פתח ההייל.**
- .37. **מחלחת הסמיקה בהגן.**
- .38. **השתחווית הבאים.**
- .39. **שער יבנה.**
- .40. **"הבא בדרך שער צפון".**
- .41. **"כל אלה בהיות ההייל על יסודותיו".**
- .42. **ישנים על הרצפה.**

- .7. **שירה אסורה בתשעה באב.**
- .8. **"יפה נוף מושך כל הארץ".**
- .9. **הביאו נדריהם בריגלים.**
- .10. **הפטור היה עשוי טיט ונבנה בחצר.**
- .11. **לא לכל משפחה היה פטור.**
- .12. **התפנו במורד הגדרה.**
- .13. **בפרכים היו מרחצאות.**
- .14. **מטח גבוקה מכסחה כללה.**
- .15. **בקין ישנו על הגגות.**
- .16. **מעולם לא אמר אדם צר לי המקום.**
- .17. **כל שייחתם של תלמידי חכמים תוריה.**
- .18. **הוילכי דרכים פטורים מן הספקה.**
- .19. **תיב אדם לטהר ברגל.**
- .20. **עליה בלבד שי אמר שירה.**
- .21. **ההר מלא אדם לפנות בקר.**
- .22. **פתחת דלתות ההייל לפניו מסקרה.**
- .23. **ברכת פהנים לאחר הקורתה הפתميد.**
- .24. **תריעת החצוצרות והשופרות בעת הנטרקה.**
- .25. **קול המגרפה.**

שאילות לבחן עצמי

פרק טו

- .1. "ביה פך פושי עורו".
- .2. "גם אם יתנן קולו אל פאמן בו".
- .3. הספר על המוסר' משאדייך.
- .4. שישי, המכברת בעליות אחר השלישי של קרב.
- .5. "וישלח יעקב מלכים".
- .6. "וירץ עשו לארתו ויבקחו".
- .7. "פמים הפנים לפנים".
- .8. שוכרי עדי השקר בזים להם.
- .9. מי יתן לי תלמיד חכם ואנשכחו כחמור.
- .10. "ואָהַבְתָ לְרֹעֵךְ כָמוֹךְ".
- .11. "כמוך, בלי שום הפרש".

פרק טז

- .1. "ואל אפה תכלינה מלמעלה".

פרק יז

- .1. באפרת נשpdo כיד עגלוות מלאות ספרדים.
- .2. "הלו האדם אל בית עולם".

שים וסימן

פרק עשרי

- .1. בעשרי באב נהגים מקצת דיני אבלות.
- .2. כיון שבית המקדש נשרף בו.
- .3. "מאפין תפתח הרעה".

פרק יא

- .1. אסור ספיקין, מקורה.
- .2. נותנים עליו חמרי הפקום שבא שם.
- .3. ספיקין בשדה בו, מקרים.
- .4. מקור ספרו של קרב שה.

פרק יג

- .1. אשת מומר מתיבמת.
- .2. זו ראה שלא אומרים על מומר "יפה שם".
- .3. ונתקם בעוד לילה.
- .4. הגלות נמשלה ללילה.
- .5. "טרף" הינו מזונות.

תשובות לבחן עצמי

תשובות לבחן עצמי

פרק ראשון

1. חנוך, מצונה תלא.
2. שמעון הצדיק היה מושרי כנסת האדולה (אבות ריש פ"א). הנה בchanן גדור אחריו עזרא הסופר משך ארבעים שנה. "תנו רבנן ארבעים שנה ששמש שמעון הצדיק היה גורל [שער השם הנדר בימים הקפורים על שני הערים] עולה בימין, מכאן ואילך פעמים עולה בימין פעמים עולה בשמאלו. וזהו לשון של זהירות מלבדן [לבשר על מחלת עונותיהם של ישראלי בימים הקפורים], מכאן ואילך פעמים מלבד פעמים אינו מלבדן. וזהו גור מערבי דולק, מכאן ואילך פעמים דולק פעמים באה. וזהו אש של מערכת מתגבר ולא כי לא כי כהנים אריכין להביא עצים למערכה חוץ משלגי גורי עצים כדי לקים מצות עצים, מכאן ואילך פעמים מתגבר פעמים אין מתגבר ולא כי פהנים נטעים מלហבאי עצים למערכה כל היום כלו. ונשפטלה ברכה בעמר ובשתי הלחם ובלחם הפנים וכל פהן שמגינו בזיה יש אוכלו ושבע ויש אוכלו ומותיר, מכאן ואילך נשפטלה מארה בעמר ובשתי הלחם ובלחם הפנים (יומא לט ע"א).
3. שמעון בן שטח היה הנשיא ביום ינאי הפלך גיסו (ירושלמי חגיגת פ"ב ה"ב, סנהדרין פ"ו ה"ט). ביום ירדו גשמי ברכה והיו גרארי מהטה ככליות [של שור הגדור] ואזררו מהם למשמרת, להויע כמה החטא גורם ! (תעניית כג ע"ב). תלמידיו קנו לו חמור ומצאו בו מרגלית. הורה להם

ניסי וסימי

3. מלאך שלכל צדיק עולם משלו.
4. כל צדיק נכוה מחתפו של חברו.
5. אפה, כפטיות אדם מבגר.
6. אין להגר"א מושג ביודוי פשות בזמן הבית.

פרק י

1. הריםים שעלו פתחו של גיהנם אינם שבבים.
2. "בור ברה ויחפרהו".
3. האם התר לו להטעות את עדו.

תשובות ל מבחן עצמי

שאפשר לעשותה על ידי אחרים [תפלס, פלס מעגל וגלך, שטעה אטה הגדולה, וחבריך יעשוי קטנה (רש"י)], כאן במצוות שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים [אל תפלא, אלא מצוות שבא לידי, בין גדולה בין קטנה עשוה (רש"י)]. כתיב "יקירה היא מפנינם וכל חפץיך לא ישוו בה" שטבטל כל חפץך בשבי של שטבטל בתורה (רש"י), כאן חפצי שמים ישוו בה [כלומר, שאם יש לך לעסוק במצוות תבטל תלמוד תורה, ועסוק במצוות רשותך]. וכתיב "וכל חפצים לא ישוו בה", דאפסלו חפצי שמים לא ישוו בה [שפטטל מצוות ועוסק בתלמוד תורה (רש"י)]. כאן במצוות שאפשר לעשותה על ידי אחרים, כאן במצוות שאפשר לעשותה על ידי אחרים.

תקורת ישראל, חלק פ"ב מ"ב.

הקדמת הרמב"ם לסדר טהרות.

סכה מב ע"א.

במפתחת תפליין (הכ"ז), קהה ובי אליעזר אומר, גדולה היאמצוות תפליין, שכך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, "לא ימוש ספר התורה הזה מפני, והגית בו יומם ולילה" (ישעיהו, ח), אምרו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, רבון העולמים, וכי אין יכולין להגוט יומם ולילה, אמר להם הקדוש ברוך הוא, בני, והוא נתנו לנו תפליין על ראשיכם ועל ורעותיכם, ואני מעלה עלייכם כאלו אתם הוגים בתורה יומם ולילה, שנאמר "קהה לך לאות על יך ויזכרוין בין עיניך למען תהיה תורה ה' בפיך". וכתיב הרמב"ם (הלכות תפליין פ"ז ה"ה) קידשת תפליין קידשין גדולה היא, שכל זמן שחתפליין בראשו של אדם ועל זרכו הוא עניינו וברא שמים ואני נמשך בשחוק ובשייח' בטלה ואני מברהר מחשיבות רשות אלא מפנה לבו בדרכו האמת והאמת. לפיכך צריך אנשים להשתרל להיomen על כל היום, שמצוות כה היא. אמרו עלייו על רב תלמידו של רבנן הקדוש שבל ימיו לא ראהו שהלך ארבע אמות בלבד תורה או בלבד ציצית או בלבד תפליין.

וזו לשון הלבוש (ארח חיים סימן כה ס"א) מן הדין קהה, שיחיו התפליין

.15

שים וסימני

להחיזקה, כי חמור קנו ומרגליית לא קנו. אמרו לו: למדנו רבנן, אף על פי שגוזל הגוי אסור, טעונה הגוי מטהרת. אמר: כסבורים אם ששמעון בן שיח איז להחישר, אין שמעון בן שיח מקש אלא שיתקדים שם שמים על ידו. החזיריך וקרא ברוק אלקי שמעון בן שיח' (ירושלמי בבא מציעא פ"ב ה"ה).

רש"י בראשית כ, יא. ומ庫רו בגמרא, בבא קמא צב ע"א.

שנינו (חגיגה פ"ב מ"ז) "בגדי עם הארץ מדרס לפירושין". וכתיב הרמב"ם בפרש השניות: פרושים, הם אוכלי חילין בטהרה ונזהרין מן הטמאות כל תםיד, וכמו כן שומרים מאכליהם ומשתפקין פרדי شيء טהורין. וענין "מדرس לפירושים", כי הם פשוטו נוגעים בגדריהם נתמאות פראי נגעו במדרס הצב ואוצרין טבילה.

"וכי יפל מגבלתם על כל גרע זריע אשר יקרע טהור הוא. וכי יתן מים על גרע וגבל מגבלתם עליו טמא הוא לאם" (ויקרא יא, ל-לה).

ילקוט שמעוני ויקרא ג.

סנהדרין צט ע"א: כל הלומד תורה ואין חזר עלייה, דומה לאדם שזורע ואין קוצר. וב"יחיל ישראלי" (פ"ה מ"ב) כתוב: למוד כלל שנון הוא ברכה לבטלה, אין בו תועלת כי הוא ישכח. ללא חזרה על הנלמד פרד כל הסחקעה לטמיון, ומכל עמלו לא יותר לאדם דבר.

כלים פט"ז מ"ה. הפתילה היא ארינו מבדי ערבה שאוצרים בו גרוורות, ומטלטלת מלא וריקן, ולכן היא טמאה. החסינה עשויה קוצים משלבים ומכללה טית, ואינה מטלטלת מלאה, כי תחתפרק, ולכן היא טהורה.

מועד קZN ט ע"ב: כתיב "פלס מעגל וגלך וכל דרכיך יפנו" [כלומר שכל מצות ועין בהן, אי זו מצוות גדולה, ועשה הגדולה (רש"י)], וכתיב "ארח מים פן תפליין" [דמשמע כל מצוות שתקבוא לידי עשה אותה, בין גדולה בין קטנה, ואל פנית קטנה מפנוי הגודלה (רש"י)], לא קשיא כאן במצוות

תשובות ל מבחן עצמי

הינו ארכין שלושה, دائישנים ממחין משום דמעוט רבים שנים, כיינו ארכיים להוסיף עוד אחד שלא יהי בית דין שкол ומהינו שלושה, ואם כן מה הפרש היה בין ייחדים ממחין ובין קידוטות הפתירין. ועל פרחן קידוטות יכולין גם כן לסתיר, הילפין מגורה שנה ר'זה בדרכו כמו שפרש ר'ש גם כן, נאמר כאן (במפרק ל, ב) "זה בדרכו", ונאמר בשחוות חוץ (ויקרא יז, ב) "זה בדרכו". מה להן נאמרה לאחרון ולכניו וכל בני ישראל, שנאמר שם "דבר אל אהרון ואל בניו ואל כל בני ישראל וגו", להקיש כל בני ישראל שהם קידוטות לאחרון ולכניו לענין חתר נדרים. ואם כן סתורי אהודי, "ראשי המנות" משמע דוקא ייחדים ממחין, וגורה שנה ר'זה בדרכו משמע אפילו קידוטות, אלא ממחים אפילו ייחיד ממחה טרי, וקידוטות אריך שלושה כמו בדיני ממונות. ולאחר שאם אין ייחיד ממחה יתирו ג' קידוטות, אין לומר שניים שלא יהיו בית דין שкол. ובזמן זה שאין ייחיד ממחה נמצא שהיה ראוי לסתיר ביחס, רקענן סמכים או הרבה מבקק וממחה בכל התורה כמו שהיו הנשיים, אך ג' אפילו הם קידוטות כללם שאינם ממחים, אבל מכל מקום יהיה דגמיר לו וסביר ראת, כדי שיקראו מה יתירו.

פרק שני

1. סנהדרין פ"א מ"ו: פה יהא בעיר ותאה ראויה לסנהדרין, מאה ועשרים.
2. יהושע בן גמלא היה כהן גדול בשל希ימי בית המקדש השני (יבמות סא ע"א). ואמרו (בבא בתרא כא ע"א) ברם זכור אותו האיש לטוב ויוהושע בן גמלא שלו, שלא מלא הוא נשפטכח תורה מישראל. שבתחלה מי שיש לו אב מלמד תורה מי שאין לו אב לא היה למד תורה. Mai dror, "ולמתקם אותם", ולמתקם אומם. התקינו שיהו מושיבין מלמד תינוקות בירושלים. Mai dror, "כי מצין יצא תורה ורביה ה' מירושלים". ועדין מי שיש לו אב היה מעלו ומלמדו מי שאין לו אב לא היה עולה ולמד. התקינו שיהו מושיבין בכל פלק ופלך ומקניותו אותו בבן ט"ז בון י"ג, מי

שים וסימני

על האדם כל היום, כי בכל עת ובכל רגע מחייב האדם להעלות כל הדברים הנזכרים [יחדיו יתפרק ומופתיו ונטלאותיו וחסדיו שעשה עמו, אשר לו חלק והפעלה בעליונים ובתפקידים לעשות בהם כרצונו, וגם זכרון כל מצותיו וקבלת על מלכותו יתפרק עליינו על לבו ומחשבתו, אבל מפני שאין כל אדם יוכל לעשות זה כל היום מפני הרבה ומחשבתו ונטלאותיו והשפע דעתו בעסקיו וארכיו, גם שלא יוכל לשמר גוף בטהרתו ובנקיות כל היום, לא נגנו להניחן אלא בבלקר וכורין בהן קוריאת שמע ותפלה, ובזה יוצאים ידי חובת מצומן מן כתורה שאמרה סתם "ויקשרתם", קשירה כל דהו. ועל כל פנים זהה שלא יקרא קוריאת שמע ולא יתפלל בבלker זולתם.

נדרים עח ע"א. זו לשון הלבוש (ויה דעה סימן רכח) קבלו חכמים ז"ל (נדרים כב ע"ב) שמי שנדר ונחתרט יש לו פקנה על ידי חרטה, ומה היא פקנתו, שילך אצל ייחיד ממחה והוא חכם דגmir וסביר וניתרנו לו, ואם אין ייחיד ממחה גלך אצל שלשה קידוטות ונתיירו לו. ורקבר זה נלמד מקרה דכתיב "לא יחל דברו" (במפרק ל, ג), אף על גב דעיקר לשנא דלא יכול הוא לומר שלא יחול בברביו כמו שמולזל החולין שאנו הושש בשמיותן מן הטמאה אלא יהו נחشبין לו הקדש שחווש בשמיותן. מכל מקום אמרו רבותינו ז"ל (חגיגה י ע"א) מילא כתיב לא יחל, וכתיב "לא יחל", הוא מלשון מחייב, ואמרו "לא יחל דברו", הוא איינו מוחל אבל אחרים מוחלים לו, אולי מתרין לו, שאמורים לו מפר לך מחול לה. ויחיד ממחה יתפין מקרה כמו שפרש ר' בפרש חמש, מתקבבה רחמנא "ראשי המנות" בפרש נדרים ולא באחת משאר פרשיות שבתורה, רק בא התורה כליה כך לפדרה מפני משה תחלה לנשיים ואמר כך לכל בני ישראל (ערובין נד ע"ב), ולמה כתוב כאן "ראשי המנות" יומר מבכל הפרשיות שבתורה, אלא למדך שהפרת נדרים יהו ביחס ממחה, יכולמר כמו שהיה ראש המנות נשויים, שהיו גדולים ומחינים בדורם בן היה מתרים נדרים ייחיד ממחה שבדורו. ואף על גב דכתיב "ראשי" לשון ובין ראשים, ראש דעלמא קامر, כמו ערבי פסחים. ואין לומר דשפא דוקא רביהם ממחין בעין כדי משמע לשון "ראשי",adam כן על פרחן

תשובות ל מבחן עצמי

זה לzech חכלה נאמנה, כי היא חכלה לשם שמים. ומה שאמר בכאן להיות חבר, רצה לומר שהיה נאמן על הטעמה ועל הטעלה, ואמרין בפעם (בכורות ל ע'ב) הבא ל渴ל עליו דברי חכלה אריך ל渴ל בפני שלשה חכרים, ומלאי חכם אינו אריך בפני שלשה, ולא עוד אלא אחרים מתקבלים לפניו. ויעמוד שלושים יום כדי שנכחנה תפמד, והוא יהה נאמן על טהרת משקינו וכנותו, כמו שהיה נאמן מלמד חכם.

ברכות מו ע'ב: פנו רבנן איזהו עם הארץ, כל שאיןו קורא קריית שם ערבית ושותית דברי רבי אילעוז. ובביהושע אומר כל שאיןו מינה תפליין.

ירושלמי מגילה פ"א ה"ט: ולה מה נקרא שם אשורי שהוא מאשר בכתבו.

החל מפדרש אותיות דרבינו עקיבא, ריש מילין, ועד לרdeb"ז ב"מגן דוד" ו"אותיות אלהו" לבעל "שבט מוסר", ועוד.

רמ"א יורה דעה סימן רפ"סיף ב: ויש אומרים דאין לך בדברים של חל בכתב אשוריית שפחתני בו התורה (בית יוסף בשם רבנו ירחס). וזהו "מגן אברהם" של ר' יוסי בשם פשותה קרמ"א.

תשובות הרמב"ם, סימן רשות. ו"פאר הדור", תשובה פז. שולchan לא נמצאו לעולם אותן אחת בכתב אשורי בשקליל ההלש.

פרק שלישי

יומא ט ע'ב: מקדש ראשון מפני מה תרב, מפני שלשה דברים שהיו בו, עבודה זורה וגלי עיריות ושפיכות דמים. אבל מקדש שני שהיה עוסקין בתורה ובמצוות וgmtות חסדים מפני מה חבר, מפני שהיתה בו שנאת חםם. למאך ששколה שנאת חםם כנגד שלש עברות, עבודה זורה גלי עיריות ושפיכות דמים.

ברכות קטו ע'ב: פנו רבנן הברכות והקמעין אף על פי שיש בכאן אותיות

שים וסימני

שהיה רבו בוצע עליו מבעט בו ויצא. עד שבא יהושע בן גמלא ותקן שיהו מושיבין מלמדים תינוקות בכל מדינה ומדינה ובכל עיר ועיר, ומכניסין אותו בבן שבע.

3. "משנה למלך" הלכות נזירות פ"ב ה"ג: יש להסתפק אם הבן יכול להשאול על מה שהודיעו אביו. דאפשר דכינוי דקטן הוא למטה בתורתו שאלה. אבל שם הדירו אביו בנזיר, ותנוירות מלאה מדאorigתא אם לא מבה מידי, אזי יתכן שלא יוכל לשאול כל זמן שהוא קטן. ובגדלו אין אריך להשאול, שנזירותו פוקעת (תוספות נזיר ל). אבל כאן אם יש בכוון לאיסר יש בכוחו להתריר.

4. נדה פ"ה מ"ו: בת אחת עשרה שנה ויום אחד נדרה נבדקין, בת שטים עשרה שנה ויום אחד נדרה קימין. בין שטים עשרה שנה ויום אחד נדרה נבדקים, בין שלוש עשרה שנה ויום אחד נדרה קימין. קודם לזמן זהה, אף על פי שאמרו יודעין אלו לשם מינדרנו, לשם מקידשנו, אין נדריהם גדר ואין מקדש קדש.

5. ראי"ש נדרים פ"ד סימן ג: ארכ שנוג אסור בבר המטה לסיג ולפרישות לא יתיר לו החכם המנוג היה מפילא, דהיינו כמו נדר בראשית בפראק ב' הנדרים (דף טו ע"א). אבל החכם יכול להתייר לו בחריטה כמו שאר דברים ויפתח בחריטה שהוא מתחרט שנוג כן לשם גדר. ונפסק בשלchan ערוף יורה דעה סימן ריד: דברים המטרים ומיודעים שהם מטרים נהגו בהם אסור, חוי כאלו קבלו עליהם נדר ואסור להתייר להם. אם בשעה שהחtil לנוג היה דעתו לנוג לנוולם, ונוג כן אפלו פעם אחת, אריך החרטה ויפתח בחריטה שמתחרט שנוג כן לשם גדר. לפיקד הרואה לנוג בקצת דברים המטרים, לסיג ופרישות, יאמר בתחלת הנגתו שאיןו מקבל עליו בן בנדר, וגם יאמר שאין בדעתו לנוג כן אלא בפעם ההוא או בפעמים שאין, ולא לעולם.

6. כתוב הרמב"ם בפירוש המשניות דמאי פ"ב מ"ג: חבר, נקרא תלמיד חכם, וכן יקראו לתלמידי חכמים חכמים, ואילם נקראו בונה השם כי חכרים

תשובות ל מבחן עצמי

רוזין אותו ומקנאי בו והי מקשים גם הן לאאת לחוץה הארץ. יידעו רבינו שמעון והוציאן לבקעה אחת של פג' מדור וגופל ואמר בקעה בקעה מלאי דינרי זקב. התילה מושכת דינרי זקב לפניהן. אמר להם אם זקב אפס מקשים הרי זקב, תלו להם. אלא היה יודען כל מי שהוא נוטל עכשו, חלקו של עולם הבא הוא נוטל. שאין מפן שכיר התורה אלא לעולם הבא. הוי "ותשחק ליום אחרון". מעשה רבבי שמיעון בן חלפתא שבא ערב שבת ולא היה לו מאיין להתחפר. יצא לו חוץ מן העיר והתפלל לפני האלקים ונתן לו אבן טוביה מן השמים. נתנה לשלחני פרנס אותה שבת. אמרה אשתו מהיקן אלו, אמר לה מה מה שפרנס הקדוש ברוך הוא. אמרה: אם אין אתה אומר לי מהיקן הן איini טעםם כלום. התהיל מספר לה, אמר לה כך ונחפלו לפני האלקים וננתן לנו מן השמים. אמרה לו אני טועמת כלום עד שתאמר לי שפחירה מוצאי שבת. אמר לה למה, אמרה לו אתה רואה שישתא שלחנוך חסר ושלמן חבירך מלא. והלך רבבי שמיעון והודיעו מעשה לרבי. אמר לו: לך אמר לה, אם שלחנוך חסר אני אמלאו משמי. הלך ואמר לה, אמרה לו לך עמי למי שלמך תורה. אמרה לו: רבבי, וכי רואה אדם לחברו לעולם הבא, לא כל צדיק וצדיק הוה ליה עולם בעצמו, שנאמר (קהלת יב) "כי הלא האדם אל בית עולמו וסבבו בשוק הפטדים". עולם אין כתיב, אלא עולם. בין שמענו כהך והחזר. רבינו אמרו הנס האחרון היה קשה מהראשון, בין שפט ידו להחיזו מכך ירד הפלך ונטה הימנו. למה שאין מפן שכירה של תורה אלא לעולם הבא ליום אחרון. הוי "ותשחק ליום אחרון".

פרש המשניות לרמב"ם והפארת ישראל, תרומות פ"ח מ"ו.

8.

"הירך כברתי", סכה לא ע"ב.

9.

ברכות לה ע"ב מישעיהו סא, ב.

10.

הגאון רבוי ישראלי מסלנט הוכחים, במאמרו ב"ען פרי", שאם השפע נתן לו מקרים, לא יגבה לו מחלוקת לעולם הבא. כי הוא נתן לו בכלל, אלא שעליו להצדיקו. שהרי רבני הקדוש היה גדול העשירים בארץ ישראל, עד שאמרו

שםי וסמי

של שם ומעניות הרבה שבתורה אין מאיין אותן מפני הדלקה, אלא נשרפים במקומן הן ואזיפותיהם. מאן אמרו ברכות כשורפי תורה. מעשה באחד שהיה כותב בכתב בכתב והוא הודיעו את רבוי ישמיעאל, והלך רבוי ישמיעאל לבדוקו. כשהיה עולה בسلام הרגיש בו, נטול תכricht של ברכות ושקען בספל של מים. ובלשונו זה אמר לו רבוי ישמיעאל: גודל ענש האחרון מן הראשון.

3. גתין ס ע"א: רבוי יוחנן ורבוי שמיעון בן לקיש מעיני בספרא דאגדתו בשbeta. וזה לא נתן לפה, אלא פיוון דלא אפשר "עת לעשות לה" הפרו תורף" (תהלים קיט, קכו).

4. הרמב"ם הלכות תפלה פ"ח ה"ט: שליח צבור מוציא את הרבנים ידי חובתן. כיצד בשעה שהוא מתחפל והם שומעים וונין אמר כל ברכה וברכה הרי הן כמתפללים. בפה דברים אמרו קשאינו יודע להתחפל, אבל היודע איינו יוצא ידי חובתו אלא בתפלת עצמו.

5. ר"ש ויקרא כה, כו: "ויאיש כי לא יהיה לו גאל". וכי יש לך אדם בישראל שאין לו גואلين, וכו'.

6. ירושלמי שבת פ"ו ה"ט: רבוי יונה ורבוי יוסה סלאין מבקרה לרבי אחא דקונה פשיש. אמרין גליך בתר שמייתה בת قول. שמעין קליה דאיתפה אמרה לחברתה איטפי בוצינה. אמרה לה לא יתטפי ולא מטפי בוצינהון דישראל.

7. בראשית רבה מד, ד: לפיה היה אבינו אברהם מתפלל ואומר ברוך לך בשן החטא ברוך למלחת המלכים ונצלתי, אמר שנתקברתי שكري בעולם הזה ואין לי כלום לעתיד לבוא. אמר הקדוש ברוך הוא אל תירא, אונci מגן [בארמית: חנמ] לך, וכל מה שעשית עמך בעולם הזה חNUM עשייתך עפק. אבל שקרך מתקון לעתיד לבוא, "שקרך ברבה מאד". רק מה דעתך מה רב טובך אשר צפנת ליראיך" (תהלים לא). יعنין ב"כוכבי אור" סימן ב. עוד אמרו בשמות רבבה נב, ג: מעשה במלמד אחד של רבוי שמיעון בן יוחאי שיצא חוצה לארץ ובא עשיר, והי התלמידים

תשובות ל מבחן עצמי

6. חתר למאד עד עשרים וחמשה ילדים. מעבר לכך נצרכים לעזרת עוזר למלמד, ריש דוכנאה, לדעת הרמב"ם [וכן נפסק בשלוחן עורך, יורה דעה רמה, טו]. לשיטת התוספות והרא"ש נפון להסתפק במלמד עד ארבעים נערים. בבא בתרא כה ע"א.
7. בספר "ארח מישרים" פכ"ט ה"ג ובספר "פתחי הלכות" פ"א העלה מג. מציאות דבריהם שה долול נחשב כזימירה, שמתורת בעז פרי כיון שמטטרת להסביר הנשאים.
8. הורות יד ע"א.
9. תוספות חגיגה טז ע"א.
10. הלו ושמאי נחלקו ביניים רק בשלושה דברים (שבת יד ע"ב) או בארכעה (תוספות חגיגה טז ע"א בשם הירושלמי).
11. בהקדמת הרמב"ם לפרש הפטנות: אבל מה שאמרו מsharpו תלמידי שמאי והלו שלא שמשו כל ארכם רבכה מחלוקת בישראל, ענין זה מבאר, שבל שני אנשים בהם שהם בשכל ובעוין ובידיעת העקרנים שיוציאו מהם הסברות, לא תפל ביניים מחלוקת בסברותם בשום פנים, ואם נפלה תקופה מעוטה, כמו שלא נמצא שנחלקו שמאי והלו אלא בהלךות ייחידות. וזה מפני שדעתו שניהם קיו קרובות זה לזה בכל מה שיוציאו בדף סברא. ועקירים כמו כן הנתנוים לזה כמו העקרנים הנתנוים לזה. אבל כאמור רפפה שקידת הפלמידים על החקמה ונחלשה סברתם נגד סברת הלו ושמאית, ובם נפללה מחלוקת ביניים בעין על דברים רבים. שסברת כל אחד ואחד מהם היה לא שיכלה, ומה שיש בידו מן העקרנים. ואין להאשים בכלל זאת, שלא נזכיר אנחנו לשני חקמים מתקופיהם בעין להתוכה של ירושע ונחנס, אין לנו ספק כמו כן בקה שנחלקו בו, אחרי שאנו כמו שמאית והלו או כמו שהוא למעלה מהם. שהקדוש ברוך הוא לא צונו בעבורך על ענן זה, אבל צינו לsuma מחייב הדור, כמו שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם" (דברים י). ועל הדברים האלה נפללה ה

שםי וסמי

על פרודוי של רבי, ולא כספו זיהבו של שבור מלכ"א. ואין ספק של נגה לו משכו עבור זה. אם כן, מה היה פחדה של אשת רבי שמעון בר חלפתא. אלא שלרבי נפון העשר ככל, אבל לבצלה לא נפון. לכן, לא נגה לנו מה שבעל טהרת עליינו, אבל נתבע אם לא גנאלוי ביאות.

12. ר"י מגלה כו ע"ב. הר"ן על הר"ף, מגלה פ"ג מ"א. הובא ב"בית יוסף" ארוח חיים סימן קנג.
13. חגיגה יד ע"א.
14. עבדה זורה יד ע"ב.

פרק רביעי

1. בספר "דער יודישער אוצר", ספור 1268.
2. משליך יד, טו.
3. תשובה הרשב"א סימן תקמ"ח: זה אשר כתבתי לך להו אשר שאלוני על דבר נביה אוילא... ואמר כי חלוקי טבאי בני האדים והכנת המטבחות בלחם דמיונם רבים. גם המקרים ההווים בהם דרך מקרה או דרך סבה, אין מספר. כבר היו אנשים וכן רבים שלחם דמיונם חזק או מתחלה תלודות או שיתחרדש בהם מקרה. ויראו חיזונות אמתיים וקראי אוותם החקמים "כחין". ושמעתה שחי מינם שהיה בכוחם כו זמן ואמר נפסק מינם, או שלא היה להם מתחלה ונתחדר ביהם לאמר זמן...
4. סוף דבר לבי ולב כל חכם לב מומכם מモחם נבוך בענן זה, חתרנו לדעת מה ולא יכלנו. מגלה ו ע"ב.
5. שבת צב ע"ב, ולמדיו מה שרבנה.

תשובותות ל מבחן עצמי

2. אבות פ"ד מ"ח.
3. מענית כ ע"ב, מגלה כח ע"א.
4. ירושלמי חגינה פ"ב ה"א. רמב"ם הלכות הדעות פ"ו ה"ג, הלכות תשובה פ"ג ה"ד.

פרק שביעי

1. פשחים פה ע"ב.
2. ברכות ח ע"א: לעוזם ישלים אדם פרשיותיו עם האבור שניים מקרה ואחד תרגום, שכלל המשלים פרשיותו עם האבור מאירין לו ימיו וشنוטיו.
3. ירמיה יז, כא.
4. יוסף אכץ, סדר היום, באר היטב רפה, א. "משנה ברורה" שם, ו. "שער הארץ" שם יא. אבל בשאריך להפסיק אין להקפיד, "ערוך השלחן" שם, ז.
5. ירמיה יז, כז.
6. העמודדים ארכיכים להיות מכוננים תחת צורת הפתח, ועליהם להיות מתחה, ואין להנימט את אמד העמודדים בתוך גנה או מאחריו גדר. אסור לצורת הפתח לעבור מעל גנה ורוישה, מעין או ברכה, עץ או בית. או על הפתלket עשרה טפחים בתוך ארבע אמות, ועוד.
7. רמב"ם הלכות שבת פט"ז הט"ז.

- זו לשון "באור הילכה" סימן שהוא: יש הרבה שיטות ברובים והוא מן התורה כשרבים בזען במקום הזה אם הוא מפלש ולא בעין ששים רבו. הבל הפה הרמב"ם והרבינו פם והרמב"ן והרשב"א והריטב"א וחרב המגיד והר"ן בפרק בפהacha והגנת מרכדי במסכת

שםי וסמי

מחלקת, לא מפני שטעו בהלכות, ושהאחד אומר אמר והשני שקר. ומה מאד מבאר עניין זה לכל המסתגל בו, ומה יקר וגדול זה העקר במאזות.

12. ברכות לו ע"ב.
13. עדויות פ"א מ"ד.

עריבין יג ע"ב: שלוש שנים נחלקו בית שמאי ובית הלל, הלו אמורים הילכה כמותנו והלו אמורים הילכה כמותנו. יצאה בת קול ואמרה אלו נאלו דברי אלקים חיים הן, והילכה בית הלל. וכי מאחר שאלה נאלו דברי אלקים חיים מפני מה צכו בית הלל לקבע הילכה כמוני, מפני שנוחין ועלובין הם ושונין דבריין ודברי בית שמאי, ולא עוד אלא שמקודימים דברי בית שמאי לדבריין.

פרק חמישי

1. בראשית כה, כז: "זיהי עשו איש ידע ציד איש שדה". וכתב רש"י: כמשמעו, אדם בטל.

מגלה ז ע"ב. רבה היה ראש הישיבה, ושליח ביד אבי משלוח מנות לעשיר אחד. שק מלא ממרים [התמרים מצויים בשפע בבל, וдолים שם מודן], וכוס קמח מחיטה קליפה. אמר לו אבי, שה饥饿 יגיב לבצח בפתחם: "אי מקלאה מלכא לתני דקולה מצוראה לא נחית". לאמר: הפל שחייה רגיל המכלאי להוליך בעזונו בן בפר ולהאכיל לבחתה, גם אם יחמנה למך לא יוציאנו עטה מראשו. כן אפה נعشית מלך וראש במוקדיפה, ואין שולם לו אלא דברים הפטזויים לפל.

פרק ששי

1. ויקרא כה, ד.

תשובות ל מבחן עצמי

תשובה" (שער ג' אות מה) שעון חלול לשם חמור יותר מעבודה זהה [וראיה לכך מסנהדרין קו ע"א].

ש본 אמרו (בבא בתרא י ע"ב) שהרגוי לד אין כל בריה יכול להעמד במחיצתם. ולא בנסיבות נפש בלבד, אלא בשם שאמרו בגמרא (יומא פ"ע ע"א) כי דמי חלול לשם, כגון שיראהו מתחטל מלמו, כך בקדשו, אם יראהו לו מד ומקים מצוות. עוד כתוב קרבוקם (הלכות קרבוקם פ"ה ה"י) שכל הפורש מעברה או עושהמצוות לא מפני דבר בעולם, לא חד ולא יראה ולא לבקש בדבר אלא מפני הבורא ברוך הוא, מכונעת יוסף האזיק עצמו מאשת אדרונו, הרי זה מקדש את השם. ונכלאים דברי רבנו יונה ב"שער תשובה" שער א' מז: עון חלול לשם, שהתשובה ויסורים תולים ומיתה מפרקתו, כמו שנאמר (ישעיה כב, יד): אם יכפר העון בזה לך עד תמתו. הנה בנסיבות פועליו לקדש את ה' ולעוזר האמת להchein אותו ולסעדו, ונslash לו מעון חלול עם התשובה בשומו האמת לעmeta אשם חלול, מדת תשובה נגד מחת משובתו.

זו לשונו (חוון איש, ארח חיים סימן לד אות ח) אם נעשה במתניתה החסל על יקי ישראל שאינו משר שבתו אסור להנות ממנה. וכך אם הוא באפן שיש התר בשימושו מן הדין אסור להשתמש בו מפני שיש בשימושו אסור חלול לשם, שאינו חס לבוד שמים. בין שהוא שימוש אבורי והעובר בשבת הוא עושה במרוד רחמנא לאלו, והנהנה ממעשי מייד חס ושלום שאין לבו פואב על חלול שבת, והוא רענן שישבו בתשובה שלמה במתנה.

הוא גמן דגמה. בספר "החוון איש בדורותיו" עמוד קט: אמר במרירות שהננה מפואר החסל המיאר בחילול שבת אייננו טוב מפני שישב בليل שבת ליד גמרא ולומר, כשרשע יהודי עומד מן הצד ומהית לפניו גפרור אחורי גפרור להoir עיניו בספר. עוד אמר, אם המסלל בשינוי נפש להנות מהחולל שבת כגון זה דומה למי שראה שרפה מתלקחת בעיר ובמקומות לבותה הריהו נגע לטל מפנה גחלת כדי להציג את הסיגניטה שփוץ לעשן. היה מספר בnimah של כאב ועלפון כיצד לגיל ראש עירית תל אביב

שים וסמי

שבת וחרש"ם [בהגה"ה פ"ק דשבת בשם הרש"ם בדין האסכמה שחייב שם מאו"ד נגד דין גמרא וכח脾 שאין לנו וכור ויבור לידי אסור תורה עין שם, הרי דסבירא לי שגם בזטן זה שאין בגמץא שישים רפוא גם כן יש מן התורה רשות הרבים] וכן רבי אליעזר מפיין בספר יראים שלו [שלא הזכיר כלל בתנאי רשות הרבים שישים רפוא] וחריב"ש וHAMAR פ"ז דשבת כלם סבירא להו שלא בעין שישים רפוא. וכן קרבוקם פ"א פרק כיצד מעברין כתוב שם שרוב הגאנים סוביין כן. וגם בונדי מסתברא כן, דאיilo אם היה רשות הרבים דוקא מששים רפוא לא היה משפטם בגמרא להשמענו דבר זה. וגם ברך ז' ע"א דקما מקשה בגמרא אותו כל השמי לאו ברמלית נהגו, אמאי לא מזמן דאותו לרבות היכא שלא היה שישים רפוא. וגם דידוע שגירו חן"ל לעין פקיעת שופר בשבת [וכן לעין קראת הmpegלה] ובטלות עשה דאוריתא לכל ישראל כדי שלא יבוא לידי חלול שבת שיביא אותו אצל חכם וילמן. ואי אמרת דהיא בונדי קשיש באotta העיר שישים רפוא הוא דבר שאין מציין כלל וכלל, כי אם אינה עיר יחידה בעולם.

9. בhab ה"פרי מגדים": **בשנאיים** לחיזון האחיזון הופכים הפנים לקראת הפתח **בדרך שיוציאין** לקראת הפלך או בחתן היוצא לקראת הפלחה. ולפי **שהשכינה במערב** (ט"ז ג, ג) הופכים פניהם למערב.

10. (שבת קיג ע"א) **אם תшиб משבת רגלה** (ישעיה נה, יג), שלא יהא הלויך של שבת כ haloek של חול.

11. יומא פ"ז ע"א: עבר על עשה ושב, אינו זו ממש עד שמוחלין לו. שנאמר "שובו בנים שובבים". עבר על לא מעשה ועשה תשובה, תשובה תולה ויום הקפורים מכפר. שנאמר כי ביום הזה יכפר עליכם מכל חטאיכם. עבר על כרותות ומיתות בית דין ועשה תשובה, תשובה ביום הקפורים תולין ויסורין מפרקין. שנאמר "ופקרתי בשבת פשעם ובגעים עונים". אבל מי שיש חילול לשם בידו, אין לו פח בתשובה לתלות ולא ביום הקפורים לכפר ולא ביסורין למפרק, אלא כלן תולין ומיתה מפרקת. שנאמר "ונגלה באוני ה' אבאות אם יכפר העון הנה לכם עד תמתון". וזאת **שער**

תשובות ל מבחן עצמי

- .7. גטין נז ע"א.
- .8. ירושלמי פענית פ"ד ה"ה.
- .9. איכה רבה ב, ד.
- .10. פענית לא ע"א.
- .11. גטין נז ע"א.
- .12. ראש השנה כג ע"א.
- .13. מלכים א, ט.
- .14. שמות כו, טו.
- .15. סוטה ג ע"ב: בתחלה קיתה השכינה שורה אצל כל אחד ואחד בישראל. פריש ר"ש"י: בביתה. כיון שהטאנו נסתלקה ממנה, פריש ר"ש"י: שאינה יכולה לראות בעברות שבביתו. סוטה יז ע"א: איש ואשה זכו, שכינה בינויהם.
- .16. שמות כה, ח.
- .17. איכה רבה ב, ד.
- .18. שיר השירים רבה ב, כ: "כי עליך הרגנו כל היום", אמר רבי חייא בר בא: אם יאמר לי אדם תן נפשך על קדשת שמו של הקדוש ברוך הוא אני נתן, וב└בד שיחרגוני מיד. אבל בדורות של שמד אני יכול לסכל. ומה קיינו עושים בדורות של שמד, כי מביאין פרוריות של ברזל ומלבני אבן ואש ונונגן אבן פרחת שיחיקן ומשיאין נפשותם מהן, ומביאין קרטיות של קנים ונונגן אבן פרחת צפרן ומשיאין נפשותיהם מהם. הוא שאמר דוד "אליך ה' נפשי אשא", אשא כתיב. שהיו משיאין נפשם על קדשת שמו של הקדוש ברוך הוא. וכember חרבמ"ן (ברואשית לב, כו): ויש דורות אחרים שעשו עמן כזה ויתר רע מזה, והפל סבלני ועbar עליינה.

שים וסימני

- על קרבנים שתבעו לשמר שבת במתוקני הנמל, כאמור כי מאז שם לבו לעבירה חמוץ, שבזכות העובדים מחללי שבת בתננת הכל מאיות בליל שבת אחרות חשלויות מעל בית הכנסת הגדול "זכור את יום השבת לקדשו", ואיןנו רואה שום סבה מדוע להפסיק חלולי שבת במקומות אחרים.
15. שבת קיט ע"ב: כל המתפלל בערב שבת ואומר "ויכללו" שני מלאכי השרת המלויין לו לאדם מנחין ידיהם על האש ואומרים לו "וסר עונך וחתאתך תכפר". פגיא רבי יוסי בר יהודה אומר, שני מלאכי השרת מלויין לו לאדם בערב שבת מבית הכנסת לביתו, אחד טוב ואחד רע. וכשבא לבתו ומצא נר דולק ושלוחן ערוף ומצתת מלאך טוב אומר כי רצון שתהא לשבת אחרתך ומלאך טוב עונה אמן בעל ברחו, ואם לאו מלאך רע אומר כי רצון שתהא לשבת אחרתך ומלאך טוב עונה אמן בעל ברחו.
16. ישעיה ו, ז. ויקרא כה, ו. פסחים נב ע"ב.
17. פרק שמיני
1. "משנה ברורה" תקנ. ה. ומקורה ב"שבולי הלקט" סימן ריעג: "מסמברא דתינוקות אין מענין אבן כרך שמענין ביום הכהפורים [לשעות] ואפליו אותן שהגיעו לחנוכה, ויש להקל עליהם קצת, מפני שהן בחזקת ימי חקיז". גטין נה ע"ב.
2. גטין נה ע"א.
3. ירושלמי פענית פ"ד ה"ה, סנהדרין צג ע"ב.
4. ילקוט שמעוני תהילים קיג. ובgettin נז ע"ב, בלי אזכור שמה.
5. גטין נה ע"א.

ניסיimi וסימוי

תשובות ל מבחן עצמי	
	ואכלת שם ושםחת לפני ה' אלקיך.
5.	"שמחת באמרים לי בית ה' גלך", תהילים קככ, א.
6.	אבות פ"ה מה.
7.	הטור (תקנת) כתב, שאף שירותם יש שלא אמרות בתשעה באב.
8.	תהלים מה, ג.
9.	ראש השנה הע"ב.
10.	תענית ט ע"ב, כתבות סז ע"ב.
11.	שבת סג ע"ב.
12.	ברכות סב ע"א.
13.	ערובין נה ע"ב. בבא בתרא סח ע"א.
14.	שבת מה ע"ב, ספה י ע"ב.
15.	יבמות נד ע"א.
16.	אבות פ"ה מה.
17.	ערובין נד ע"ב. ויעין מהרש"א עבדה זרה יט ע"ב.
18.	ספה כו ע"א [ויעין שעורין של תורה, בסוף].
19.	ראש השנה טז ע"ב.
20.	רשי" שמות טו, א.
21.	ובחים פו ע"ב: ברגלים דנפייש קרבנות, רקמי אותו ישראל מאשמרת בראשונה. רקתני סיפה לא היתה קריית הגבר מגעת עד שהיתה עזרה מלאה מישראל.

- ויקרא רבא לב, א. 19.
ספר משמנאים א, ב, ה. 20.
טעית כו ע"ב. ושם ל ע"א: כה היה מנגן של רבבי יהודה בר אלעאי, שהיה מביאין לו פת חרבנה במלח, והוא שבח בין פנור לכירום ואוכל ושותה עליה קיתון של מים ודומה כמו שמהו מטל לפניו. וירושלמי תענית פ"ד ה"ו, שמטבל פתו באפר לקים "וניגרס בחוץ שני", ואומר "זהו סעודת תשעה באב". ואוכלים ביחסות ובלא זمان? קים: "ישב ברך וידם כי נטלו עליו". שלחן ערוך ארוח חיים תקנוב, ח.
- שלחן ערוך תקנת, ב. שנאמר "במחשכים הוישبني ממשי עולם". 22.
שלחן ערוך תקנה, כ. 23.

פרק תשיעי

- "מה יפו פעםך בעלים" (שיר השירים ז, ב), כמה יפים רגילים של ישראלי בשעה שעולין לרגל (חגיגה ג ע"א). 1.
תענית ל ע"א, מפני ש"פקורי ה' ישרים משמחים לב", תהילים יט, ט. 2.
תהלים מב, ה. 3.
זו לשון הרקמ"ם (חגיגה פ"א ה"א) שלוש מצוות עשה נצטוו ישראל בכל רגל משלוש רגילים, ואלו הן: קראייה, שנאמר "יראה כל זכורך", והתגינה, שנאמר "תחג לה' אלקיך", ותשמחה, שנאמר "ושמחת במקך". קראייה האמורה בתורה היא שנראה פניו בזורה ביום טוב קראשון של טג, ויביא עמו קרבן עולח בין מן קער בין מן הבהמה... התגינה האמורה בתורה היא שיקריב שלמים ביום טוב קראשון של טג בכואו להראות, והדבר ידוע שאין השלמים באים אלא מן הבהמה... ומה שמחה קאיומה ברגלים היא שיקריב שלמים יתר על שלמי חגיגה, שנאמר "זובחת שלמים

תשובות ל מבחן עצמי

- וב"מִשְׁנָה אַחֲרֹנָה" (תקנד, לא) כתוב כן בשם הגאון רבי חיים מבריסק וצ"ל, שלא עיין איינו קרווי למוד.
35. מלאכים א, טו, דברי חכמים ב, יז.
36. מדות פ"ג מ"ח.
37. חגיגה טז ע"א.
38. ירמיה ז, ב. יחזקאל מו, ט. זכריה יד, טז. אבות רבי נתן פל"ה מ"ח.
39. שקלים פ"ז מג.
40. יחזקאל מו, ט.
41. סיום סדר העובדה במוסף יום הכהנים.
42. פמנהג המובא בסימן תקנה, ב.

פרק עשרי

1. שלוחן ערוף ארוח חמימים תקנה, א.
2. תענית כת ע"א.
3. ירמיה א, יד.

פרק יא

1. ירושלמי מעשרות פ"ה ה"א וה"ב.
2. פטחים נא ע"א.

שים וסימני

22. ריש ערוכין.
23. תפמיד לב ע"ב.
24. ספה נר ע"א.
25. ערךין י ע"ב: מגרפה הימה במקdash עשרה נקבים והוא כל אחד ואחד מוציא עשרה מני זמר ומיצאת כל אחד מוציא מה מאה מני זמר. ובתמיד לג ע"א: נטל אחד את המגרפה וזורקה בין האלים ולמנבחת. אין אדם שומע קול חבירו בירושלים מכל המגרפה. ושלשה דברים הימה משמשת: להן ששומע את קולה יודע שאחיו הכהנים נכנסים להשתחות והוא רץ ובא, ובן לווי שהוא שומע את קולה יונע שאחיו הלוים נכנסים לדבר בשיר והוא רץ ובא.
26. ערךין יג ע"ב.
27. חגיגה ב ע"א.
28. ירושלמי שקלים פ"ו ה"ב.
29. יעבץ אבות פ"א מ"ד.
30. ספה נא ע"א.
31. ספה מב ע"ב.
32. ספה נא ע"ב.
33. יומא לח ע"א.
34. ב"ארכות רבנו" (עמוד קמבר) מביא בשם החזון איש, מה שכתב ב"מגן אברהם" וב"טורין זהב" שפתח למד "אלו מגלחין" אבל לא בעין, לא יפכן דבר כזה شيئاו למד גמור אבל לא בעין. וגם בהערות בספר "הרואה עלי מועד" (פ"ח הערכה לב) כתוב הגאון רבי חיים קאניבסקי זצ"ל, שה חזון איש התיר ללמד בעין, וגם בחברותא.

תשובות ל מבחן עצמי

- .8. סנחרין כת ע"א.
- .9. פסחים מט ע"ב.
- .10. ניקרא ית, יח.
- .11. "מלחת ישרים" פרק יא.

פרק טז

- .1. בראשית ו, טו.

פרק יז

- .1. כך כתוב ב"שבליל הלקט", ובתשובה הרם"א סימן כה.
- .2. קהילת יב, ו.
- .3. שמות רביה יב, ג.
- .4. בבא בתרא עה ע"א.
- .5. רשי"י שבת קיג ע"ב.
- .6. הגאון רבי שמואל אויערבך בשמו. "מלאים זיו", עמוד סט.

פרק יה

- .1. ערוביין יט ע"א.
- .2. תהילים ז, טז.

שים וסימני

- .3. רמ"ם הלכות שמטה פ"ד ה"ד, מהירושלמי בבא בתרא פ"ה ה"א.
- .4. הרב ישעיהו ליפרמן, ששמע פן מפיו.

פרק יג

- .1. אור זרוע ח"א אות תרו בשם תשובה הగונים. ויעין באבן העזר קנז.
- .2. בית קוצק ח"ב עמוד 55, בשם ה"אבני נזר".
- .3. משלוי לא, טו.
- .4. סנחרין צד ע"א.
- .5. סנחרין קח ע"ב, דכתיב: "הטרינו לחים חק", משלוי ל, ח.

פרק טו

- .1. ירמיה יג, כג.
- .2. משלויכו, כה. ייעין פרוש המשניות לרמ"ם אבות פ"א מ"ג.
- .3. האיש על החומה ח"ג עמוד 347 בשם הגורי"ח זוננפלד, שהשתמש בעצה זו כשלפעים יהודים בקשׂו לפגוע בו.

כמו שכתב ב" מגן אברחים" (רפב, יד. ושם, ט).

- .4. בראשית לב, ד.

- .5. בראשית לג, ד. וברש"י, שנש��ו בכל לבו.
- .6. משלוי כז, יט.
- .7. משלוי כז, יט.

שימי וסמי

בנדרים כז ע"ב: נזרים לחרמין ולאנסין. ובשבודה נהכה כה ע"ב: מעשה במלידי ובו עקיבא שחי הולכים לכזיב. פגעו בהן לסתים, אמרו להן לאן אפס הולכים, אמרו להן לעכו. כיון שהגיעו לכזיב, פרשו. אמרו להן פלמידי מי אפס, אמרו להן פלמידי רבי עקיבא. אמרו להן אשרי רבי עקיבא ופלמידיו, שלא פגע בהן אדם רע מעולם. ולמדוהו ממה שעשה יעלב אבינו לעשו הרשות. דכתיב "עד אשר אבוא אל אדני שעירה", וכתיב "ויעלב נסע ספחה". מוגלה יג ע"ב: "וניגד יעלב לרחל כי אחיו אביה הוא", וכי אחיו אביה הוא, והלא בן אחות אביה הוא, אלא אמר לה בתנשאי לי, אמרה לו: כן, מיהו אבא רמאי הוא ולא תיכל לו. אמר לה אחיו אני ברמות. אמרה לו וכי מתר לאדיקים להתנהל ברמות. אמר לה כן, "עם נבר תפבר עם עקש תפקל".

